

దేవదేవతలు

బాలల హనుమంతుడు

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేష్టన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దిక్షితాముహ్రి

గురు వెన్కటేశ్వర ముహ్రి

గురు శుక ముహ్రి

గురు నారద ముహ్రి

గురు వాస్తవికీ ముహ్రి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం

గురు గవింద్రుడు

గురు కశ్తీర్ దాసు

గురు శైలశ్రీ మహా ప్రథము

గురు నాన్కు

గురు రామవేంద్ర స్వామి

గురు నీరబ్రహ్మంద్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం

గురు శ్రీశింగ స్వామి

గురు లాహీరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస

అమృతార్ధా దేవి

గురు విదేశాంగ

గురు సౌయిబ్రాహ్మ

గురు అరబిందీ

గురు రముజ ముహ్రి

గురు యోగానంద

గురు శక్తివేదాంత ప్రథమాద

గురు మాచయాళ స్వామి

గురు విద్యాపురాకాందగిరి

గురు రంగ్రెశ్మీల పరమాచార్య

పందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

Presentations and Report

Statistics Report

Status Report

Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLIMIRROR at IICAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI Now!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none"> Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit IIT Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none"> INSA	<ul style="list-style-type: none"> Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	<ul style="list-style-type: none"> Tamil Heritage Foundation Anna University NEW!

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దొనాలలోతెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అనుదానం” అని వాయ్సమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూడ్చలలో నిలిచి బోకూడదు. లోకమంతటినీ అవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రవారాన్ని మన పూర్ణమై చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రవారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మాసిని నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞానిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

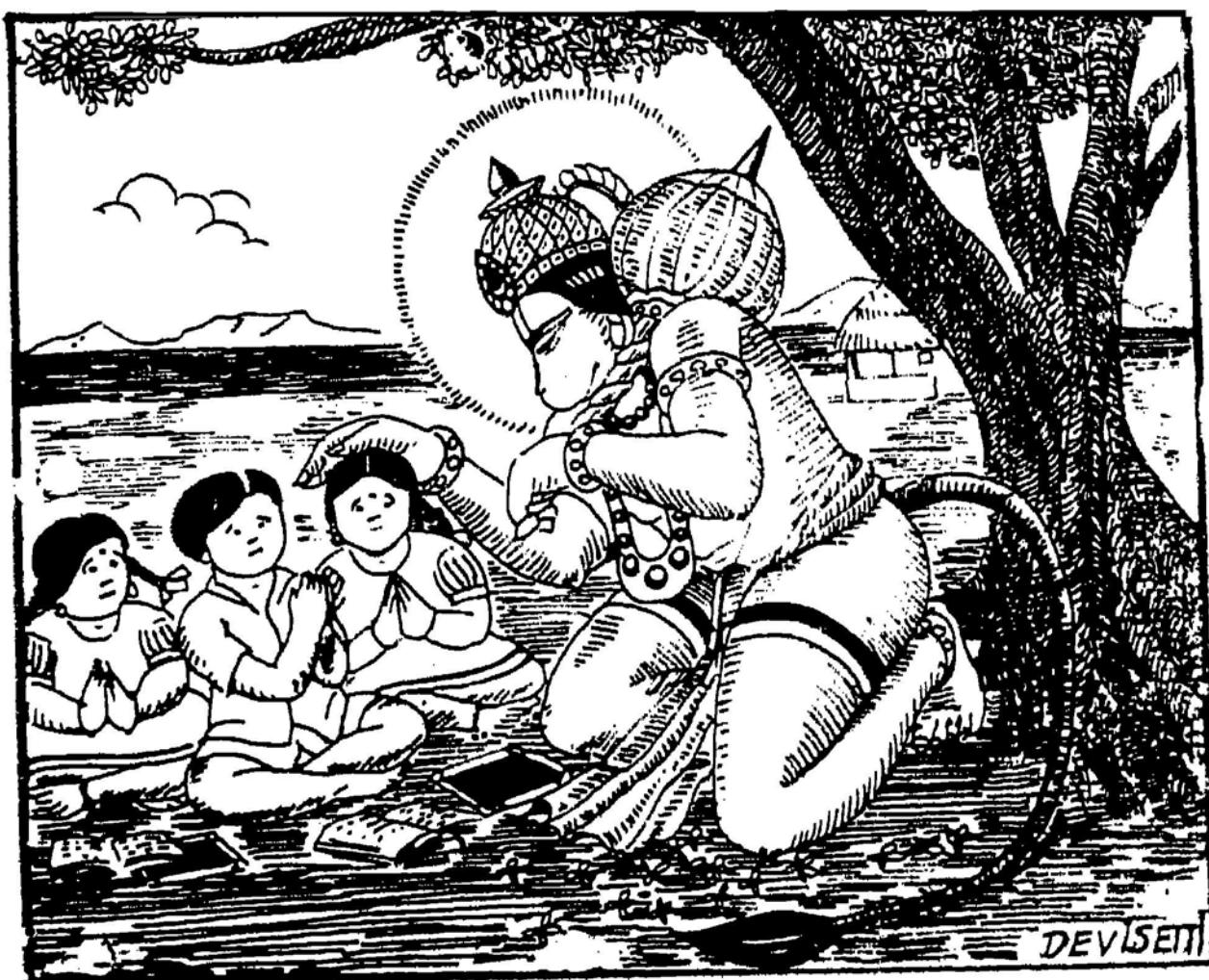
రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిచిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రవారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజుా పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్చటంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాచంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవసరంచించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టలు, జవసంపన్ములు, బుఱువర్తనలు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా వరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇవ్వారక్తి తక్కిన శక్తులన్నీటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోనీ మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికి తంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పతుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోలేదు. “సీచాతిసిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *

బాలల మానుమంతుడు

సంకలనము :

“అప్రద్ర తులసి”

“శ్రీరామచరిత మానస వ్యాప”

రామనారాయణశరణ్

వరిష్ట - ర్త :

శ్రీ శ్రీ డాక్టర్. తెలికేపల్లి లక్ష్మీ నారాయణశాస్త్రీ,

M. A., Ph. D.,

విషయ సూచిక

I)	గజేశ ప్రార్థన	
II)	భూమిక	
III)	సుమాంజలి	
IV)	నా మనవి	
1)	హనుమంతుని అనుగ్రహము	1
2)	యయాతి మహారాజుకు హనుమంతుడు ప్రాణదానము చేయుట	6
3)	ఆచారభక్తి కన్న అనురాగభక్తియే మిన్న	22
4)	నిష్టమసేవా పరాయణాదు	29
5)	సాధు మహారాజుల మహత్మ్యము - సందేశము	35
6)	యయాసముద్రుడు - హనుమంతుడు	43
7)	తల్లి-యంద్రుల ప్రయక్షికా ఫలితము	46
8)	తల్లియంద్రులే పార్వతీ పరమేశ్వరులు	51
9)	మానవుని కన్న పశువే మేలు	61
10)	ప్రేమ భక్తి	66
11)	అన్నదానము చేయని మానవులకు సద్గుతులు తేవు	72
12)	రామ నామ మహిమ	77
13)	హనుమాన్ చాలీసా	82
14)	బబరంగ్ బళ్లో	88

శ్రీరామ జయరామ జయ జయరామ

గణేశ ప్రార్థన

శ్లో ॥ శుక్కాంబరధరం విష్ణుం శశివర్షం చతుర్భుజమ్ ,
ప్రఘనన్న వదనంధ్యాయే త్వర్వ విషోవు శాంతయే ,

ఇష్టదేవతా ప్రార్థన

మనోజవం మారుత తుల్య వేగం
జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠం
వాతాత్మజం వానరయూఢముఖ్యం
శ్రీరామచూతం శిరసా నమామి

శ్లో ॥ శ్రీ మత్సుండుర్త్రి వంశంబు నిధిరాకా సుధాకరమ్
బహు భూమాను నిష్టోతం శ్రీరామ శరణం భజే ॥ 1

శ్లో ॥ రామాది మంత్రజప్తారం నామ సంకీర్తనే రతమ్
అధ్యాత్మ విద్యాసంపన్న శ్రీరామ శరణం భజే ॥ 2

శ్లో ॥ అధ్యాత్మిక బహుగ్రంథ కర్తారం గురుపుండవమ్
శఖితా పొండితి భూరం శ్రీరామ శరణం భజే ॥ 3

శ్లో॥ రామనామంకితం వస్తుం ధార్యతే యేన సర్వదా
సద్గురుం పావనాత్మానం శ్రీరామశరణం భజే॥ 4

శ్లో॥ జపతండుల వక్కాన్నం భుజ్యతే యేన సంతతము
తస్యసార శాచప్యతేతం శ్రీరామ శరణం భజే॥ 5

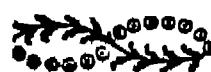
శ్లో॥ చిరకాలం నదీతీరే యేనతథం మహత్తమః
మంతసిద్ధిశ్చ లభ్యా తం శ్రీరామ శరణం భజే॥ 6

శ్లో॥ మంతోవదేశ సుహిమా యదీయః కురుతేఉనిశము
బహుశిష్టోన్ కృతార్థాన్ తం శ్రీరామ శరణం భజే॥ 7

శ్లో॥ తులసీదాన రచిత రామాయణ సుధా సదా
ప్రపాద్యతే యేన భక్త్యై శ్రీరామ శరణం భజే॥ 8

శ్లో॥ శ్లోకాష్టక మిదం నిత్యం వలేదో భక్తినంయుతః
గురోః కృపా పరాసిద్ధిశాచ్ పైణతే తేన సర్వదా॥ 9

మంగళం మహత్తే శ్రీ శ్రీ త్రి త్రి త్రి

భూ ఏం క

శ్లో ॥ దుర్గాభం గ్రతయమే పైతత్త దైవాను గ్రదహ హేతుకమ్ ,
మనుష్యాత్మం, మసముజీత్మం మహ హరుష సంగ్రశయః ।

ఆత్మంత దుర్గాభమైన మానవజన్మ, మోక్షకాంక్ష, మహ
సురుషుల యొక్క ఆశయముకేవలము దైవానుగ్రహమువల్లనే
లభించునని శాస్త్రము.

నిత్యము మనచుట్టూ ఎన్నో రకాల జీవ రాసులను చూస్తు
న్నాం. చీమ, దీమ, పిల్లి, కుక్క మొయా వాటి కంటే మన మానవ
జన్మ ఉత్తమ మైనది కదా ! ఎంతో పూర్వజన్మ ప్రఖ్య ఫలం వల్ల
మనకీ మానవ జన్మ లభిస్తుందనే నమ్మకం లేదు. మరి ఈ జన్మ
యొక్క లక్ష్మీ మేమిటి ? మోక్షమే. అనగా నిత్యము మనం
చూస్తున్న ఈ చాపు పుట్టుకల చక్ర బ్రథములు నుండి విడుదల.
సుఖములకు పాంగిపోక, దుఃఖములకు కృంగిపోక సమచిత్తము
కలిగి యుండుట. ఇట్టి ఉత్తమ ప్రాతిని ఇక్కడే, ఈ కర్కు భూమి
యందే, మనమే శరీరమును విడువక మునుపే (మరణించక
ముందే) పాంది తీరాలి. గీతలో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ మనకు
బేధించింది ఈదే.

శ్లో ॥ శక్మో తీపైవ యసోధుం గ్రాక్షరీర విమోహణాత్
కామ శ్రోధోద్భవం వేగం సయుక్తః ససుఖీనరః ।

ప్రయత్న పూర్వకముగా శాస్త్రములలో నిర్దేశించిన సాధనలు చేసి, గురువనుగ్రహము ద్వారా అట్టి ఉత్తమ స్థితిని మనం పాంచాలి. అప్పడే మనం నిజమైన మానవులము.

ఈ లక్షన్స్స్ చేరుకోటానికి మనం బాల్యంమంచే తీవ్ర ప్రయత్నం చేయాలి కాని వృధ్యాప్యంలోనే, ఉద్యోగులైతే రిటైర్ ఆయన తర్వాతనే చేద్దామను కోవటం కేవలం అవివేకమే అవుతుంది. శరీర ఆరోగ్యం సరిగా ఉన్నపుడే మనలోని శక్తులు ఉన్నత స్థితిలో ఉన్నపుడే ఏదైనా సాధించగలము గాని అన్న వుడిగిపోయి అవసాన దశ వచ్చినపుడు అలమటించి ప్రయోజన ముండు. ఈ మార్గంలో మనకు సజ్జన సాంగత్యం, సత్కృధలు ఏనటుం. సధ్యాంధ పతనం ఎంతగానో ఉపయోగ పడతాయి. ఈ దశలో ఈ గ్రంథ రచయిత, ఈ కథలు ప్రాణిన శ్రీరామ నారాయణ శరణ్ ఎంతో కృపి చేస్తున్నారు. వారు 1975నంాలో నాకు పరిచయ మయ్యారు. వారు వారి గురుదేవులు పూజ్యశ్రీ శ్రీరామ శరణ్ ఆదేశానుసారం శ్రీరామ చరిత మానసము (తులసీ రామారు ఐము) తెలుగులోకి అనువదించే కార్యక్రమం ప్రారంభించారు. గడుచిన దశాభ్యమంతా వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని ఒక ఉద్యమంగా స్వీకరించి, తులసీ రామాయణములో చాలాభాగములు (యుద్ధ కాండ, ఆయోధ్యకాండ తప్ప) తెలుగులోనికి అనువాదం చేసి మనకందించారు. గ్రంథం ప్రాయటం లేదాఅనువాదం చేయటం ఎంత కష్టమో, దానిని ఆచ్ఛ వేయించిప్రజల కందించటం కష్ట తరమైనయను విషయం పాతకులకు తెలియనిది కాదు ఇంతటి మహాత్మార్యాన్ని వారు పూజ్యశ్రీ గురుదేవులు శ్రీరామ

శరణ్ల పరిష్కార్ల కృప, వారి కృష్ణికి తేదైనదిగనుకనే సాధించ గలిగారంటే ఆతిశయోక్తి కాదు.

గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఏరు మరో కొత్త కార్య క్రమాన్ని ప్రారంభించారు. రామ నామముతో శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి పటము చిత్రించి భక్తులకు అందజేయటం. తద్వారా పచ్చన ధనము ఏదైనా వుంటే దానిని అస్వదానం చేయటం ద్వారా సద్యానియోగం చేశారు. ఈ పద్ధతిలో వారు రామ నామాన్ని పంచి ఇచ్చి, సాధారణ ప్రపజలని నామ స్నేహావైపు మళ్ళించటమే గాక, తద్వారా పచ్చన కొద్దిపాటి ధనాన్ని నారాయణ సేవకే విని యోగించటం గమనించ దగినది.

1987 సంగాలో శ్రీరామ నారాయణ శరణ్ల గాలికి మరో అస్తికి కరమైన సంకల్పం కలిగింది. దానికి కూడా శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి ప్రేరణయే కారణమని నా విశ్వాసం. భావి భారత పొటు లైన బాల బాలికల కొరకు ఏదైనా ఒక గ్రంథం కథల రూపరంలో ప్రాయాలన్నదే ఆ సంకల్పం. వారిలో పుస్తకి, మనం ఆదర్శంగా తమకో వలసినది ఒకక్రమమై. సంకల్పం కలగటం ఆలస్యం దాన్ని కార్యరూపంలో పెట్టేందుకు వారు అన్ని ప్రయత్నాలు ప్రారంభిస్తారు. మన పురాణాలలో, శాస్త్రాలలోను దైవాన్ని గురించి, దైవాను గ్రహం పొందిన మహాత్ముల గురించి ఎన్నో కథలు ఉన్నాయి గదా! మరి వాటిని మన బాల బాలికలకు వినిపిస్తే వారికెంతో ఆదర్శంగా వుంటుంది అని భావించారు.

గాంధీ మహాత్ముడు, చ్యాత్రపత్రి శివాజీ మొదలగు మహాత్ము
లంతా బాల్యములో పురాణ పురుషుల కథలు వినే గదా వారి
జీవితాలు ఆదర్శవంతంగా తీర్చి దిద్దుకొనడమే గాక, భారత
జాతినే ఉద్ఘరించారు.

శ్రీరామ నారాయణ శరణ్ హనుమదుపాసకులు మరియు
హనుమ దనుగ్రహం, గురువు అనుగ్రహం పొందిన పుణ్య పురు
షులు. కాబట్టి ఆంజనేయ స్వామికి సంబంధించిన కథలనే ఎన్న
కున్నారు. వారి వజ్ర సంకల్పం ఫలించింది. “హనుమదైవభవము”
అను పేర కథల సంపుటి గ్రంథ రూపంలో ప్రచురించబడింది.
1988 నూతన సంవత్సర శుభ దినాన ఆ గ్రంథం తెనాలి వైకుంఠ
పురంలో ఆవిష్కరించబడి ఆంధ్రాల కందించబడినది. ఆ విధ
ముగా వారు సఫల మనోరథులు.

కాని చిన్న పిల్లల కొరకు ఏదో ప్రాయాలన్న వారి తపస
అంతటితో తీరలేదు. దాని ఫలితమే ఈనాటి “బాలల హనుమం
తుడు”. ఇందులో 12 చక్కటి కథలను ఎన్నకున్నారు. ఈ
కథలన్నీ బాల బాలికలకే గాక ప్రతి మనిషికి ఒక ఆదర్శాన్ని
ప్రచోదిస్తూ, స్వాతి నిచ్చేవిగా పున్నాయి, మన సమాజంలో, ఆధు
నాతన నాగరికత మన సుఖాభేగాలను ఎంతగా ఆభిపృష్ఠి చెంది
స్తుందో అంతగా ఆశాంతి సూతా మనల్ని వెంటాడుతుందన్న
విషయం మనకు తెలుసు. దీనికి కారణం మనిషి మనిషిగా
మనుగడ సాగించక పోవటం. ‘మనిషి’ అంటే “మన” (*Money*)
‘షై’ (*She*)గా భావించుకొని మానవత్వపు విలువలను మంటగలిపి

దానవుడుగా ప్రవర్తించటం. ఈ అజ్ఞానాంధకారంలో కొట్టుమీట్టు డుతున్న మనకు ఈ కథలు ఆధ్యాత్మిక చిరుదివ్యత్రే వెలుగును చూపిస్తాయనటంలో ఎల్లాంటి సందేహం లేదు. ఈ విధంగా సమాజ సేవచేసి శ్రీరామనారాయణ శరణ్ ధన్యలయ్యారు.

శ్రీరామ నారాయణ శరణ్గారి సాంగత్యం లభించుటవల్లనే రామనామ ప్రపచారానికి దివి నుంచి భువికి దిగిన నామావతారము శ్రీరామశరణు మహేశాదయులను గురువుగా పాందే భాగ్యం పాకు లభించింది. సజ్జన సాంగత్య ఘలితముది. శ్రీరామ నారాయణ శరణ్గారు చేపణిన ఈ ఆధ్యాత్మిక పునరుజ్జీవన కార్య క్రమములో నేనెక సాధారణ కార్యకర్తగా పాలుపంచుకొనే అవ కాశం కలుగ జేసినందుకు ఈ శరీరం వారికి బుఱపడి వుంటుంది. వారికివే నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

మిడుతూరి పెంకట నరశింహావు

బి. ఏ., బి. జి. యల్.

అనిష్టైంటు లేబరు ఆఫీసరు - I

తెనాలి.

సు హా ० జి లి

ఆబాల్యం నుండి భక్తిభావం పరిపక్షం చెందాలి. హను మత్తుధలతో, మరికొన్ని నీతి కథలతో బాలురకు శిక్షణ నెఱపవలెనన్న లక్ష్మింతో 'ఆంధ్రతులసీ' 'శ్రీరామ చరిత హనసవ్యాస' బిరుదాంకితులయిన శ్రీ శ్రీరామనారాయణ శరపోజీ సరస్వతీ క్రతువుకు దీక్షవహించారు. సూక్ష్మదృష్టితో ఈ గ్రంథ నామకరణం గురించి ఆలోచించుదాం. బాలలలో హనుమంతుడు ప్రసన్నుడవుతాడు. హనుమంతునిలోబాల్యం విమల విలాసం చేస్తుంది. బాల్య భావనయే భగవదును గ్రహించి భవ్యసాధనం. ప్రాణులు కూడ బాలురని భావించుకొననిదే హనుమంతుని అనుగ్రహించి పాత్రులుకాలేరన్న ఆలోచనతో ఈ భక్తకవి ఈ కృతికి 'బాలల హనుమంతుడు' అని నామకరణం చేసి ఉంటారు.

'సూరజ్ మల్' వలె ఆర్తభక్తుల మయితే ఆర్యులముఖుడయినహనుమంతుడు ప్రసన్నుడవుతాడని ప్రథమ కథా ప్రబోధం. "జయ సియరాం జయ జయ హనుమాన్" అను తారక మంత్రం తో కాశీరాజు తరించాడు; కోదండరాముడు తల వేంచాడు. మాతృశపథానికి దీక్ష వహించిన హనుమాన్ ద్వితీయ కథలో ఆద్వితీయ మయిన ఆదర్శమూర్తియై విరాజిల్లుతాడు. నిష్ఠాము సేవాపరాయణుడయిన ఆవంతికాప్రభువు మన అంతరంగంలో ఒక్కుక్కణం నిలబడితే చాలు నరకసమానమై పతనమయిన మన నరలోకం సురలోకం కాజాలదా ! సంపన్న గృహస్తుడోకడు సాధు మహాత్ముని సాంగత్యంతో సాకేత లోకాన్ని స్వంతం చేసికొన్నాడు (అయిదవ కథ). సాధుజన సాంగత్యం సాధించరానిది లేదు కదా !

చాలీసా పారాయణామ్ ప్రభావం వలన హనుమంతుడు దర్శన భాగ్యం ప్రసాదించాడు (ఆరవ కథ). చాలీసా శక్తి అమోఘం ! జననీ జనకులే ఇలవేలుపులని భారతీయ సంస్కృతీ భవ్యసందేశం. గణాధిపునివలె తల్లిదండ్రులను సేవించితే ఇల్లే కైలాసం అపు తుందని ఒక కథానీతిసుధ. అన్నదాన ఫలితం ఆనుపమానమని ఇంకోక కథ.రామ నామాంకితమయిన రాత్మ పూలవలె జలాలపై తేలియాడినవి. రామనామ సంకీర్తన చేస్తే మనం కూడా ఈ సంసారసాగరంలో మునిగిపొమని ఒక కథా సందేశం. ఏ కథ కాకథయే దివ్యసుధ. పాన మొనర్చట మన వంతు, తన కృపకు పొత్తులను చేయుట హనుమంతుని వంతు.

స్వానుభవము, సందేశములు అభిన్నమయిన కవియోగి శ్రీ శ్రీరామ నారాయణ శరణ్జి. అందుకే ప్రతి కథలోనూ ఒక విద్యుత్తరంగం ప్రపహిస్తున్నది. పాతకుని అంతరంగంలో శుభ ప్రభాతాలను ప్రసారితం చేస్తున్నది. శ్రీ శ్రీరామ నారాయణ శరణ్జి పూజ్య గురుదేవులు శ్రీ శ్రీరామ శరణ్జి దివ్యచరణ కమలాలపై నిత్యమూ పరిమళించే రసవత్తర తులసీ దళం. ఆ తులసీ దళ పుణ్యరుచులే ఈ కథా సుధలు. ఈ కథా సుధను నిత్యమూ సేవించి కృత్మార్థుల మవుదాం.

డాక్టర. తెలికేపల్లి లక్ష్మీనారాయణ శాప్రి

ఎం. ఎ., పి. పెట్ట.డి.,

ఆంధ్ర విభాగాధ్వర్ముడు

శ్రీ చుండి రంగనాయకులు కళాశాల

చి ల క లా రి పే ట

నా మన వీ

‘ఆంధ్రతులస్’ ‘శ్రీరామచరితమానస వ్యాసః’

రామనారాయణ శరవీ

భక్తులారా !

“కుంభినీధవు చెప్పేడి గురుషు గురుడు” “హరిని జేరుమ నియొడు తంద్రి తంద్రి” అని భాగవతకారుడు చెప్పేనట్లు భగవంతుని భజింపుడని చెప్పుని గురుపు గురువుకాడు, తల్లియంద్రులు తల్లి దండ్రులుగారు. బంధువులు బంధువులుగారు. భార్య భార్య గాదు. భర్త భర్తగాయ. భగవంతుని జేరుమని, భజింపుడని చెప్పేవారే నిజబైన తల్లియంద్రులు. రక్తము, మాంసము, ఎముకలు, చీము, మలమూత్రాదులతో గూడిన ఈ శరీరమును సమ్మకుము. నీవు చేసిన సత్కర్మలు దుష్కర్మల ఫలితములే తెప్పగనై నీ వెంట వచ్చును.

సుగరు, అగరుబుత్తిలు మాడిపాతూ మాడిపాతూ, మల్లైపుట్టములు నలిగిపాతూ నలిగిపాతూ, మంచిగంధపుచెక్క రాపడిచే అలిగి పాతూపాతూ సువాససలు కలుగ చేయునట్లు మానవుడు నుము, నియము, ఆసను, ప్రాణాయామాదులు చేయుచు, ఆహార నియమములు పాటించుచు, బ్రహ్మచర్య ప్రవత్థార్యాత్ నియమాను సారముగా అంత్యాదన వచ్చువరకు భగవన్నామమును చేయుచు, సాధు మహాత్ములకు సేవలు చేయుచు, సత్కర్మలు ఆచరించు చుండిన యొడల భగవయనుగ్రహ పాతులగుదురుని శ్రీరామశరవీ మహాదయులును, కంటిలో పుట్టిన పార కంటినే కప్పివేసి నట్లు నీటిలో పుట్టిన పాచి నీటినే కప్పినట్లు, నిప్పులో పుట్టిన నిప్పురు నిప్పునే కప్పివేసినట్లు, సూర్య కిరణములచేత నీరు అవిరియై ఆ

ఆవిరియే మేఘములుగా నేర్వడి సూర్యునే కప్పునట్టు; కలిలో పుట్టిన మానవుల కలిదేషములగు పాపములు పట్టి పీడించుటలో ఆశ్చర్య మేమున్నది. శత్రువికిత్స ద్వారా కంటిషారను తప్పించిన చూపువచ్చునట్టు, నీటిపై కలిగిన పాచిని తొలగించిన ఆనటిచే చట్టుక తీర్చుకొనునట్టు, వాయుష్టలు ఏచిన మేఘములు చెల్లాచెదురై సూర్యు కిరణములు ప్రపంచించి వెలుగు నిచ్చునట్టు ఈ మానవుడు ప్రీతిషాత్రుడై నియమముగా భగవన్నామమును కీర్తించిన, ఈ దుఃఖాభూయష్టమైన సుత, కళాత్రాదు లనెడి మొసత్క్షతో కూడిన సంసార సముద్రము నుండి బుయటపడుటలో రామ, కృష్ణ, శివనామములే శరణ్యములనీ పూజ్య శ్రీ ప్రభుదత్త బ్రహ్మాచారి (అలహబాద్) మహరాజుగారు ప్రపంచించిరి.

స్వాతి చినుకులు పామునోటపడిన విషముగాను, అవేచిను కులు ముత్యపు చిప్పలోపడిన మంచి ముత్యములగుట జగమెరిగిన విషయమే. పరుసవేది ఇనుమును తాకిన బంగారము అగునట్టు, మంసలదీవి స్వాన మహిమ వలన కాక హంసగాను, త్రివేణు స్వానమహిమ వలన కొంగ హంస తామునట్టు పెద్దలు చెప్పుచున్నారు గదా! అదే విధముగ సజ్జన సాంగత్య మహిమ కానరానిది. ఎన్నిజన్మలలో పుణ్యము చేసిననే పత్నంగము లభించును. పూర్వజీవులో తపస్సు, యజ్ఞాదికర్మలు భగవన్నామమును స్వార్థించుట దానధర్మములు, శుభకర్మలు చేయుటు, సాధుశ్రేష్ఠుల దర్శించుటు మొదలగు పుణ్యకర్మలు చేసిననే సత్నంగము లభించునని రైదాసు ఉంచ.

బాలులారా ! ఇతరులను నమ్మి రష్ణింప మనకండి. అర్త
ప్రతాబి పరాయణుడు శరభాగత రష్ణకుడు నగు శ్రీరామచంద్రు
ప్రభువే మనలను రష్ణింప గలడు. దీనికి దృష్టాంతపఃగు ఈ
క్రింది కథను చదువుడు.

అక్షరు చక్రవర్తి ఒకనాడు ఆడవిలోకి వెళ్లినాడు. అతనికి
దప్పిక బాధ మిక్కటముగా నుండి ప్రాణములు పొపునట్టుం
డెను. ఒక రైతు అచే సమయమున ఆడవి మార్గమున వెదలుచూ
తన కొరకుగాను తాబేటి బుర్రతో నీరును నింపుకొని నడుచుచుండు
టును అక్షరు చూచి అతని దగ్గరకు వెళ్లి తన దప్పిక బాధను
గూర్చి చెప్పి తన వద్ద నున్న నీరును ఆ రైతు అక్షరునకు యిచ్చి
నాడు. ఆ మంచినీటిని త్రాగుటచే అక్షరునకు ప్రాణములు
నిలిచినవి.

అక్షరు లూ రైతు చేసిన మేలును మరువరాచన స్వీచ్ఛన్తు
రీతో ఒక చీటిని ప్రాసి ఆతసకు యిచ్చి ఓ రైతస్నేషు నిరంత
రము మా రాజమహాల్కు వచ్చుచూ, పొపుచూ పుండ వచ్చును.
నిన్న ఆడ్డుపెట్టు వారెప్పురు పుండరు. నేను వెళ్లి పచ్చెయను అని
పలికి ధిల్లీకి వెడలి నిశ్చింతగా రాజ్య చలిపాలన సాగించు
చుండెను.

ఈ రైతు ఒకనాడు అక్షరు ఆస్థానముసకు వెడలి యా
చిటిని ఆక్రూయ ఊర్యోగికి చూపించినాడు. ఈ రైతును ఆ ఊర్యోగి
రాజమహాల్ లోనికి పరిఫినాడు. ఆచ్చట ఎప్పురును ఇతనిని ఆడ్డు
పెట్టు లేదు. ఆ రైతు నేరుగా అక్షరు దగ్గరకు వెడలినాడు,

ప్రాణ దానము చేసిన వాడగుటచే అక్ఖరు ఆ రైతును ఎంతగనో గారవించినాడు. తన ప్రక్కన కూర్చుండబెట్టుకొని ఓ రైతన్నానీ కోర్కెను నాకు తెలుపుము. నీ కష్టమును తెలుపుము. నేను నెరవేరుతును అని పలికినాడు. ఆ రైతు సమాధానము చెప్పక మరునాడు వచ్చేదనని పలికి అక్ఖరు అనుమతితో అచ్చట నుండి తన యింటికి బయలుదేరినాడు.

మరునాడు ఆ రైతు అక్ఖరు చక్రవర్తి దగ్గరకు వచ్చినాడు. అనాడును అక్ఖరును ఏమియు అడుగ లేదు. ఓ రైతన్నానీ వేమి కేచకొందుపో అది యిచ్చటకు సిద్ధముగా నుంటిని. నీపు నా ప్రాణములు నిలిపిన వాడగుటచే నీ బుఱిమును తీర్చుకో జాలను. అని అక్ఖరు పలికినను ఆ రైతు ఏమియు కోరుకొన లేదు. అక్ఖరునకు నమాజు చేసుకొను వేళయినది. ఆతడు మసీదుకు వెడలుచుండ చక్రవర్తితో పాపే యా రైతును మసీదు కు వెడలినాడు.

అక్ఖరు నమాజు చేయుచూ చేయుచూ రెండు చేతులతో దోసిలి పట్టి ప్రభువును ప్రార్థించుచూ నాకు గల కోర్కెల నెర వేయ్చడని పలికినాడు. అల్లాను ప్రార్థించుట ఆ రైతు విని అచ్చట నుండి వెషదిలిగి సడవసాగినాడు. అక్ఖరు చక్రవర్తి వానికి ఎదురేగి ఓ రైతన్నానీ వీపు ఏమియు నన్ను అడుగకనే నీ గృహము దకు వెడలుచుంటివి ఏల. నీపు ఏదైనా వస్తువును, ధనమును, పురుషును కోరుకొనుము. నేను నీకోర్కెలను తీర్చుటకు సిద్ధముగా నుంటిని అని పలిక్కినాడు.

ఆ రైతన్న చక్రవర్తి మాటలు విని, అయ్యా ! మీరును భగవంతుని యాచించు చుంటి. మీరును బీకారులే. ఆట్టి బికారిని యా బికారి యాచించి ఏమి ఘలిషము ఊండ గలడని పలికి, నాకు ఏడైన అపసరము వచ్చిన నేనును దీన రక్షకుడు, ఆ త్రత్తాబా పరాయణుడు, ఆపద్మాంధవుడు అగు శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని శరణు వేడుదును అని పలికినాడు. ఆ రైతన్న పలికినపలుకు లకు అక్షరు చక్రవర్తికి ఆశ్చర్యము కలిగినది.

కనుక బాల బాలికలారా ! మీరును మానవులను ఆశించక దాతకు దాతయు, దీనుల బాధల పోగొట్టువాడు లక్ష్మీ నిలయుడు నగు రామ నారాయణ ప్రభువును శరణు జీచ్చిన మీకు సర్వవిధముల మేలు కలుగును.

చిరంజీవులారా ! ఎంతటి వారికైనను గర్వము పనికిరాదు. గర్వము పున్న ర్యాషల పతన మగుటలో సందేహము లేదని ఇతి హసాది గ్రంథములు చెప్పచున్నవి గదా. రావణ కుంభకర్ణులు, దుర్యోధనాథులు మూర్ఖత్వము వలస తమ కంటే గొప్పవారు లేరని విరాటిగి వంశ నాశనము చేసికొనుట ఒగ మెరిగినదే కదా !

సృష్టి, స్థితి, లయకారుడగు శ్రీరాము చందుడు బలవంతుడని, హలాహలమును పాశము చేసిన శిష్టుడు మహినాన్నితుడునని భాచించక హనుమద్వయతమును ఇరుపుకొని వారి వారి కష్టములు, బాధల పోగొట్టుకొనుసట్లు పరాశర మహర్షి తన పరాశర సంహితలో చెప్పినాడు. (రామా ! ఒక కొమ్మెపై సుండి వేరిక కొమ్మెకి దూకు నాకు ఆట్టి శక్తి ఎక్కుడిది ? కేవలము నీ అసుగ్రహమే అని ఖానుమంతుడు పలుకుటు జగమెరిగినదే గదా !)

హనుమంతుడు రామాయణమును రచించినట్లు ఆది కవి
యగు వార్త్యకికి తెలిసెను. కృష్ణ శిలలపై హనుమంతుడు రామ
కథను నవరస భరితమైన నైలిలో ప్రాసినాడు. వార్త్యకి మహర్షి
ఆ హనుమదే రామాయణమును చూచి వ్యసనము చెందిన వాడై
యా రామాయణము వుండిన యెడల భూమండలముపై నా రామా
యణము ప్రచారమునకు రాదని భావించి బాధ చెంది హనుమం
తుని వద్దకు వెళ్లి

ఓ వాయువందనా ! ఓ శ్రీరామ భక్తా ! మిక్కిలి బలము
గలవాడా ! బుద్ధిమంతుడా ! ఆంజనేయా ! నీవు జ్ఞానులకు జ్ఞానివి.
నీవు ప్రాసిన రామ చవితమును చూచితిని. నీ రచన ముందు నాచే
ప్రాయబడిన రామ కథానైలి విధానము పీగి ఊషనట్లున్నదని
వార్త్యకి పలికినాడు. హనుమంతుడు ఆ వార్త్యకి మాటలను విని
యిట్లు పలుక సాగినాడు.

ఓ వార్త్యకి మహర్షి ! నీ కీర్తి కాంక్షకు ఆడ్డరాను. అని పలు
కుచూ, కృష్ణ శిలలపై తను ప్రాసిన రామాయణమును భుజముపై
మంచుకొని వేరొక భుజముపై వార్త్యకిని కూర్చుండ బెట్టుకొని
సముద్రములోనికి వెడలి ఆ కృష్ణ శిలల గిరవాటు వేసినాడు
వార్త్యకి మహర్షికి ఆశ్చర్యము కలిగినది. ఆంజనేయునితో యిట్లు
పలుక సాగినాడు.

ఓ ఆంజనేయా ! నీ వెంతటి ఆకించనుడవే, నిర్నిష్టుడవే,
కీర్తి కాంక్ష రహితుడవే, చామసేవా పరాయణడవే, ఎంతటి త్వాగ
ధనుడవే నాకిప్పుడు ఆవగతమైనది, నీ విధి విధానమునకు

జోహరు లర్పించుచున్నాను. అని పలుకుటు దూషా ప్రపంచమునకు తెలియనిది కాదు గదా !

కాపువ, చిరంజీవులారా ! హనుమంతులవలె నిరహమేకార మును కలిగి రామనామమును కీర్తించుచూ, పైధులకు సేవలు చేయుచూ కాలము గడుపు చుందురేని ఆసంచ్యము, శారతి, సుఖము గలుగుటలో ఆశ్చర్యము ఏమి గలదు ? అష్ట దిక్కుతులును భగవన్నామమును చేయుట ద్వారా వారి వారి పదవులను పొందుటు జగమెరిగిస విషయమే గదా ! పాప రూప మనెడి కలి సర్పమును భక్షించుటకు రామ నామము నెమలి వరటిచని తెలుసుకొని పృథివి, కీర్తించిస మీమీ బాధలు పొగొట్టు కొని విద్యుత్త వంతులై వినయ సంపదతో రాణించెదరు.

బాలులారా ! ఎన్నో జన్మలలో పుణ్యము చేసిన వారి సౌటి సురాండి మాత్రమే భగవన్నామము పచ్చును. పూర్వ జన్మలో దానాండి సత్కర్మలు, తపస్సు, రుజ్జుము, శుభకార్యములు చేసి రుఱుండని రెచుడల భగవన్నామమును పృథివింపలేరు.

ఎవరి ధనము భగవన్నామ సుపకీర్తనమునకు, పరోపకారము సకు, సత్కర్మలకు ఉపయోగ పడదో ఆట్టు ధనము పాపము చేత ఆర్జించబడినదే. పాపముల చేత సుపాదింప బడిన ధనము పుణ్యకార్యములకు ఉపయోగ పడచు. సుకృతమున ఆర్జింపబడిన ధనము సత్కర్మలకు ఉపయోగపడును. ఎవరికి భగవన్నామ మందు విశ్వాసము లేదో, దుష్ట కర్మలు చేయు చుందురో ఆట్టు వారు గోమాతమును పానము చేసిన సర్వ దోషములు తెలుగు నని శ్రీరామ శరణ్ జీ మహాయులు శ్రీ త్రివేణీ ఘంగము వివా

సులు, మహాత్ములునగు శ్రీ శ్రీప్రభుద త్త బ్రహ్మచారి గారు పలుకు చున్నారు గదా !

రావి చెటు క్రిందగాని, జమ్మి చెట్టు క్రింద గాని, అరటి తోటలో గాని, తులసీ వనములో గాని, హనుమంతుని విగ్రహము గాని, షాటో కాని పెట్టి 108 ప్రదక్షిణలు చేస్తూ, హనుమాన్ చాలీసా గాని, భజరంగ్ బాప్ గాని, సంకటమోచన అష్టకము గాని, హనుమాన్ బాహుక్ కాని నియమముగా 45 దినములు, 90 దినములు, 108 దినములు పారాయణ ఒకే సమయమునకు చేసిన కోర్కెలు నెరవేరుటలో సందేహము లేదని గంగాదాస్ (తులసీదాసు గారి సమకాలికుడు) న్నా మరియునేటి భక్తులు పలుకు చుండుట జగమెరిగిన విషయమే.

బాలులారా ! శ్రీరామ నామము తల్లి దంప్రదుల పంచిది. బంధువులు లేని వారికి బంధువై కాపాడును. ప్రాణము షాపు నప్పుడు తెప్పగనై కాపాడును. సర్వరోగములను, సర్వ ఊప్రద్రవములను ఛాగొట్టును. శాంతిని, సుఖమును, ఆనందమును కలుగ చేయును. పాప పుంజములను మేఘములను పార బ్రోలుటకు ప్రచండ వేగముగ వీయు వార్యువు పుటిది.

బాలులారా ! పాలివ్యని గోవువలె, భలింపని వృక్షముపలె, వర్షింపని నల్లని మేఘముల వలె రామ నామము చేయు కుండిన వాడెంతటి ధనిక వర్ణమునకు చెందిన వాడైనను ఉన్నత కులములో జన్మించినను రాజైసున నిష్ప్రయోజకులే. శూద్రుడైనను, చండాలు డైనను, శ్రీరామ నామమును నోరార చేయునేని ఉన్నత విలువలు గలిగిన వాడే శివ, రామ, కృష్ణ, గోవింద నామములు అఖిండ

ముగా కీర్తించిన దూడి రూపమున గల పాపపు రాసులు దహింప బడును. గుట్టగూబ రూపమున గల కలిని సంహరించుటకు రామ నామము కిరాతుని వంటిదని తులసీదాసు పలికెను. సూర్యుని ప్రవకాశ ప్రపభావముచేతను, అగ్ని కాంతి పుంజముల ద్వారా కటిక చీకట్లు పోవునట్లు రామ నామ సంకీర్తన ద్వార సంసార రూప మనెడు కారు చీకట్లు తెలుగును. ఎవరి ఆజ్ఞ చేత సూర్య నారా యణుడు తన కీప్తి మంతుమగు కాంతి పుంజముల, చందులు, శితలామృత కిరణముల ద్వారా చరాచర జీవుల తాపములు పోగొట్లు చున్నాడో సముద్రుడు చెలియలి కట్లను ఎవరి మాటకు లోపుడి దాటుటలేదో, ఆష్ట దిక్కుతులు వారి వారి కార్యములను ఎవరి ఆజ్ఞలచే నెరవేర్చు చుండిరో, అనంత శేమడు, భూ భారమును ఎవరి ఆదేశానుసారము వహించు చుండునో ఆట్ట భగవంతుడుగు శ్రీరాముడుచూధ్యాద్యుని భజించిన మీకును, సాలోక్య, సామిప్య, సాయమ్భుజ్య, యుక్తలు లభించుటలో యినుమంతయు సందేహము లేదు.

ఖాలిచోలికల్లాళి మానుమరతుని జిపుచిన విచ్ఛిన్తో పాటు చుతులతో గోలవారుగ పుటురు. గ్రహ బాధ మురచి తప్పంచు కొండుతు. ఒరోగ బాధలు పోగొట్లుకొనెచరు. ఆష్ట సాధ్యలు సవిత్రుత్తిక్షేపదురుచని శ్రీతులుసొంగ గారు చెప్పిరి గదా !

పూజా విధానము

ఆమాఫ శుద్ధ ఏకాయశి సుండి కార్తీక శుద్ధ ఏకాయశి వరకు (121 దినములు) ప్రతి దినము 108 తులసీ దళములపై గాని,

ప్రాగ్వత్లీ దళములపై గాని రామ నామమును లిభీంచి, బీర్పొసు మతే నమః ఆని చెవ్వాచు హనుమంతుని తలపై నుంచవలేసు.

ఇట్లు చేయగా చేయగా ముఖ్య గ్రహములు స్థించుము ఈతి క్రాధలు తోలగుము. పండుగ దినములలో 5, 11, 18 వైషణులు 108 వత్తుల వరకు అవునేతితో ఛింపారాధస చేసి, హరతు లిచ్చిన సర్వ శుభములు చేకూరువని హనుమదంక ర్థచనా కౌరుడు చెప్పి నాడు. రోగ బాధ గాని, గ్రహ బాధలు గాని. తగ్గలేదని బాధ పడక విశ్వాసమును సడులించు కొనకండి. మరల, మరల పారాయణ చేయుచునే పుండుడు. శ్రీ కార్యములు నెరవేరుటులో ఉపసమారథయు సందేహము లేదని శ్రీ నరసదాసు గారు పలికిని.

బాలులారా ! రూజిన్న మాటమాటికి లభించదు. బహు దుర్లభమైనది. ఎంతో భగవ దనుగ్రహము ఉండిన గాని రూమానవ జన్మ లభించదు. బాల హనుమంతుని ఆదర్శముగా నిలుపుకొని ఆతని వలె మీరును తల్లి దండులకు, పెద్దలకు సేవలు చేస్తూ ఆదర్శవంతులు కండి. గంపెడు గులకరాళ్లయినను, ఒక రత్నమునునకు సాటిరావు కదా ! కనుక నేటి నుండి హనుమాన్చాలీసా పారాయణ ప్రారంభించండి. సత్పులితమును పాందండి. విశ్వాసముతో చేసిన సర్వకార్యములు నెరవేరును. సందేహము లేదు.

ఈ గ్రంథ ముద్రణమునకు నిర్విరామముగా కృషి సల్విన
శ్రీయుతులు యం. వి. సరసిరంపోరావుగారిగై, డస్. కోచ్చెశ్వరరావు
గారిగై, విం సుబ్రహ్మణ్యంగారిగై, M. జనార్థనరావుగారిగై,
K. మహేశ్వరరావుగారిగై, వేమూరి నారాయణరావుగారిగై నా
చ్ఛాయచు పూర్వక నమస్కారములు సమర్పించుకొను చున్నాము.
అడిగినంతనే ముఖచిత్రమును, ఈ గ్రంథము లోపల కథలకు
తగ్గి చిత్రములు గీచి యిచ్చిన శ్రీ దేవిశేట్టి కృష్ణారావు (తెనాలి)
గారిగై అతితక్కువ సమయములో సర్వాంగసుంఘరముగ ఈ
గ్రంథమును ముద్రించి యిచ్చిన శ్రీ శిరీషత్యాగ్రీపింటుర్ను
తెనాలి యజమానులగు శ్రీ శ్రీ సంధాకర్ణగారిగై నాచ్ఛాయచుపూర్వక
సమస్కారములు సమర్పించుకొను చున్నాము. పాతిని భగవం
తుడు ఎల్లావేళల కాపాడుగాక !

రామ వారాయణ సరస్వతి

1-2-89

సద్గురు మహిమ

వంగదేశములో ననాతన సాంప్రదాయము గల ఒక గురుపీతము కలదు. ఆ పీతమునకు శిష్యులే పరంపరగా అధికారులగు చుండిరి. అట్టివారిలో విష్ణుదత్తు ఆ గురుపీతమును అధికారి అయ్యెను. వారికి ఉన్నతశ్రేణి ధనవర్గయులగు కొందరు శిష్యులు గలరు. మార్యాడి సంప్రదాయమున ప్రతి దీపావళీ పండుగకు వారివారి వ్యాపార అభివృద్ధి అనుసరించి లక్ష్మిపూజలు జరుపుకొను ఆచారము కలదు. అట్టి సమయములలో వారివారి గురువులను గృహములకు రావించుకొని, గురుపూజలు నెరవేర్చుకొని మితాయి, ప్రపంచమును పంచుకొని తాము తరించునట్లు భావించుకొను చుండిపారు.

ఆనాడు దీపావళి పర్వాదినము. అది సంధ్యా సమయము. ఆ ధనిక మర్గములోని ఒక శిష్యుడు తనకు గల ఏకైకబిడ్డకు రత్నములు, మాణిక్యములు, కెంపులు మొదలగు పస్తువులను బంగారముతో పొదిగి, వానిని ధరింపజేసి “నాన్న ! బాయా ! పూజ్యలు మనకు తల్లీ, తండ్రి, మిత్రుడగు శ్రీ గురుదేవుల వారికి నీ ఈ ఆభరణములు ఔపి శుభాశస్నేహములను, దీవెనలను పాందిరమ్మ ! అట్టి మహాత్ములైన గురుదేవుల ఆశస్నేహములను పాందిన ఈ సంవత్సర కాలము సర్వశుభములతో గడుచును” అని పలికెను. ఆ బాలుడు సంతసించి గురువుగారి వద్దకు వెడలి సాష్టాంగ దండ ప్రమాణము జేసి “గురుదేవా ! తమరి దివ్య ప్రభావము చేత నా

జన్మ తరించినది. మా తల్లిదండ్రులు తమ దివ్య ఆశీస్నలు పాందమని పంపిరి” అనెను.

శ్రీ గురుదేవులు ఆ బిడ్డసు ఆశీర్వదించిరి కానీ ఆ హసి బాలునిపై ఆ దివ్య ఆభరణములను జూచుటచేత వికార భావ ములు కలుగసాగినవి. [ఆహర దోష ప్రభావము] ఆ హసిబిడ్డసు ప్రతినిత్యము తను పూజించుకొనుచున్న కాళీమాత విగ్రహము వద్దకు తీసికొనివెళ్లి “నాన్న ! అమృవారికి సాష్టాంగ ప్రమాణము చేయుము. నిన్న అమృవారు అనుగ్రహించ గలదు.” అని పలుక- ఆ బాలుడు సమస్కరించు చుండ ఆచ్ఛటపున్న కత్తిని దీసి మెడపై వేయ తల-మొండెము వేరంచ్చేను. వెంటనే ఆ ఆభర ణములను దీసి ఒక పెట్టెలోపెట్టి దాచి, ఈ మొండెము, తలను వేరొక భోషణము నందు పెట్టి తూలము వేసెను.

కాలాతీతమైనంధున తల్లిదండ్రులు ఆందోళన పదుచుండిరి. కానీ గురుదేవుల దగ్గర ఉన్నందువల్ల ధైర్యముగనే ఉండిరి. కొంత సమయము తర్వాత తల్లికి అధైర్యము గలిగి గురుపుదగ్గరకు బయలుదేరితి. వారు శ్రీ గురుదేవులను దర్శించి సమస్కరించి “గురుదేవా ! మన చిరంజీవి తమరి దర్శనార్థము వచ్చినాడు గదా ! తమరి ఆశీస్నలు పాందినాడు గదా ! ఈ వానీ జీవితము శుభ ప్రదము, కళాగ్రహ ప్రయము అగుటలో ఆశ్చర్యము లేదు” అని పతికిరి. “గురు సమ దాతా కోఱు నహి, గురుహి ! పరమ కృపాత్” అని అర్యోక్తి కదా !

వారి మాటలను విని గురువు అదుర్ల జెందినవాడై “శిఖ్య లారా ! మన బాబు వచ్చినాడు, ఆశీర్వదించితిని. కానీ మనస్నలో

ఆభరణములపై దుర్భాగ్ది కలిగి ఈ కత్తితో వానిని సంహరించితిని. ఆ బాలుడు ధరించిన ఆభరణములు దాచితిని. మొండెమును, తలను వేరిక పెట్టిలో పెట్టితిని” అని పలికినాడు. ఆ మాటలకు ఆ బాలుని తల్లిదండ్రులు బాధజెందక “మా గురువు చంపువాడు కాడు, మా వంశమునే రక్షించునట్టి పరమపూజ్యాలు. అట్టే గురువు మా ఈ బాలుని చంపెనని పలికినే! మేము నమ్మట లేదు అని పలికిరి. గురువు ‘నిజముగా చంపితినని’ పలికి వాని మొండెము, శిరస్సు గల ప్రదేశములను జూపినాడు. అయినను వారు బాధజెందక, లోదన చేయక, వారి ఇష్ట దేవతానామమును స్నారిం చుకోమచు గంగా సాగరము వద్దకు వెడలి స్నానము చేసి, గంగా సాగర తీర్థము తీసుకొని ఆశ్రమమునకు వచ్చిరి.

వారిబిడ్డను. శిరస్సు ఒకటీగా పెట్టి గురువు గారికి ఆసనమును ఎత్తుగా ఏర్పాటుజేపి ఆ మృత శరీరముపై వారి పాదములను వుంచి ఆ పాదములపై “నగురోరథికం”, “నగురోరథికం”, “నగురోరథికం” అని బిగ్గరగా జపించుచు, ఆ సాగర జలమును గురు దేవుల పాదములపై పోయుచుండ - ఆ జలము మృతశరీరముపై పడసాగినది. ఆ బాలుడు గురుపాద తీర్థప్రభావముచేత నిదిరించు చున్న బాలునివలె లేచినాడు. గురువునకు ఆశ్చర్యము కలిగినది. కానీ తల్లిదండ్రులకు గలుగలేదు. గురుమంత్ర ప్రభావమువలన మృతుండ్రేనను బ్రతుకునని వారి విశ్వాసము !

గురువునందున, మంత్రమునందున విశ్వాసములేనిదే ఎన్ని జ్ఞాప తప సాధనముటు చేసినను గురువు అనుగ్రహములేనిదే సద్గుత్తులు పొందబాలడు! గురువు అనుగ్రహములేని వ్యక్తి చంద్రుడు

తేని రాత్రితో సమానము ! నియమ బుద్ధముగా గురువామమును నమ్మి జపసాధనము చేసిన పై మృతబాలుని బ్రతికించిసెట్లు బ్రతి కించుటలో ఏమి ఆశ్చర్యము గలదు ! కావున పరమ భక్తులారా ! గురువునందును గురుమంత్రము, విశ్వాసము ఉంచండి ! మీ మీ కోరికలు నెరవేర్చుకొని సత్కరితములు పొంది, మానసిక శాంతిని పొందేదరుగాక !

ప్రశ్నపాఠక్తి వలన పరీక్షిత్తు, కీర్తన భక్తిపలన శ్రీశుకుల వారును, స్వరణ భక్తిపలన ప్రపంచదుడు, పాధనేవషము వలన శ్రీ లక్ష్మీదేవి, ఆర్ఘ్యవభక్తి వలన పృథుమహారాజు పంచవభక్తిపలన అక్రాయడు, దాస్యభక్తి పలన హనుమంతుడు, సఖ్యభక్తి పలన అర్థస్తునుడు, ఆత్మ నివేదనము వలన బలిజ్ఞకప్రతి మొదలుగా గల భక్తులెల్లరకు మోక్షమును కలిగినట్లు భాగవతాది మహా గ్రంథములు, భక్తులు చెప్పచున్నారు గ్రథా !

అహంకార రహితులై, సంకల్ప వికల్పము లేక గజేంద్రుని వలె, వ్రోపదివలె భగవంతుని శరణు పొందుము. నీకు శుభములు గలుగును. సంసార సముద్రమును సులభముగ దాటేదవు. నేటి నుండియే భగవన్నామమును నృరించండి. పుణ్య కార్యములు చేయండి. భగవంతుని శరణు వేడి దివ్యసుఖములు పొందండి.

చాతక పక్షి స్వాతి చినుకుల, చక్రవాకము సూర్యకిరణముల, చకోరము చంద్ర కిరణముల పానము చేయునట్లు మీరున్న భగవన్నామాసృతమును (త్తైలధారవలె) ఎడతెరపి లేక పానము చేసి తరించండి. మానసిక బాధలు పోగొట్టుకొండి. అని శ్రీరామ శరణు మహేశాదయుల ఉపాచ.

హనుమంతుని వంటి మంచిమిత్రుని మంత్రిగా గతిగి
యుండుట చేతనే సుగ్రీవుడు భార్యను, రాజ్యమును, పొంద
గలిగెను గదా ! ఆంజనేయుని వాక్పటిమకు శ్రీరాముడు సంతసించి
విభీషణుని లంకకు రాజుగా చేయుట జగమెరిగిన విషయమే
గదా ! కనుక సర్వవ్యాపక స్వరూప భగవంతుడను హనుమంతుని
ఆశ్చయింపుడు. అగ్నియోక్త ప్రకాశము వలన, సూర్యోదయము
వలన కటిక చీకట్లు పొవునట్లు సజ్జన సహవాసము వలన మానసిక
శాంతి, సుఖము, ఆనందము కలుగుటలో ఆశ్చర్యమేమియు తేదు
అదే విధముగా. ఇహలోక, పరలోక సుఖమును పొందవలెనన్న,
శ్రీరామదర్శనము లభించవలెనన్న హనుమంతుని భజించవలెకు.

1. హనుమంతుని అనుగ్రహము

భగవంతుని అనుగ్రహము ఎప్పుడు ఎవరిపై ఏ విధముగా పుండునో ఎవరికిని తెలియని విషయము. అట్లు అనుగ్రహము పున్న వృక్షాలు చారి అనుభూతులు చెప్పుచున్న విషువారి శరీరములు పులకాంకిత ముగుటు ఎవరికి వారు ఎరిగిన విషయమే.

రాజస్థాన్ స్టేట్‌లో లక్ష్మణగడ్ అను గ్రామము కలదు. ఆ గ్రామములో బాబు శివద త్తరాయజీ సామాని అను పెద్ద వ్యాపారి కలదు. అతనికి నవలరాం సూరజముల్ అను పుత్రుడు కలదు. వారి ఇంటికి రెండు కిలోమీటర్ల దూరములో పాడుబడిన కోటి అను పేరుగల భావి కలదు. ఆ భావిలోని సీరు కొబ్బరిసీటి వలె మిక్కిలి తియ్యగా ఉండును. అది కొంత కాలమునకు

దరులు ఏలిగి పదుటుచే హృదికతో నిండి రుస్తున్నది. ఆ గ్రామ మ్తులు ఆ గ్రామమున హృద్భీన దుమ్మును, పనికి రాని వస్తువులను ఆ భావిలో పారవేయు చుండెడి వారు.

సూరజ్ మల్ కుమారుడైన గబపతిరాయ్ అను బాలునకు ఆరు సంవత్సరముల వయస్సు కలదు. అతనిని వాని తండ్రి ఒకనాడు చితుక బాధినాడు. ఆ బాలుడు ఇంటి నుండి తప్పుకొని పారిపోయినాచు. అతని తల్లి తండ్రులు, బంధువులు నాలుగు వైపుల ఆన్యోషించిరి. కుర్రవాని జూడ తెలుసుకొనలేక నీరసుపడి ఇంటికి చేరి మానసిక ఆశాంతితో కూర్చుండిరి. అన్నపాసీయములు తీసుకొనలేదు.

ఈ పాడు బడిన భావి జోషి అనే రైతు పొలములో కలదు. అది లక్ష్మిఐగడ్కు దక్షిణ, తూర్పు కోఱములో కలదు. ఆ భావి చుట్టూ వచ్చిక భూమి ఉండుట చేత వర్ష బుతువు నందు గొల్లలు వారి వారి గొర్రెలనటకు తోలుకొని వెళ్లి మేపుకొను చుండెడివారు. మేకలు, వాని పేల్లలు గడ్డిని తినుచూ ఆ భావి మీదుగా తటునిటూ దూకు చుండెడివి. ఆ భావి అనేక సంవత్సరముల నుండి పాడు బడి లోనికి పోవుటకు పీలులేని విధముగా రాళ్ళచే నాల్గు వైపుల కప్పబడినది. నీరు తక్కువగా వున్నది. అక్కడక్కడ పెద్దపెద్ద రాళ్ళ తొర్రలు కలవు. ఆ గ్రామ ప్రజలు వారి వారి ఇండ్లలోకి వచ్చిన పాములు, ఎలుకలు, తేఱ్ప మొదలుగా గల జింతువులను చంపక వట్టుకొని వచ్చి ఆ పాడుబడిన భావిలో వేసెడివారు. అది మిక్కిలి లోతు కలిగిన భావి. దాని ఒడ్డున ఉండి కిందికి చూచిన భయము గొల్పెడిది.

ఆ భావి పాడుబడి యుండుటచే దానికి నాల్గువైపుల సుండి గడ్డి, గాదము చెట్లుచేత నిండి యున్నది. గోరెలు, మేకలు ఆ గడ్డిని తినుచూ దానిపై ఎగురుచూ అటు నిటు తిరుగుచుండెడివి. గణపతి రాయ్ అను కుర్రవాడు కూడా ఆ మేకలు వెడలునట్లు పాడుబడిన భావి అని తెలియక ఆ గడ్డిపై కాలు పెట్టినాడు. భావిలో పడినాడు. ఈ విషయము ఎవరికిని తెలియదు.

మూడు రోజులు గడిచినవి. ఒక మేక గడ్డిని తినుచూ భావి మిదుగా దుముకుచూ వెడలుచుండగా ఆ గోరెల కాపరి ఆ మేక వైపు రాయి విసిరినాడు. ఆరాయి నీటిలో పడినది. దాని చప్పుడు విన్న ఆ బాలుడు నన్ను బయటకు తియ్యవా! అస్తు మాటలు వినవచ్చినవి. ఆ కాపరి ఈ మాటలు వినుటచేత ఏదో దెయ్యము మాట్లాడుచున్నట్లు భుయపడి పరిగెత్తి గ్రామస్తులకు భావిలో మానవుని మాటలు వినిపించుచున్నట్లు చెప్పినాడు. ఆ మాటలు విని వారు ఎల్లరు ఆశ్చర్యము చెందిరి. ఈ విషయము గణపతి రాయ్ తల్లి తండ్రులకు తెలిసినది. వారు ఈ వింతను చూచుటకు అందరితో పాటే వచ్చిరి.

ఈత వచ్చిన వ్యక్తి ఆ భావిలోనికి దిగినాడు. నాల్గు వైపుల వెదకినాడు. ఈ వింతను చూచుటకు ఎందరో వచ్చిరి. వచ్చిన వారిలో రాజ్యస్థానీలో ప్రపంచాన్ని అయ్యుర్వ్యాద కాలేజీ ప్రధానేపాధ్యాయుడు వచ్చినాడు. ఈ వింతను చూచుచున్నాడు. ఆ ఈత వచ్చిన వ్యక్తి నీటి అతుగుసుకు వెడలి మరల పైకివచ్చ చుండెను. గాని ఆ భావిలో మాట్లాడు బాలుడు కనిపించలేదు. ఆ భావిలో ఎక్కువ భాగము కొబ్బరి పీచుతో నిండి యున్నది.

ఆ ఈతగాడు ఎంతో కష్టపడి ఈదుచుండెను. ఆ గణపతి రాయ్ ఆను బాలుడు మరల నన్ను పైకి తియ్యవా అని బిగ్గరగా అరుచు చుండెను. ఆ గజ ఈతగాడు ఏదో చయ్యము మాట్లాడు చున్నదని నన్ను తాడువేసి పైకి తీయుదని అరువ సాగినాడు.

మరల ఆ బాలుడు ఇట్లు పలకసాగినాడు. నేను దెయ్యి మును కాను. నా పేరు గణపతిరాయ్. నన్ను పైకి తియ్యిండి. నేను మూడురోజుల నాడు ఈ బావిలో తెలియక పడినాను. అని మరల పలికినాడు.

ఆ మాటలు విన్న గజ ఈతగాడు ఆ శబ్దము వచ్చుచున్న ప్రవేశమున చూడగా ఒక పెద్ద తొర్రలో ఇరుక్కొని వున్నాడు. ఆ బాలుని ఆ ఈతగాడు బయటకి తీసుకొని వచ్చినాడు. ఎందుకు తట్టు కొన్నటేక బాధపడుచుండ ఆ పిల్లవానికి ఆచ్చాదన ఏర్పాటు చేసిరి. ఆటడు ఎండబారి సుండి కాపాడ బడినాడు. అప్పుడు ఒక వైద్యుడు ఉగ్గిప్పి చేరి ఉపశమనమును కలిగింప చేయుచూ ఇట్లు అడుగ సాగినాడు.

వైద్యుడు :- బాబూ ! ఈ మూడు రోజుల నుండి బావిలో ఎట్లు కాలము గడిపితివి ?

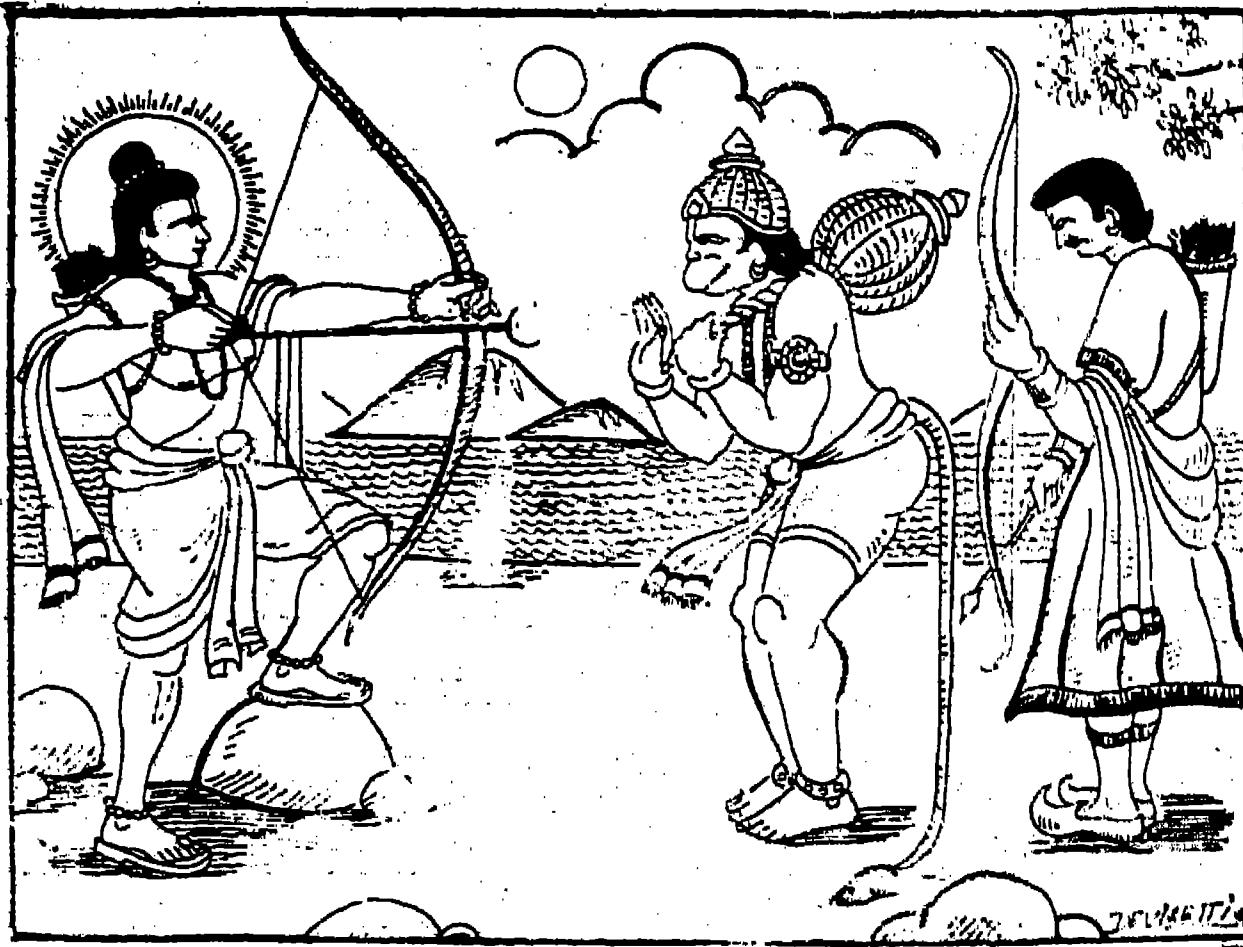
బాలుడు :- నేను బావిలో క్షేమముగానే వున్నాను. నాకు ప్రతి దివము ఎరువి మూతి, ఎరువి లంగోటి, పొడగాటి తోక గల వ్యక్తి నన్ను తెడ్పై కూర్చుండ బెట్టుకొని నా నోటిలో ఆహారము పెట్టు చుండెది వాడు. సాతో ఆటలు ఆడు చుండెది వాడు. నన్ను నవ్విస్తంచుచూ, తాను కూడా నవ్వు చుండెదివాడు. నేనా భావిలో ఫడునపుడు

ఒక వానరాకారుడు పాకార మానవుడై వుచ్చి నన్ను పట్టు
కొని, ఈ పాడు పదిన గుహలో పెట్టినాడు. తల్లి వలె
నన్ను ప్రేమించు చుండెడి వాడు. కైర్యము చెప్పు చుం
డెడివాడు. అని ఆ బాలుడు చెప్పుచుండ అచ్చటే వారు
విని ఆశ్చర్యము చెందిరి. వారి వారి హుదయములు
భక్తితో నిండి కంఠములు గాద్దాదికమైనవి. షష్ఠివీర బజ
రంగ బలికి జై ఆని కేకలు వేసిరి.

అక్కడ పెద్ద హనుమాన్ మందిరము కట్టిరి. సూరజమల్
గారు జీవించినంత కాలము ప్రతి మంగళ, శని వారములు విశేష
ఘాజలు చేసెడి వారు. భక్తుల కోర్కెలు నెరవేరు చుండెడివి. ఆ
పచ్చిన భక్తు లెల్లరు ఆప్త నేతితో దీపారాధనలు చేసి స్వామికి
పండ్లు, లడ్లు, పానకము, వడపప్పు నివేదనలు చేసి భజనలు,
కథా కాలక్షేపములు చేసి వారి వారి గృహములకు వెడలు చుండెడి
వారు. సుఖము, సంతోషముగా వారు కాలమును గడుపు
చుండిరి.

బాలులారా ! భక్తులారా ! హనుమంతుని అనుగ్రహము
ఎట్టిదో చూడుడు. - మీరును హనుమాన్ చాలీసా పారాయణ, రామ
నామ తేఖనము ప్రాణి దీసజన రక్షకుడగు హనుమంతుని దయకు
ఏల పాత్రులు కారాదు. నేటి నుండి ప్రారంభించండి.

2. యయాతి మహారాజుకు హను మంతుడు ప్రాణ దానము చేయట

శ్లో " మారుతిం, వీరవజ్ఞాంగం, భక్త రక్షణ దీక్షితము,
హనూమంతం సథా వన్మే రామచంద్ర ప్రఘారకము॥

(సిద్ధాంత దీపిక)

ఒకానెక సమయమున హనుమంతుడు తన మాతృదేవత
యగు అంజనాదేవి దర్శనార్థము వెడలుటకు శ్రీరామచంద్రుని
అనుజ్ఞను ప్రసాదింపుమని కోర వెడలిరమ్ము అని పలికినాడు.

యయాతి మహారాజు ఆదేసమయమున శ్రీరామచంద్రుని
దర్శించుటకు వచ్చుచుండ, మార్గ మధ్యమున నారద మహాన్న
కలువ హృదయ హృద్యకముగా వారికి నమస్కరించినాడు.

ఆప్యుడు నారద మహర్షి రాజుతో ఇట్లు పలికినాడు. మహరాజ ! నీవు ఎక్కుడకు వెడలుచున్నావు ? అని పలుక, శ్రీరామ చందుని దర్శనార్థము వెడలు చున్నానని ప్రత్యుత్తరము ఇచ్చినాడు.

నారదుడు అతని మాటలకు సంతోషించి, మహరాజ ! పదునాల్లు భువన భాండములకు సృష్టికర్త యగు శ్రీరామ చందుని దర్శించుటకు వెడలు చుంటేవి కనుక నా చిన్నపని నెర వేర్చి పెట్ట వలసినది అని పలికినాడు.

ఆ మాటలకు కాళీరాజు సంతోషించి ఓ మహర్షి ! ఈ భూ మండలముపై మీ కార్యము చేయని వాడు ఎవడుండును ? మీరు చెప్పిన కార్యమును నేను ఆవశ్యము నెరవేర్తును. నా ఆయ్యట్ట ముగా భావింతును. మీ కార్యము నెరవేర్చి నేను ధన్యుడుగుదును.

నారదుడు సప్యుచు ఇట్లు పలికినాడు. మహరాజ ! శ్రీరామ చందుని దర్శించిన వెంటునే నీవు ఆ దివ్య పురుషుని చరణ కమల ములకు సాష్టాంగ సమస్కరము చేయుము. వారి ప్రక్కనే కూర్చుండి ఉన్న వయోవృధ్ముడు తపస్వింపన్నుడగు చిశ్వమ్మిత మహర్షికి సమస్కరింప వలదు అని పలికినాడు.

ఓ నారద మహర్షి ! అది ఎట్లు సంభవ మగును. మహత్తుని ఆట్లు చేసిన ఆగారవ పరచడమే కదా ! అన దీనికి సమాధానము ముందు ముందు లభింప గలదు. అని నారద మహర్షి పల్చినాడు.

హరి! హరి! అనుచు నారదుడు ఆచ్ఛట నుండి వెడలి నాడు. కాళీ మహాజు శ్రీరామ చంద్రుని కొలువు కూటమునకు చేరి శ్రీరామ చంద్రుని పాద పద్మములకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసినాడు. నారద మహర్షి ఆజ్ఞానుసారము వయో వృద్ధుడు జ్ఞాని అగు విశ్వమిత్ర మహర్షికి నమస్కరించకయే సభలోనికి వచ్చి తన ఆసనముపై కూర్చుండినాడు.

కాళీరాజు తనకు నమస్కరింప కుండుటచే విశ్వమిత్ర మహర్షికి మిక్కలి కోపము వచ్చి శ్రీరామ చంద్రునితో ఇట్లు పల్గు నాడు.

శ్రీరామచంద్రా! నీవు మర్యాదా పురుషోత్తముడవని ప్రజలు చెప్పుకొనుట జగమెరిగిన విషయమే. ఈ కాళీరాజు నీకు నమస్కరించి గురువు సగు నాకు నమస్కరించక సభలోనికి వెడలి కూర్చుండి నాడు. ఆట్టి గురుద్రోహిని నీవు ఉపేషంచెద చేల? ఆట్లు చేయుట నీకు ఇష్టమేనా? అని పల్గునాడు.

గురుదేవా! నా ఎదుటనే మీకు ఆవమానము జరిగినదా! ఎప్పుడు, ఎక్కుడో సెలువిందు. రామా! ఈ సభలోనే ఈ కాళీ మహాజే అట్లు చేసినాడు. అట్లు చేయుట ధర్మయుక్తము కాదు. అందులకు నాకు ఆశారత్తిగా ఉన్నది.

స్వామీ! గురుదేవా! మహాత్మ! ఆట్టి గురుద్రోహిని సరహరించి తీరవలసినదే. నిరాడు సభలో గురువునకు నా సమక్షములోనే ఆవమానము చేయటమా! సహింపరూని నేరము. ఆట్టి వాడు ఎంతటి మహాన్నతుడుయనప్పటికినీ నా ఈ మూడు బాణములతో సూర్యప్రమయంలోగా మీ పాదస్కాంగా నంపారింతునని ప్రతిష్ఠ

చేయుచున్నానని శ్రీరామచంద్రుడు పల్నినాడు. ఆ మాటలు బుమి విని ప్రశాంత చిత్తుడుయి నాడు.

మిక్కిలి పరాక్రమ సంఘన్నదు, సత్యప్రతుదు, మేతి బల వంతుదు రాజున రాజుయిన రాష్ట్రాసురుని సంహరించిన వాడగు శ్రీరామచంద్ర మహారాజు యొక్క ప్రతిజ్ఞ వాయు వేగము వలె ఆ రాజసభ ప్రాంగణ మంతయు వ్యాపించినది. కాశీరాజుగు యయాతి ఈ శ్రీరామచంద్రుని ప్రతిజ్ఞను విని మిక్కిలి భయ కంపితుడైనాడు. నేటి నుండి మాట పెగలడం తేదు. తన జీవనంపై నిరాశ కలిగి, పరుగిడి పరుగిడి. బ్రిఖ్యమానస పుత్రుడును, భక్త శ్రేష్ఠుడును ఆగు నారద మహర్షి పాదములపై బడి గడగడ వఱకుచూ తడబడు మాటలతో ఇట్లు పల్నినాడు.

ఓ నారద మహర్షి ! సత్య ప్రతిజ్ఞాడగు శ్రీరామచంద్రుడు సంధ్యా సమయము లోపల నన్న సంహరింతునని ప్రతిజ్ఞ చేసి నాడని రాజు పల్ని, నేనును వింటని మహారాజా ! అని తటస్త భావముతో సమాధానము ఇచ్చినాడు.

ఓ మహారాయా ! రఘు వంశస్తులు ఎవరైనను ప్రతిజ్ఞ చేసిన యెడల వారి మాట నేరువేరు వరకు విశ్రమించరు. అందున సృష్టి స్థితి, లయ కారకుడగు శ్రీరామచంద్రుని ప్రతిజ్ఞ కదా ! నీ శిరస్సు ఖండించియే తీరునని నారదుడు పల్నినాడు.

ఓ భక్తశ్రేష్ఠ ! నారద మహర్షి ! మీ మాటను నేను పాటం చుట్టే నాకీ దుర్దశ కలిగినది. లేని యెడల నాకెట్లు సంభవించదు కదా ! అని యేడ్యుచు నారదుని పాదములపై బడి నాప్రాణము లసు ఎటులైనను కాపాడుడని రోదన చేయసాగినాడు.

మహారాజా ! దుఃఖింపకుము ఆని కాశీరాజును ఒడార్చుచు
యయాతి మహారాజా ! పుట్టిన మానవుడు గిట్టక తప్పదు. ఈ
సృష్టిలో పుట్టిన ప్రతిజీవి యమపాశముల బారి నుండి తప్పించు
కొన లేదు కదా ! అందువలన శ్రీరామచందుని బాణా ఘాతము
నకు నీ ప్రాణములు ఆహుతి అగునేని నీ జీవితము ధన్యము
అగుటలో సందేహము లేదు. ప్రతితాపముల బారినుండి సాలోక్య,
సామీప్య, సాయుజ్య ముక్కులు నీకు క్లీ తీరును. నీ జీవితము
ధన్యమగును. నీవు భయపడకుము ఆని నారదుడు పల్గొ ఏ విధ
ముగానైనను శ్రీరామచందుని శరాఘాతము నుండి తప్పింపుడుని
కాశీరాజు పల్గొనాడు.

నారదమహార్షి నవ్యుచు మెల్ల మెల్లగా ఇట్లు పల్గొగినాడు.
నీ ప్రాణమును కాపాడబడ వతెనన్న నేను చెప్పేనట్లు వినుము.

సరయుానదీ తీరమున రామఫూట్ నందు హనుమంతుని
తల్లి అగు అంజనాదేవి తపస్సు చేసికొను చుస్తుది. నీవు ఆమె
సమీపమునకు వెడలి రక్షింపుము, రక్షింపుము ఆని బిగ్గరగా
కేకలు వేయుచు ఆమె చరణములను పుట్టుకొనుము. నిన్ను ఆమె
రక్షింతునని మాట ఇచ్చును. మూడు సార్లు రక్షింతును, రక్షిం
తును, రక్షింతును ఆని పలుకనిదే నీవు ఆమె పాదములపై నుండి
లేవకుము. ఆప్యుడు నీ కార్యము నెరవేరి ప్రాణరక్షణ జరుగును.

కాశీరాజు నారద మహార్షి పాదములకు పశుస్త్రరించి వెను
తిరిగి ప్రాణ భయముచే రోదన చేయుచు, రామనామ జిపము చేసి
కొనుచు కన్నలు మూసికొని ఉన్న అంజనాదేవి దగ్గరకు వచ్చి
విడ్పుచు ఆమె పాదములపై బడి రక్షింపుమని ప్రాథేయ వడిసాడు.

ప్రాధేయపతుచు నా ప్రాణముల రక్షింపుమని ముహ్మారు పల్కు నాడు.

ఆ మాటలు అంజనాదేవి విని ఎవరు నాయనా నిన్ను చంపు నది నా ఆధీనములో గల నిన్ను చంపు బలశాలి ఎవడు? అని పల్కునది. ఆ మాటలకు యయాతి ఒక సమర్థ వ్యక్తి, మిక్కిలి బల సంపన్నుడు, సత్య ప్రవతుడునగు నట్టి పురుష క్రైష్ణుడు నన్ను సంధ్యా సమయము లోగా సంహరింతునని ప్రతిజ్ఞ చేసి నాడు. అందుకు నిన్ను శరణు వేడుచున్నాను. నీవు తప్ప నన్ను కాపాడు వారు ఎవరు లేరు. ఆమ్మా నన్ను రక్షింపుము, రక్షింపుము, రక్షింపుము అని పల్కునాడు.

ఎవరు? ఎందుకు నిన్ను చంపుదురు? ఎందుకు ప్రతిజ్ఞ చేసిరి? అని అంజనాదేవి పల్కునది. కాశీరాజు ఆమె మాటలకు చకితుడై ఏడ్య సాగినాడు. ఆమ్మా నీవు రక్షింపవేని నీ పాదముల వద్దనే ప్రాణములు వదులుటకు నిశ్చయించు కొంటిని.

ఆ మాటలకు అంజనాదేవి ఇట్లు పల్కుసాగినది. నాయనా! బిడ్డా! నా ప్రాంగణములో నా రక్షణలో ఉన్న నిన్ను సంహరించు ధైర్యము ఎవరికి కలదు. నీ ప్రాణము రక్షింతునని అభయమిచ్చు చున్నాను అని పల్కునది.

కాశీరాజు మాటి మాటికి ఏడ్చుచు ఆమ్మా! మువ్వు చెప్పిన మాటల వల్ల నాకు సంతోషము కలుగుట లేదు.

అందుకు గాను నా తృప్తి కోతకు నీవు ముహ్మారు నీ ప్రాణములను రక్షింతునని శపథము చేసిన నాకు తృప్తి కలుగునని ప్రాధేయ పడసాగినాడు.

నాయనా ! బిడ్డా ! నీ ప్రాణములను రక్షింతును. అని ముమ్మారు పల్కి నిన్ను ఎవరు చంపుదురు. అట్టు చంపుటకు కారబామేమిటో నాకు తెలియ చెప్పము.

ఆమ్మా ! భగవత్ స్వరూపుడుగు శ్రీరామచంద్రుడే నన్ను ఈ రోజు సూర్యాస్తమయం లోగా సంహరింతునని ప్రతిజ్ఞ చేసి తీక్షణములగు మాటు బాబములు ప్రకృత పెట్టినాడు అని రాజు పల్కినాడు.

ఆ మాటలు అంజనాదేవి విని, శ్రీరామచంద్రుని ప్రతిజ్ఞ ఎక్కు వృథా అగును ? అని విచార గ్రన్తురాలై భాధపడుచు ఇట్లు పల్కినది. నాయనా ! నీకు రక్షింతునని మాట ఇచ్చితిని. నీ ప్రాణ మచ్చలు శ్రీరామ శరాఘూతమునకు ఆహుతి కాకుండా ఉండుటకు ప్రయత్నము చేసెదనని పల్కినది :

ఆ సమయముననే తల్లి అగు అంజనాదేవి వద్దకు హను మంతుడు వచ్చి, ఆమె పాదములకు సాప్తాంగ నమస్కారము లొపరిచ్చి నిలుచుండి యుండ, నీవు తగిన సమయములో వచ్చితివి. నేనిప్పాడు ఆవశ్యమగు కార్యసాఫల్యము కోరకు ఆలోచించు కొనుచు నిన్ను మాటి మాటికి స్కృరణ చేసితిని, నీవు వచ్చితివి. నాకు అందులకు మిక్కిలి సంతోషముగా నున్నది. నా ఈ కార్యమును నీవు నెరవేరిచ్చితి వేని నా సంతోషమునకు హద్దులుండవు.

ఆమ్మా ! నాకా కార్యమేమిటో చెప్పము. నేను ఆవశ్యము నీ ఆజ్ఞను శిరోధార్యముగా భావించి నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నిం తును.

నాయనా ! ఆంజనేయ ! నేను చెప్పయోవు కార్యము మిక్కిలి కలినమైనది. కనుక చెప్పటికు సందేహించు చున్నాను. అని ఆంజనాదేవి పల్గొనది.

ఆ మాటలకు హనుమంతుడు ఆమ్రా ! నీ పుత్రుడు విద్యా, బల, షారుష, పరాక్రమ సంపన్ముదు కదా ! అట్టి నీ పుత్రునిపై చతుర్భుష భువనాదిపతి యగు శ్రీరామచంద్ర మహారాజు యొక్క కరుణ నిరంతరము ప్రపహించు చున్నది కదా ! అట్టి నీ ఈ పుత్రునికి నీ కలినము, కష్టతరము నగు కార్యము గురించి చెప్పటికు ఏల సందేహించు చుంటివో నాకు ఆర్థమగుటు లేదు. ఆమ్రా ! దయ వుంచి నాకా పని ఆప్సగించుమని అడిగి వాడు.

నాయనా ! ఆంజనేయ ! నీ బల, ప్రతాప, షారుషములు నాకు తెలియనివి కావు. కాని ఈ కార్యము మిక్కిలి కరిన మైనది. అందువలన నీతో చెప్పటికు మనస్సు ఒప్పటిలేదు. అని ఆంజనాదేవి పల్గొనది.

ఆమ్రా ! నీ పవిత్ర పాద పద్మముల సాక్షిగా ఆ కార్యము ఎంతట కలిసమైనది ఆయుసను నేరవేర్చి గలనని ఒక పర్యాయము కాక పుచ్చారు శపథము చేసి పల్చిచున్నాను. కనుక నాకు ఇప్పటిసను చెప్పామని అడిగినాడు. హనుమంతుడును ముఖ్యారు తెలియకయే తల్లి ఎదుట కార్యమును నేరవేర్పునని ప్రమాణము చేసినాడు.

నాయనా ! ఆంజనేయ ! నీవు ఆకార్యమును నేరవేర్చటికు నమర్షుడవని నాకు తెలుసు. నీవు మిక్కిలి బల సంపన్ముదవు,

పరాక్రమ పంతుడవు. మిక్కిలి మాతృ భక్తి పరాయణుడవు. అట్టి
నీకు ఈ కార్యము ఒక లెక్క లోనిది కాకుస్నను చెప్పుక తప్పదు
అని కీర్తించుచు ఇట్లు పల్గొసాగినది.

నాయనా ! అంజనేయా ! నేను కాశీ మహారాజుకు ప్రాణ
రక్షణ చేయుదునని ముమ్మారు మాట ఇచ్చితిని. నేడు నాయం
కాలము లోపల శ్రీరామచంద్రుడా కాశీరాజును సంహరింతునని
శపథము చేసినాడట. అందుకు గాను తీక్షణ స్వ్యభావము గల
మూడు బాబుములను తీసి ప్రక్కన ఊంచినాడట. ఆ విషయము
నాకు తెలియక యయాతి మహారాజుకు ప్రాణధానము చేతునని
ముమ్మారు పల్గొతిని. నీవును ముమ్మారు పల్గొతివి. ఇరువుర
మును కలసి అతనిని రక్షింప వలసిన బాధ్యత కలదు.

హనుమంతుని యొక్క ముఖము గంభీరముగా నుండుటను
అంజనాదేవి గమనించినది. హనుమంతునికి ఆశ్చర్యము కల్గి
అమ్మా ! శ్రీరామచంద్రుని యొక్క ప్రతిజ్ఞయా ! అని పల్గొ,
విచార వదనుడై యుండెను.

తల్లి ఇది గమనించినది. నాయనా ! అంజనేయా ! నేను
కాశీరాజును మాట ఇచ్చితిని. నీవు నాకు మాట ఇచ్చితివి. ఏల
విచారపడు చుంటివి ? శరణాగతులను రక్షించుట మన ధర్మము
నాయనా ! నీమాటను నీవు నెరవేర్చు కొనుము. ధర్మమునకు
కట్టుబడుము. అని అంజనాదేవి పల్గొనది. అప్పుడు హను
మంతుడు అమ్మా ! నేను ఇచ్చట నుండి వెడలుటకు దయతో
అస్తుమ్మతి నిమ్మా ! అని పల్గొను.

తల్లి అనుమతి లభించుట తోడనే హనుమంతుడు కాశీ మహారాజును వెంట నిడుకొని అయ్యాధ్వకు చేరి మహారాజ ! వరమ పావనమగు సరయూనది లోనికి దిగి నడుములోతు గల నీటిలోనికి వెడలి నిలుచుండి అవిరామముగా రామ, రామ, రామ అనుచు రామసామము జపించు చుండుము అని రాజుతో పల్చినాడు.

హనుమంతుని ఆజ్ఞానుసారము కాశీరాజు సరయూనదీ జలముల లోనికి దిగి రామ సామము అవిరామముగా చేయు చుండెను. హనుమంతుడు శ్రీరామ చందుని దగ్గరకు చేరినాడు. చేరి నమస్కరించి శ్రీరామ చంద్రా ! నేడు, నేను నిన్ను ఒక వరమును కోరుకొను చుంటిని అని పల్చినాడు.

హనుమంతుడు ఇట్టు అడుగుట శ్రీరామ చందునికి ఆశ్చర్యము కల్గి, హనుమ ! నీకివ్వ దగినది నావద్ద ఏమియును లేదు. నీకు నేను ఏమివ్వ గలను? నీకు సర్వకాల, సర్వవస్తులలో శుభము కలగవలెనని కోరుకొను చుంటిని. అఱునను నీవు వరము అడిగితివి కాన ఏమి కావలయునో కోరుకొనుము. నీ కోర్కెను నెర వేర్పును అని శ్రీరామ చందుడు పల్చినాడు.

దయామయ ! స్వామి ! రఘురామ ! మహా మహిమాన్వితమగు నీ సామమును ఉచ్చారించు వానిని సర్వకాల సర్వవస్తులలో రక్షింపవలసినది. అనిన్ని, వారక్షణాలో ఉండి నీ సామమును జపించు వారల త్రికాల, త్రిసంధ్యలలో చంపవలయనిన్ని, ఒకవేళ నీవు చంపదలచిన వేసిన బాణములు వ్యర్థ మగువట్టును వాకు వరమును ప్రసాదించ వల్సినది.

దయామూర్తియు, భక్త వత్సలుడునగు శ్రీరామచంద్ర మూర్తి హనుమంతుడు ఆడిగిన వరమును ప్రపణాదించి, ఇట్లు పల్చినాడు. నాయనా! తింజనేయా! నా నామమును జపించు వారలను సర్వకాల సుర్వవస్తులలో నీవు రక్షించు చుందువు. నీ రక్షణలో నా నామమును జపించుచుండు వారతెవరిపైనైనను నా అమోఘు బాణ పరంపరలు వృథా అగునట్లు వరమిచ్చ చున్నాను.

శ్రీరామచంద్రునికి జయము అగుగాక! అని పల్చి, శ్రీరామచంద్రుని ఆజ్ఞను పొంది వెంటనే సరయుశాసనదీ తీరమునకు వచ్చి నాడు. గదను భుజముపై ధరించి ఆత్మంత సావధానుడై ఈ కాళీ మహరాజా! నీవు అవిరామముగా రామ, రామ, రామ అని బిగ్గరగా కీర్తించు చుండుము, అని పల్చినాడు.

పరిస్థితి విచిత్రముగా నున్నది. ఒక వైపున శ్రీరామచంద్రుడు కాళీ మహరాజు తలను సాయంకాలము లోపుగా సంహరింతునని చేసిన ప్రతిజ్ఞ, రెండవవైపున అనప్యి భక్తుడుగు హనుమంతుడు గదను ధరించి కాళీరాజు ప్రాణములను కాపాడు దునని చేసిన ప్రతిజ్ఞ కాళీమహరాజు ప్రాణము పోవునని భయముతో హనుమంతుడు చెప్పిన విధముగా నిరంతరము రామ నామము చేయటు, పట్టుబంధులో గల పెద్దలు, వయోవృద్ధులు యువకులు, బాలురు తెలిసికొని, ఈ వింత ఎట్లు జరుగునే చూచుకు గాను వారు ఎల్లరు సరయుశాసనదీ తీరమునకు వచ్చిరి. ప్రభువు, భక్తుల ప్రతిజ్ఞలు ఎట్లు నెరవేరునోనని, ఈ వింతను చూచుకు జనులు వువ్విట్టారు చుండిరి.

సాయంకాలమైనది ఈ విషయము శ్రీరామ చంద్రునకును తెలిసినది. తెలిసి కోపము చెంది ఆ మూడు బాణములలో ఒక బాణమును తీసి తన విశాలమగు ధనుస్సును ఎకిక్కడి ఆ క్రూం తరము లాగి ఆ బాణమును పచలినాడు. అది మిక్కిలి వేగముగా సరయూనదీ జలములలో ఊరటి రామ నామమును జపించుచున్న కాళీ మహారాజు దగ్గరికి పచ్చ కుత్తుకనుత్తరించుటకు ప్రయు త్వము చేయునున్నది. కాని ఆతడు నిరంతరము రామ నామము చేయునుండుట చేత ఆతని తలను ఏటక బాలకుండినది. ఆ రాజు రామనామమును ఆపస కుత్తుకనుత్తరించవలెనని ఆ బాణము తలంపు. కాని ఆతను హనుమంతునిచే దీక్ష పాందినవాడు అగుట చేత ప్రాణ భయము వలస ఆతడు నామమును ఆపలేదు. ఆ బాణము ఆతని శిరస్సును చేదింపలేదు.

ఆ బాణము నిరాశతో శ్రీరామచంద్రుని వద్దకు చేరి ఇట్లు పల్గొనది. ప్రభూ రామ నామ జపము చేయు వారలను రక్షించు నీట్లు హనుమతునికి వరము నిచ్చితి. అట్టి వారిపై ఎవరు ఏ బాణము వేసినను వృథమగునీట్లు ఆశీర్వదించితి. కాళీ మహారాజు ఆనుక్కణము మీ నామమును జపించుచునే లున్నాడు. ప్రజాంగబులుడు అగు హనుమంతుడు గదను ధరించి కాళీ రాజును రక్షించు చున్నాడు. నేను ఆతనిని చంపజాలక వెను తిరిగి వచ్చితిని.

పతిత పావసుడు, లీలామానుష స్వయంపుడు అగు శ్రీరామ చంద్రునికి మిక్కిలి కోపము కల్గినది. రెండవ బాణమును ధనుస్సుపై ఎకిక్కడి పదిలినాడు. కాళీరాజును సంహరించుటకై ఆ

బాణము వాయు వేగముతో వెడలి అతని పద్ధకు చేరినది. కాని ఆ రాజు హనుమంతుని ఆదేశానుసారము 'సీతారాం సీతారాం జయ సీతారాం' అను నామమును విరామము లేక కీర్తించు చున్నాడు. ఆ బాణమునకు కాళీరాజు కంతమును నరకుటకు అవకాశము కలుగ లేదు. నిస్పృహ చెంది ఆ బాణము శ్రీరామ చంద్రుని పద్ధకు చేరి 'సీతారాం సీతారాం జయ సీతారాం' అను నామమును ఆ రాజు ఎడతెరిపి లేకుండా చేయుచున్నాడని, హనుమంతుడు గదను ధరించి అతనిని రక్షించుచున్న వృత్తాంతమును శ్రీరామచంద్రునికి చెప్పినది.

ఆ మాటలు సత్యప్రతిజ్ఞాడు ఆగు శ్రీరాముడు విని మిక్కిలి ఆగ్రహముతో స్వయముగా నేనే సరయుానదీ తటమున కెడలి హనుమంతుని, కాళీ రాజును ఈ మూడవ బాణముతో సంహరింతు నని బయలుదేరినాడు.

హనుమంతుడు సరయుానదీ తటమున ఉండి ఇట్లు ఆలోచించుచున్నాడు. శ్రీరామచంద్రునకు భక్తులనిన మిక్కిలి ప్రేమ. భక్తుల కొరకు ఆతడు సర్వస్వమును ధారపాయును. భక్తులనిన అతనికి మిక్కిలి ప్రేయము. అందుకని టు కాళీ మహారాజా ! జగజ్జనన్ని సీతాదేవి నామము, జగత్ ప్రభువగు శ్రీరామ నామముతో పాటు నా నామమును జోడించి 'జయ సియరామ్ జయ జయ హనుమాన్' అను నామమును బిగ్గరగా కీర్తించుము అన్ని పల్క, రాజు ఆ విధముగ కీర్తింపసాగినాడు.

కాళీరాజు ఎక్కువసేపు ఆ నామమును ఉచ్ఛరించుట చేత అలసి వణకసాగినాడు. ప్రాణము పోవునను భయముతో ఏదో విధముగ నామము చేయుచు, చేయుచు నీటిలో పడిపోయినాడు.

కంతము గాధ్యదికమైనది. హనుమంతుడిది గమనించి ఒక అంశతో కాశీ రాజు కంతమున ప్రవేశించి ‘జయ సియరామే జయ జయ హనుమాన్’ నామమును ఆవిరామముగా చేయుచున్నాడు.

శ్రీరామచంద్రుడు మిక్కిలి అగ్రహముతో ధనస్ఫునకు మూడవ బాణమును సంధించి వచ్చుట వశిష్ఠ మహర్షి జూచి వ్యకులత చెంది ఇట్లు ఆలోచింపసాగినాడు.

శ్రీరామచంద్రుని ప్రతిజ్ఞ వృథా కాదు. కాశీ రాజుతో పాటు హనుమంతుడు తూడా మరణించునేని మిక్కిలి అస్త్రము కల్గి తీరును ఆని ఆలోచించి హనుమంతుని దగ్గరకు వెడలి వశిష్ఠుడు ఇట్లు వల్మిక్రినాడు.

ఓ హనుమంతా ! శ్రీరామచంద్రుడు నీకు ప్రభువు, సర్వ స్వమునై ఉన్నాడు. కనుక అట్టి ప్రభువు మాట నెరవేర్చుకో నిమ్మ. సూర్యుడు ఆస్తమించుట చేత ఆయిరకు క్రోధము పెరుగుచున్నది. ఈ కాశీరాజు శ్రీరామచంద్రుని చొయక్క పరమ పావనమగు బాణాఘూతము చేత మరణించినేని అతనికి చావు పుట్టుకల బాధ తప్పాను. ముక్కి పొందుసు. ఒకానేక రాజు కోరకు నీవు నీ ప్రభువుకు, ఎదురు తిరిగి యుఛ్యము చేయుట నీలాంటి సేవకునకు ఉచితము కాదు.

ఓ గురుదేవా ! సర్వసమ్మాదు, త్రికాలజ్ఞుడు అగు శ్రీరామ చంద్రునికి ఎదురు నిలబడి యుద్ధము చేయవలెననెడి తలంపు నాకు లేదు. నేను నాప్రభువు నామము కోరకు నాకిచ్చిన వరదాన రక్షణ కోరకు ప్రాణమును త్యజించుటకు సన్నద్ధుడైనై యుంటేని. నాకు శ్రీరామ చంద్రుని చేతిలో ఘురణించుటకక్క స్థాగ్యము

వేమి కలదు ? నా ప్రాణముల కన్నా శ్రీరాముని నామమే నాకు మిక్కిలి ప్రియమైనది. వరదాన రక్షణ కొరకు శ్రీరామ చంద్రుని బాణ పరంపరకు నా ప్రాణముల సౌయిలి నా ప్రభువులో విలీన మయ్యెదను. శ్రీరామ చంద్రునితో యుద్ధము చేయనని అతి వినయముగా సమాధానము చెప్పేను.

బుద్ధిమంతులలో బుద్ధిమంతుడు, జ్ఞానిలో జ్ఞాని అగు హను మంతుని మనస్సు మారదు అని వశిష్టుడు భావించి, ఆయోధ్య వైపు చూడ శ్రీరామచంద్రుడు సరయూనదీ తీరమునకు వచ్చు చుప్పుడు. వారితో పాటు విశ్వమిత్ర మహార్షి, మిగిలిన మహర్షులు వాట ఏరు ఆనక ప్రజలెల్లరు ఈ వింతను చూచుటకు వచ్చు చుంటిరి.

ఇది భక్తికి, భగవంతునకు జరుగు సమరము. ఇది చూచు వారలకు ఆశ్చర్యము కలుగు చున్నది. అప్పుడు వశిష్టీ మహార్షి కాశీ మహారాజు వద్దకు వెళ్ళి ఇట్లు పల్గొనడు.

ఓ రాజు ! నీపు వెంటనే వెడలి విశ్వమిత్ర మహార్షి పాద ములను పట్టుకొనుము. అతడు మిక్కిలి దయగలవాడు. నిన్ను క్షమించును.

వశిష్టీ మహార్షి మాటలు విని కాశీరాజు ‘జయ సియరాం జయ జయ హనుమణ్ణ’ అని బిగ్గరగా కీర్తించుచు, వెడలి విశ్వమిత్ర మహార్షి యొక్క రెండు పాదములను పట్టుకొని తన కన్నుల నుండి స్వానించుచువ్వ నీటి దారలచే విశ్వమిత్రుని పాద ములను కడిగిఫాడు, కాశీరాజు శ్రీరామ నామ సంకీర్తన మొనర్చుట

వలన అటని పట్ల విశ్వమితునకు మిక్కిలి ప్రేమ కలిగినది. కాశీ రాజు ఏడ్చుచూ కూడా 'జయ సియరాం జయ జయ హనుమాన్' అను నామమును వదల లేదు.

విశ్వమిత మహారి మనస్సు కరిగినది. ధనస్సునకు బాణమును సంధించి ఆ కర్మాంతము లాగి క్రోధముతో వేదులుటకు సిద్ధముగా ఉన్న శ్రీరామచందునితో విశ్వమితు డిట్లు పల్చినాడు. రామ ! శ్రీరామ ! ఇతడు నన్న శరణు వేడినాడు. ఈతడు చేసిన అపరాధమును క్షమించితిని. నీవు ఎక్కు పెట్టిన బాణమును నీ తరకసము లోనికి ప్రఫ్లేశింపజేయుము.

A C C E P T : 21335

అని విశ్వమితుడు పల్గొ, వారి ఆజ్ఞానుసారము శ్రీరాముడు అట్లే చేసినాడు. కోపము తగ్గించుకొన్నాడు. ప్రశాంత చిత్తుడునునాడు. కాశీ మహారాజుకు ప్రాణరక్షణ జరిగినది. భక్త రక్షకుడు హనుమంతునకు విజయము కట్టినది. 7200

ఈ సమాచారమును వినిన తల్లి అగు అంజనాదేవికి కలిగిన ఆసందముసత్కు హద్దులు లేకుండెను. 295-592

RAM

కావున భాటులారా ! మీరును భక్త రక్షకుడుగు హనుమంతుడు ఎట్లు తల్లి దండులకు సత్కృతిని తెచ్చేసే, ప్రాణములకన్నా భక్తియే మిన్నా అని ఎట్లు నియాపించేసే మీరును భక్తులై సమాజమును ఏల ఉధ్యరింపరాదు ? మీ తల్లి - దండులకు, జాతికి ఏల సత్కృతి తేరాదు. ఆలోచించసేనుడు.

3. ఆచార భక్తి కన్నా అనురాగ భక్తి యే విన్న

భగవాన్ శంకరుడు వైరాగ్యమహార్తి, శాంతుడు, దయాసముద్రుడు, శక్తి సంపన్ముడు, సర్వేశ్వరుడైనను. సృశానమున నివాసముండును. తెల్లని కర్మారము వంటి ఆకార స్వరూపుడు. తెల్లని విభూతి రేఖలు ధరించు కోనును. ఆర్థనారీశ్వరుడు. బ్రహ్మాచర్య ప్రవత నిష్టాగరిష్టుడు.

కుబేరుడు సహితము పరమశివుని అజ్ఞల పాటించుచు లోకమునకు హితము చేయుచుండును. శివుడు పరబ్రహ్మ స్వరూపు డయినప్పటికిని సర్వకాల సర్వవస్తులలో ధ్యాన నిమగ్నిడై యుండును. శంకరుడు నారాయణుని హృదయము. (శివస్వహృదయం విష్ణుః ర్యాషోఽచ హృదయం శివః) శంకరుని హృదయమున నారాయణుడుండును. ఇరువురును ఒక్కటిచే.

(ఉపాసకానాం కార్యార్దం బ్రహ్మాణో రూపకల్పనా)

భక్తచిత్తాను రోధేన ధత్తే నానాకృతః స్వయం)

భక్తులు బేధ మొంచరాదు. అట్లపాసించిన వారి జీవితమే ధన్యవంతమైనది. భగవానుడను శంకరుడెట్లు దివ్యడే ఆతని భక్తులును దివ్యతే (భక్తి, భక్త, భగవంతని అని ఆర్యోక్తి గదా !) ఎవరిని ఎప్పుడెట్లు శివుడనుగ్రహించునే ఎవరికిని తెలియదు. వారి వారి పూర్వ సంస్కృతానుభవము నమ్మసరించి భగవంతుని ఆన్ని గ్రహము లభించును.

పూర్వకాలములో నందివైశ్వయైడను భక్తుడొకడు గలడు. ఆవంతీ నగరమున ఆయన నివాసముండెడివాడు. మిక్కిలి ధన వంతుడు. సదాచార సంపన్ముడు. వర్షాశ్రమ ధర్మము ననుసరించి ఆయన నడుచుకొనును. ప్రతిదినము పరమశివుని పూజించుట ఆతని ఆచారము. ఆతడు ప్రతిదినము పెందలకడనే లేచి కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, స్నాన సంధ్యలు నెరవేర్పుకొని పూబారితో దైవమందిరమున కేగి ఆతని శక్తి ననుసరించి భగవానుడగు శంకరుని పూజించు చుండెడివాడు. నిత్యము అష్టాతర పూజ, పంచామృత స్నానము, వివిధ విధములగు పుష్టములతో, సువాసన ప్రయవ్యములతో, అష్టతలతో, మణిలు, రత్నములతో పూజించెడివాడు. మిక్కిలి విలువ గల రత్నాభరణములు పరమ శివునకు ఆలంకరించెడివాడు. వివిధ విధములగు పదార్థములు పరమేశ్వరునకు నివేదించెడు వాడు. మేళతాళములతో శంకర భగవానునికి పవత్తింపు సేవలు చేసెడివాడు. ఈ నియమమును నందివైశ్వయైడు చాలా కాలము పాటించినాడు.

శంకర భగవానుడు కేవలము గంగాజలము, మారేడు దళములతో పూజచేసిననే ప్రసన్నుడగును. ఇంద్రసేన మహారాజు హర - హర ఆనుటతోడనే ప్రసన్నుడయ్యే గదా ! నియమ పాలనకు ప్రసన్నుడగునో లేదో తెలియదు గాని, భక్తి యుండెనేని ప్రసన్నుడగుటలో ఆశ్చర్యము లేదు గదా !

నందివైశ్వయైడు ఆనుదినము వివిధ విధములగు పుష్టము లతో గంగాజలముతో మారేడు దళములతో శివునకు ఆఖిపేకము, అష్టాతరము, సహస్రనామ పూజలుచేసి, తన గృహమునకు వచ్చి చుండెడివాడు.

ఒకనాడు ఒక కిరాతుడా పట్టబా సమీపమున గల ఆ శివ మందిరమునకు వచ్చినాడు. ఆతని బుద్ధి బుద్ధిప్రాయమైసది. అటవి జంతువుల జంపి ఆహారముగా తిసువాడు. ఆతనిలో దురూ దాక్షిణ్యము లేమాత్రము లేవు. అది అర్థరాత్రి సమయము. ఆకలి దప్పికలు ఆతనిని బాధించు చున్నవి. ఆ మందిర సమీపము ననే కోసేరు గలదు. దానిలో స్తునము చేసినాడు. కఠుపు నిండుగా మంచినీచు త్రాగినాడు. స్వాప్త చేకరాయటచే ప్రశాంతముగా నున్నాడు. అచ్చటనే ఊన్న శివ మందిరముపై ఆతని చూపు వుడినది. శివుని దర్శింపవలెననెటి కోరిక కలిగినది. వెంటనే మందిరము లోనికి వెడలినాడు. శంకర భగవానుని దర్శించినాడు. ఆతని మససున శంకరుని పూజించవలెనని కోరిక కలిగినది. పూర్వ జన్మ కర్మలు ఎవరికెట్టు గలవే తెలియదు గదా ! ఆతనికి సచ్చిన విధంగా పరమశివుని అలంకరించి పూజించవలెనని నిర్ణయించు కొన్నాడు. ఏ ఏ వస్తువులు, సామాగ్రులు పూబకు గాపలసి యుండునే ఆతనికి తెలియుటలేదు. ఏ ఏ వస్తువులతో స్వామిని ఎట్లా పూజించాలి? ఏ ఏ వస్తు సామాగ్రులు ఎప్పుడు ఊపరోగించ వతనే ఆతనికి తెలియదు. భక్తులు, యాత్రికులు శిష్టునకు అభి షేకము చేసినట్లు బిల్య ప్రతములతో శివపూజ చేసినట్లు తెలిస కొన్నాడు.

అటవిలోనికి వెళ్లినాడు. బిల్య ప్రతములు కోసుకొన్నాడు. ఒక జంతువును వేచాడి మాంసము నోక చేతిలోనికి తీసుకొన్నాడు. నోటి నించా నీటిని పుక్కిలి బట్టినాడు (గంఢూమ జలము) ఆ నోటితో తెచ్చిన నీటితో శిష్టునకు అభిషేకము చేసివాడు. బిల్య ప్రతములను శివలింగముపై నుంచినాడు. మాంసము నిపేచించి నాడు.

నందీవైశ్వరు అలంకరించిన మణిలు, మాణిక్యములను దూరంగా సెట్టి వాటి స్తానమున ఆ మాంసపు ముద్దును పుంచి వెళ్లినాడు.

ఆ ఖల్లుడు మరిచమతి, మాంసాహరి. భగవానునికి మాంస మును నివేదింపవచ్చనే, నివేదింపగూడదో గూడా తెలియని వాడు. మార్పుడు. తెలిసిచేసిన రొడల మహారౌరవ నరకములో పడును. ఆతనికి తెలియదు కనుక తన స్తుతి ననుసరించి ఆతని బుట్టికి తోచిన విధంగా చేసినాడు. తను చేసిపు, చేయుచున్న పూజకు ఆ కిరాత భక్తుడు సంతోషించినాడు.

పూజలు, స్వామికి నివేదన పూర్తి ఆగుట తోడనే పరమ శివునకు సాస్థాంగ నమస్కరము చేసినాడు. ఆనుదినము శివ మందిరమునకు వచ్చి పూజలు చేయవలెనని నిర్ణయించుకొన్నాడు.

మరునాడు నందీవైశ్వరు పూజారిని వెంటనిడుకొని ఆ శివ మందిరమునకు వచ్చినాడు. ఆ మందిర ప్రాంగణము నిండుగా మాంసము, మారేడు, బిల్వ ప్రతములున్నవి. రాత్రి ఈ శివలింగ ప్రాంగణము చుట్టూ యిదేమియునుదే. నేడు ఈ విధముగా నుండుటకు కారణ మేమిటియో ఆక్రమికి బోధపడ లేదు. ఈ మాంసపు ముద్దలు ఎలా లోనికి వచ్చినవి? చిందర వందరగా ఈ బిల్వ ప్రతములు ఏల పడి ఉన్నవి? దీనికి కారణమేమి? రత్నములు మాణిక్యములు ఏల వెదజల్లబడి ఉన్నవి? ఎవడో దుర్మార్గుడు లోపలికి వచ్చి ఈ విధముగా అపవిత్రము చేసి

యుండవచ్చనని ఆనుకొన్నాడు. నేనేమయినా పూజి తప్ప
చేసితినా ? ఇది తప్ప జరిగినందుకు ప్రతి ఫలమా ? ఆని బాధ
పడి ఆలోచనా నిమగ్నుడైనాడు.

ఈ విధముగా జరుగుట తన దురదృష్టమని భావించుకొని
శివ మందిరమును పరిశ్రబముగా నూడ్చి, ఆ తెచ్చిన గంగా జల
ముతో పరిశ్రబముగా కడిగినాడు. శివలింగమును కడిగి అభిషేక
ము చేసిరీ శివ సహస్ర, అష్టాండర పూజలు చేసి, ఎప్పటివలెనే
రత్నముల చేత మణుల చేత ఆలంకరించి, మారేడు ప్రతముల,
బిల్వ ప్రతముల సమర్పించి నందీవైశ్వయ్యడు గృహమున కెడలినాడు.

నందీవైశ్వయ్యడు ఇంటికి వెళ్ళినాడు. నిశిరాత్రి సమయములో
కిరాత భక్తుడు వచ్చినాడు. నోటి నిండా నీరు తెచ్చి ఆ లింగమును
అభిషేకించినాడు. ఆ వైశ్వయ్య భక్తుడు సమర్పించిన బిల్వప్రతముల,
మారేడు దళముల, రత్నముల, మణుల తీసిపారవైచి వాటి స్థాన
ములో మాంసపు ముద్ద లుంచి తనవితీర పూజించుకొని కిరాత
భక్తుడు వెడలినాడు.

ఆతడు వెడలిన తదుపరి మరుసటి దినమున నందీవైశ్వయ్యడు,
పూజారి వచ్చినారు. ఈ దుర్మార్గపు కార్యమును జూచుసరికి
వారికి మిక్కిలిగ ఆగ్రహము కలిగినది. ఆతనిని ఈ రోజే పట్టుకొన
వలెనని నీర్ణయించుకొని మందిరము లోని కెడలి ఒక మూలన
స్తంబము చాటున దాగిరి.

ఆది ఆర్థరాత్రి సమయము. కిరాతుడు రానే వచ్చు
చున్నాడు. ఆతడు వచ్చుచు నోటి నిండుగా గంగా జలమును,
బిల్వ ప్రతముల, మారేడు దళముల, మాంసపు ముక్కలు దీసి
కొని ఆజూనబాహులు గర్భినట్టియు, మిక్కిలి పాడవు గలహాడు.

తలపాగాను ధరించి, అందు కోడి ఈకలును తురాయిగా పెట్టుకొని నల్లని ఆకారము గల మనీషిని వచ్చు చుండుటను ఏరు చూచిరి.

ఆ వచ్చిన కిరాత భక్తుడు శివలింగమునకు ప్రపంచాలు చేసి, సాష్టాంగ నమస్కారములు చేసి, లింగమునకు ఆభిషేకము చేసి, మాంసమును నివేదన, పూజలు చేసి, నమస్కారించి వెను దిరిగి వెడల సాగినాడు.

నందీవేశ్వుడు, పూజారి, ఆ భిల్లుని చూచి భయపడి ప్రకృతు వెడలి నక్కుచుండిరి. వాడెక్కుడు నుండి వచ్చుచున్నాడో ఏరికి తెలియుట లేదు. ఈ విధముగా చేసిన శిఖనకు అపచారము చేసిన వారల మగుదుమని, సద్గతులు కలుగవని భావించుకొని, పూజారి ఆజ్ఞానుసారమును ఆపాను వట్టమును శివలింగమును పెకలించుకొని వారి ఇంటికి తీసుకొని వెడలిరి. ఆ శివలింగమును ప్రత్యేంచి రత్నాలు మణిలు, ఆభరణముల అలంకరించి పూజించు చుండిరి. ఆ పరమ శిఖనకు హృదయ పూజ అపసరముగాని ఆభరణ పూజలు కాదుగదా !

మరునాడు ఆ భిల్ల భక్తుడు శివ పూజలు చేసికొనుటకు ఆ మందిరమునకు వచ్చినాడు. వచ్చునపుడే నోటి నిండుగా గంగా జలమును, బిల్యప్రతములను, మారేడు దళముల పూజకును, నివేదనకు మాంసమును దెచ్చినాడు. అచ్చట ఆ శివలింగము లేదు. తన మనస్సును తాను నమ్మశక్యము అగుటలేదు. లింగము అదృశ్యమైనట్లుగా భావించి పర్చింఫి ఏలులేనంతగా బాధపడి నాడు. ప్రాణత్వాగం చేయుటకు సిద్ధమయినాడు.

ఎంతో ఆర్థ్రతతో పరమ శిఖుని స్తుతింప సాగినాట్లు. ఆ పరాకాష్ట భక్తిలోనే సమాధిస్తీతి పూర్ణిమ, పరమశిఖుని దివ్య పాద

పద్మముల నుండి ఆతని మనస్సు నటునిటు కదులుట తేదు. కొంతసేవకీకి అతనికి బాహ్యస్తృతీ కలిగినది. సమాధి భంగ మైనది.

త్రిపురాంతక ! శంకరా ! మహాదేవ ! గంగాధర ! నా విన్నపమును ఆలకింపుము. నీ దివ్యము, అమోఘము నగు రూప దర్శనము నిమ్మ. ఆట్లు కాదందువేని నా ప్రాణములను తీసు కొనుము అని శపథము చేసినాడు.

ఆతని దృఢ దీక్షకు, భక్తికి పరమ శివుడు సంతోషించినాడు. ఆ భీల్లుడు సమాధి సుండి తేచుసరికి పూజారి, సందీపేశ్వరుడు గుండి సుండి తీసుకొని వెళ్లిన శివలింగము ఎప్పటి ప్రదేశములో, ఎప్పటి వలె వెలసి యున్నది. ఆ కిరాత భక్తునికి కలిగిన సంతోషముచు వర్ణింపులేము. ఆ శివలింగమునకు ప్రదక్షిణలు చేసి తను తెచ్చిపు మారేడు, బిల్వ ప్రతములతో తనకు తోచిన విధముగా పూజించి మాంసమును నివేదించి, దండము వలె సాప్తాంగ సమస్కరము చేసి లింగమున కెదురుగా మౌనముగా కూర్చుండి యున్నాడు.

కిరాతుని హృదయమున సంసార సంబంధములగు కోరి కలు గాని, కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాతృర్యములు గాని లేవు. ఆతని హృదయము నిశ్చలముగా నుండి సదా భగవంతుని ధ్యానించసాగేను. ఆతని నియమమునకు ప్రవతమునకు పరమ శివుడు మెచ్చుకొని దర్శన మిచ్చినాడు.

కావున భగవంతుడు, శ్రద్ధా విశ్వాసములు లేని డాంభిక పూజలకు లోంగదు. శ్రద్ధా విశ్వాసములే భగవంతుని దర్శించుటకు మార్గము అని సందీపేశ్వరుడు, పూజారి తెలుసుకొనిరి.

4. నిష్ఠావ సేవా పరాయణండు

పూర్వకాలములో ఆవంతికా నగరమున ధర్మాత్ముడగు రాజు కలడు. మిక్కిలి భక్తి గలవాడు. సాధుసేవ సంపన్ముదు. నిత్యాన్నదాత. న్యాయముగా, ధర్మముగ రాజ్యమును పరిపాలించు చుండెడి వాడు. తమ రాజ్యము లోని ప్రజలెల్లరను సంతోష పరచుటయే ఆతని నిత్య కార్యము. పశు పక్ష్యాదులనిన ఆతని కెంతో ప్రేమ. వాటికిని తగిన విధముగ ఆహార, విహారములు సలుపుటుకు గాను తగిన ఏర్పాట్లు చేసెను. జీవహింస చేయుటను ఆతడు సహాంచడు. అంతటి భక్తుడైనను కొంత కాలమునకు చనిపోయెను. పుణ్య కర్మలు చేసినప్పటికిని యమదూతలు వానిని సగౌరవముగా నరక మార్గము గుండా తీసుకొని వెళ్లిరి. పేరోపకారి యగు ఆ రాజు ఆ నరకవాసుల బాధలు చూచుటచే హృదయము ద్రువించినది. ఆ నారకీయులు పడుచున్న బాధలు వర్ణనాతీతము. వారి కేకలు వినిషాలకుండెను. ఆ నరక వాసులెల్లరు ఆ ధర్మాత్ముడగు రాజు నరక మార్గమున పోపుటను జూచి ఎక్కుడి వారక్కుడనే చెల్లాచదురుగా లేచి మహారాజా ! మీరు మమ్ములను వదలి వెళ్ల వద్దు. కొంత కాలము మా వద్దనే విశ్రమింపుడు. మమ్ములను మీ చేతులతో స్పృశింపుడు. మహారాజా ! మీ శరీరముపై నుండి పచ్చగాలని మేము వీల్చుట చేత మాకెరతో ఆనందముగా ఉన్నది. మేము ఆనుభవించుచున్న నరకబాధలు పోపుచున్నవి. మీ స్వర్ణప్రభావము చేత మంద, మగంథ, శీతల వాయువులు పచ్చచున్నవి. మాకు గల్గచున్న ఆవందమును వర్ణింపలేము. మామా

మనస్సులు ఆనంద డోలికలలో చోగుచున్నవి అని నారకీయులు పలుక రాజు యమ దూతులతో ఇట్లు పల్గొడు.

యమదూతులారా ! నేనీ ప్రదేశమందు ఉండిన యొడల వీరులకు సుఖమెందులకు క్షట్టుచున్నది. నేను ఈ నారకీయులకు సుఖము క్షట్టుటకు గాను ఏమి చేసితిని అని రాజు పల్గొడు.

యమదూతులు ఇట్లు పల్గొగిరి ! మహారాజా నీవు వయో షృంగారులకు, భక్తులకు, సాధు సంతులకు, అతిధులకు అన్న, వస్తు, గృహ, వాహనాది సత్కారములు చేసితిరి. భగవన్నామమును నిర్విరామముగా కీర్తించితిరి. మీరు చేసిన సత్కార్మల వలన మీ శరీరముపై నుండి వచ్చు గాలి నరకవాసులకు ఆసందముగా ఉన్నది. సద్భూతుని దర్శన ప్రభావము వలన నరకయూతసలు సహజముగనే దప్పాను.

మహారాజా ! నీ యొక్క దర్శన ప్రభావము వలన ఈ పాపులకే గాక, యమ ధర్మరాజు యొక్క అస్త్రశస్త్రములు, ఇనుప ముక్కు గల పక్షులు, సల సలకాగు నూనె, కాంతి హీనములై వాటి వాటి పనులు విరమించుకున్నవి. యమలోక అగ్ని కాంతిహీనమై, జీతులము, మృదువువై యున్నది. అందువలన ఈ ఘోర పాపులు సుఖమును పొందుచున్నారు అని యమదూతులు పల్గొరి.

రాజు యమదూతులతో ఇట్లు పల్గొను. ఓ ! దూతులారా నాకును పీరిని చూచిన సంతోషము కల్పచున్నది. నాకు తోటి ప్రాణులను రక్షించుటలోనే ఆసందము కలదు. నొ సుఖము సుఖము కాదు, ఈ నారకీయులకు నేనిక్కుఱ. ఉండిన యొడల

ఆనందము, సుఖము, సంతోషము కలిగెననేని నల్లరాతివలె
కచలక ఇచ్చటనే యండెదనని రాజు పల్గొఱు.

యమదూతలు ఇట్లు పల్గొసాగిరి ! ఓ మహరాజా ! భక్త
ప్రశ్నా ! ఇది పాపులు ఉండు ప్రదేశము. అట్టి ఈ నరకలోకములో
మీరుండరాదు. పుణ్యలోకమున కెడలి మీమీ పుణ్య ఫలితముల
సనుభవించవలెను. ఈ నారకీయులు పాప ఫలమును ఆనుభ
వించెదరు. కనుక మీరు స్వర్గలోకమునకు పోవలెను.

రాజు యమదూతలతో ఇట్లు పలుకసాగెను. ఓ యమ
దూతలారా ! ఏరిట్లు ఎంతకాలము ఈ బాధలు అనుభవించవలెను.
ఏరికి ఈ బాధలు ఎట్లు పోవునో అంతవరకు నేనిచ్చటనే
యుందును. నేనిక్కడ యుండిన యొడల ఏరికి సుఖము కల్గు
చున్నది కదా ! నేనిక్కడ నుండి ఒక్క అడుగు ముందుకు
వేయుటకు నా మనస్సు అంగీకరించుటలేదు. కష్టములో నున్న
యొడల శత్రువునైసు ఆదరించవలెను. అట్లు చెయ్యాని వాని
జీవితము అడవి కాచిన వెన్నెలవలె వ్యర్థమే గదా ! బాధితుల
దుఃఖమును పోగొట్టుతేని వాని బ్రితుకు ఫలింపని వృక్షము వంటిది
అట్లు వారు ఇహ లోకమున గాని, పరలోకమున గాని సుఖింపలేరు
అట్లులను, దుఃఖితులను, వృద్ధులను, ప్రేమింపని మానవుడు
దాసవునితో సమాసము. ఈ నరకవాసులు నరకాగ్ని తాపము
నుండి, ఆకలి దహ్నిల నుండి, దుఃఖముల నుండి సుఖముగ,
సంతోషముగ ఉందురేని నా వ్యక్తిగత సర్వలోక సుఖముల
కన్నను ఇదియే ఆనందము. నేనోక్కడినే బాధపడిన ఏరెల్లరు
సుఖ సంతోషములతో ఉండెదరు నాకా ఆనందము వుండును.

నా కంట పూర్వీకులగు జిమూతవాహనుడు నాగకన్య ప్రాణ రక్షణార్థమై తన ప్రాణములను బలిచేసే గదా ! శిబి చక్రవర్తి పావురము ప్రాణారక్షణ నిమిత్తమై తన శరీరమునే కోసి డేగకు ఆహారముగా ఇచ్చేను గదా ! దధిచి మహాముని రాక్షస సంహరణార్థమై తన వెన్నెముకనే తీసి ఇంద్రున కిచ్చే గదా ! కనుక నేను వారినే ఆదర్శముగ బెట్టుకొని పీరి సుఖము కొరకు నాకు కలుగు కష్టమును సహించుచు నే నిక్కితనే యుందును. నాకిదే పరమానందముతో గూడిన విషయము అన యమదూతులు ఇట్లు పలకసాగిరి.

ఓ మహారాజా ! భక్తిశేషో నీవు ఇచ్చట నుండుటకు వీలు లేదు. నిన్ను స్వర్గ లోకమునకు తీసికొని వెడలుటకు గాను ఇంద్రుడు, యమధర్మరాజు, మిగిలిన దిక్షతులు వచ్చిరి. మమ్ముల ననుగ్రహించి వారి వెంట వెడల వలసినదిగా వేడుకొను చున్నాము. మహారాజా ! నీవు నియమముగా జపమునాచరించుట వలన శ్రీమన్నరాయణమూర్తి దేవ విమానము పంపెను. దాని సెక్కి స్వర్గలోకమును చేరుము. అని ఇంద్రాదులు పలుక మహారాజు ఇట్లుపలిస్తాడు.

ఓ యమధర్మరాజా ! ఈ కోటాను కోట్ల జీవులు నరక లోక మున బాధపడుచున్న నేను సుఖముగ స్వర్గ లోకములో ఉండగలనా ! నేనిక్కిద ఉండిన వీరెల్లరకు సుఖము, సంతోషము, శాంతి కలుగు చుప్పుది గదా ! పీరి బాధలు పావుటయే నాథీయము. కనుక ఈ లోకము నేదలి నేనెచ్చటికిని పోనని రాజు పల్చేను.

అప్పుడు యమధర్మరాజు “మహారాజా ! భక్తవర్గా ! జీవులువారి వారి కర్మనుసారము పాప పుణ్యములు ఆనుభవించు చుందురు. నీవు చేసిన పుణ్య ఫలితముల సనుభవించుట కొరకు స్వర్గ లోకమునకు ఈ విమానమునెక్కి చేరుకో వలసినది. నీవిక్కడుండి నరకవాసులకు పుణ్యమును కల్గించితిషి. ఆ కారణము వలన సీకు లక్షల రెట్లు పుణ్యము వచ్చినది. నీ పుణ్య ఫలితములను బట్టి ఏదిథ విధములగు భోగముల ఆనుభవించుట కొరకు స్వర్గ లోకమునకు వెడల వలసినదే ఆని యమధర్మరాజు పలుకగా

యమధర్మరాజా ! ఏరికి బాధలు తొలగుటకు గాను, సుఖము, సంతోషము కల్గుటకుగానునా పుణ్యమును వారల కొరకు ధార పోయుదును. నేను ఏరితోపాటు ఉండుటకే నిశ్చిలుంచుకొంటేని. ఆని రాజు పల్గుచుండగానే ఆ నరకవాసు లెళ్లుచు ఆ పుణ్యపురుషుని దర్శన ప్రభావమువలన వారి వారి పాపములు నశించి దేవ విమానముపై స్వర్గ లోకమునకు వెడలు చుండితి. భక్తుడగు మహారాజు వంపాదించిన పుణ్యమును నిష్టార్మముగ పాపులకు ధారపోయుటచే వారెల్లరు తరించిరి. ఇందుడు స్వయముగ దేవ విమానపుటు తెచ్చి దానిలో మహారాజును స్వాగతించి ఇంద్ర లోకమునకు తీసుకొని వెడలుచుండ ముక్కొటి దేవతలు పరోపకారి యగు భక్తరాజుపై పుష్పవర్ష మును కురిపించిరి. నరకవాసులెల్లరు ఉద్ధరింపబడిరి.

భక్తులారా ! సాధు మహాత్ముల, భక్తుల దర్శనము ఆమోఘు మైనది. “సాధునాం దర్శనం పుణ్యం” ఆని శాస్త్రము చెప్పు

చున్నది గదా ! కనుక పాధు, భక్తులకు సేవలు చేసి ఆనేక మంది తరించినట్లు రామాయణాది గ్రంథములు పెద్దలు చెప్పు చుండుట అందరు ఎరిగినదే. కనుక పెద్దలకు సేవలు చేసిన తరించుటలో ఇనుమంతయు పంచేహము లేదని ఈ కథ చెప్పు చున్నది. గదా !

“కామయే దుఃఖత స్తోనాం
ప్రాణినా మృత నాశనమ్”

అని ప్రాచీన కావ్యములో చెప్పిన మాట దీనిని బ్యట్టి నత్య మైనది గదా !

5. సాధు మహారాజుల మహాత్మ్యము- సందేశము

శ్లో " సాధునాం దర్శనం తుణ్ణం , స్వర్ఘనం పొచనాశనం
నంభాషణం కోటి తీర్థం , సేవనం ముక్తి దాయకం .

కం॥ సాధుల హృదయంబు నాయది
సాధుల హృదయంబు నేను జగముల నెల్లున్
సాధుల నేను ఎరుంగుదు
సాధు లెదుగుదురు నాదు చర్చితము వీపో ,

ఆని పెద్దలు పలికినట్లు గౌరైల వంటి మానవులను తరింప
జేయుటకు గాను సాధు రూపమున గాని, గురు రూపమున గాని,
భక్తుని రూపమున గాని ఆ దివి నుండి ఈ భువికి భగవంతుడే
స్వయముగా దిగి వచ్చి దుఃఖములలో, బాధలలో సుండు మాన
వులను తరింపజేయునని కలియుగ ఆవతారమూర్తి అగు శ్రీ శ్రీ
రామకృష్ణ పరమహంస చెప్పేను గదా !

ఈ దుఃఖ భూయిష్టమైన, కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ,
మద, మాత్సర్యములు, ఈర్ష్య, జుగుప్ప మెండలగుగా గల
అశాంతితో కూడిన బంధు, మిత్ర, పుత్ర కళాత్రాదు లనెడి
మొసణ్ణ రూపమున గల ఈ ఫోర సంసార సముద్రము సుండి
తరించవలెనన్న మానవులకు సాధు స్వరూప సర్వేశ్వరుని యొక్క
దివ్యముగ్రహము ఆత్మయిత ఆవసరముని మహాత్ములు చెప్పు

చున్నారు. ఆట్లు కాదేని మరల మరల పుట్టుచు, గిట్టుచు ఉండవతేను. చివ్వి పురుషులు లభించిన యొడల వారికి చతుర్యథ శుస్తుషుషులు సులిపి, వారి ఆజ్ఞలను పాటించు చుండుటయే భక్తుని జీవన విధానము. ఆట్లు కాదేని భక్తి ఏర్పడుటకు అవకాశమే తేదు. అట్టి సచ్చక్కల, సాధు మహాత్ముల గుర్తించుట కష్టముతో కూడిన పని. వారును మనవలెవె సంఖాషించుచు, ప్రపార్థించుచు, సంసార జీవన యూతను సలుపుచుందురు.

మణి లేని సర్పము, ముత్యము లేని ముత్యపు చిప్పి, ఘలించని వృక్షము, వర్షము లేని మేఘము, పతి లేని స్త్రీ, దీపము లేని ఇట్లు, చందులు లేని రాత్రి, విషప్రయగు స్త్రీ, కమల హీన మగు సరోవరము, పాలివ్వని గోవు, భువిపై రాబింపనట్లు సదా చారచు, సత్కర్మ, జ్ఞానము, భక్తి, గురుసేవ లేని యొడల మానవుడు, మాధవుని వైపు ప్రయాణించ లేడని వేదములు, బుమలు, భక్తులు, కపులు, రామాయణాది మహా గ్రంథములు చెప్పుచున్నవి గదా ! కనుక ఈ నీటి బుదుగ వంటి దేహముపై మమకారాదులు చెంచుకొనిన కొలది విషయ శక్తి పెరుగుట జగమెరిగిన విషయమే గదా ! సాధు పురుషుడన ఎట్టి వాడో మేటి రామ భక్తుడు, రామ సాక్షాత్కారము బౌంచిన చిన్నయ స్వరూపుడు, కలియుగ వాల్మీకియగు శ్రీ శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసు గారు ఇట్లు పలికించి.

ఆత్మంత శాంత స్వభావము కలిగిన వాడును, మసస్సును, ఇందియములను స్వాధీన ఉచుకొన్న వాడును, ధ్యానము, సంకీర్తనాదులు, నత్తెకథా కాలక్షేపములు, సత్స సంగము గడు పుచు ఉన్న వారును, కాని ఘలుకులు పలుకక చిలుక పలుకులు

వలె పలుకు వారును, ఏడు నావాడు, వాడు పరాయివాడని చూడక సర్వలను సమబుద్ధితో చూచువాడును, తాను తరించి ఇతరులను తరింపజేయు వాడును, రాగచ్యోషములు లేని వాడును, సత్త శీలము గల వాడును, ద్వారంద్వా తీతుడును సర్వమును భగవన్నృయముగ జూచు వాడు నిజమగు బ్లోని. అతడే నిజమగు సాధు స్వరూప భగవంతుడు. అట్టివాడే దివ్య పురుషుడు. ఈ ఫోర సంసార సముద్రమున కొట్టుమొట్టాడు చుండు మానవుల తరింప జేయుటకు సమర్థుడగు గురువు.

మోహంధకారమును తోలగించుటకుగాను, నాల్గు వైపుల సంచరించు చుండు సాధువులే భగవత్ స్వరూపులు. అట్టి మహాత్ములు అడుగిడిన ప్రపదేశమే పుణ్యభూమి. ఆ దివ్య పురుషులే లోక కణ్ణాయిలము కొరకు సద్గ భక్తి మార్గములు ఉపదేశించుచు ఈ మార్గ మానవులను మాధవుని వైపు త్రిప్పగలరు. ఈ సంసార మాప మాయా జంరఖాటము సుండి విముక్తి నొందుడని పలుక గల సమర్థుడు సాధువే ! జీవులను ఉద్ధరించుటకు సాధువు సేతువు వంటి వాడు. పరశువేది ఇనుమును బంగారము చేయు నట్టు, ఆగ్ని మాలిన్యమును పోగొట్టునట్టు, నీరు ఆగ్ని నార్మనట్టు సూర్యుడు చీకట్టున్న పోగొట్టునట్టు, ఆ దివ్య పురుషుల్ మూడుఁ నాగ్రయించి యున్న (కామ, క్రోధ, లోభ, మద, మోహములు) అబ్బానాంధకారమును నాశనము చేయుటకు సూర్యుని వంటి వాడై దుర్గాద్గులను సన్మార్గము వైపు త్రిప్పి తరింప జేయ గలరు.

ఆ దివ్య మనసుక్రతైన సాధువుల వాక్యాల సుండి సర్వ కాలములలో సద్గ వచ్చాన్మృత రసము ప్రసవించు చుండును. ఆ

దివ్య పురుషుల ప్రేమామృత పలుకులు వినుట వలన, కలినా త్వులు సంయతము ప్రేమాంబుధిలో మనిగి ఆత్మానుభవ మును పాంది, వారిలో భయమును, బ్రహ్మమును, అహంకారమును పొగొట్టు కొందురు. ఆ సాధు మహాత్ముని వచనామృత ప్రభా వము వలన అజ్ఞాన దూషమనెడు గ్రంథిని మూడు మానవులు నిర్మాలించు కొందురు. ఆ దివ్య పురుషుల పలుకులు వినెడి వారును, ఆచరించు వారును, పాప తాపము లనెడి మోహము నుండి బయట పడెదరు. వారి వచనామృత ధారలు మోహంధ కార మనెడు చీకట్టును పారద్రోలుటకు సూర్య కిరణముల వలె పని జేయును. సాధు పురుషులు ఎవరిని నిందించరు. ఆపకార మును చేయరు. గంగాదేవి పాపముల, చంద్రుడు తాపమును, కల్పతరువు దరిద్రమును, (గంగా పాపం శశి తాపం, దైస్యం కల్ప తరువు, పాపం, తాపంచ, దైశ్యంచ, హంతి సజ్జన దర్శనః) దైస్య తను సజ్జనులు పొగొట్టు నట్టు, మహాత్ములు మానవుల త్రితాప ముల పొగొట్టి మాధవుని వైపు త్రిపృగలరు. వారికి ఎవరి మీదను రాగ ద్వేషములు ఉండవు. ఇంద్రియ నిగ్రహము కల్గి ఉందురు. వస్తు వాహనములతో పని లేదు. శ్రీని మాతృదేవతగా చూచెదరు. సకల చరాచర జీవులు భగవత్ స్వరూపమని భావించెదరు. అహంకార రహితులై, సుఖ దుఃఖ రహితులై, శత్రు, మిత్ర భావ ము లేక, తిరుగాడు చుండు వారే నిజమగు సాధువులు.

నెమలి అందమగు పక్కి. దాని కూత వినుటకు గ్రాప్య ముగా నుండును. కాని ఆది విష సర్వములను తినును. ఆదే విధముగా పై పైన తీపి పలుకులు పలుకుచు, సజ్జనుల వలె నట్టిం చుచు ఆవపరమగు స్ఫుర్యములో సీచు ప్రవృత్తితో ప్రవర్తించుచు

సర్వములను తిను నెమలి వంటి సాధువులీ ప్రపంచములో లేక పోలేదని శ్రీ శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసుగారు పలికిరి. జ్ఞాన రూప సూర్యుడు ఎవరి హృదయమున ఊదయించునో, అట్టి వాడు అజ్ఞా నాంధకారము సురండి విడి వడి, నీది, నాది అని భావించక జీవన యూత సాగించుచు, సర్వోత్తమగపంతుని దర్శించు చుండు వాడే నిజమగు సాధు పురుషుడని చెప్పిరి.

ఒకానేక సమయమున ఒక భక్తుడు ఒక సంపన్న గృహ పుని ఇంట ఆతిధ్యము స్వీకరించుటకు వెళ్ళాను. భక్తి, ప్రశ్నలతో ఆ గృహస్తుడు సేవలు చేయ, ఆ సాధువునకు మిక్కిలి సంతోషము కల్గొను. ఆ మహాత్ముడు సిద్ధులకు నిలయుడు. ఆ ఇంటి నుండి ఆ సాధువు వెడలు సప్పుడు గృహ యజమానిని ఇట్లుడిగెను. ఓ భక్తా ! సంపన్న గృహస్తా ! నీ సేవలకు నే సంతోషించితిని. వరమడుగుము ఇచ్చేదను. నీ కోర్కె నెరవేర్పుటకు నేను సంశుంఘను. అని పలుక, ఆ గృహస్తుడు రెండు చేతులతో నమస్కరించుచు విన్ముడై ప్రభో ! మీ యొక్క దివ్యానుగ్రహము చేత నేను సర్వ సుఖములను, సర్వ భోగములను ఆనుభవించు చున్నాను. నా మహస్సులో ఏమియూ కోర్కెలేదని పలుక ఆ సాధువు సంతోషించి నీకే కోర్కె లేనప్పటికి నీకేదైనా కష్టము వచ్చి నపుడు నన్న స్వరించుకొనిన. కష్టములు క్షణములో తోలగునని ఆశీర్వదించి ఆచ్ఛట నుండి ఆ సాధువు వెడలినాడు.

కొంత కాలమునకు ఆ సాధువు తనకు ఆహారమిడిన సంపన్న గృష్ణుని దర్శించుటకు వచ్చినాడు. ఆచ్ఛటి వారు ఆ సంపన్న గృహస్త భక్తుడు మరణించెనని చెప్పిరి. ఆ సాధుమహ

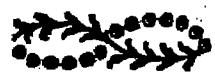
తుడు మిక్కిలి బాధపడినాడు. అప్పుడా సాధువు ధ్యాన నిమగ్నుడై కూర్చుండి ఆ సంఘన్న గృహప్ప భక్తుని యొక్క జీవాత్మ ఏజీవిగా పుట్టినదే తెలిసికొనినాడు. అటడు గాడియర్మె ఒక చాకలి వాని ఇంట పుట్టి ఉన పరివారముతో తిరుగుట చూచి, ఆ గాడిద పద్మకెడలి దాని మెడను పట్టుకొని ఇట్లు పలికినాడు.

ఓ సంపన్న ! గృహస్తా ! భక్తా ! నీవు పూర్వ జన్మమున ఎవరవో గుర్తు తెచ్చుకో ? ఆవాడు నీవు సిరి సంపదలతో తులతూగు ధర్మ పరాయణుడపు, ఆస్తి చాతవు. ఆట్టి నీవు మరణీంచి గాడియగా పుట్టితివి. నిన్న నేనపుడు వరమడుగ మంటిని. ఆడుగక పోతివి గదా ! ఎక్కుడ మానవ జన్మ, ఎక్కుడ గాడిద జన్మ. నా దర్శనము అమోఫుమైనది గనుక ఇప్పుడైనను మించి పోయినది లేదు. వరమడుగము. నీ కోర్కె నెరవేర్పును అని పలుక గాడిద ఇట్లు పలుక సాగెను. ఓ స్వామీ ! మీ ఆస్తిగ్రహము ఉండిన చాలును. నాకు ఏ కోర్కెయు లేదు. నాకు ఈ గాడిద జన్మ మిక్కిలి సంతోషముగ ఉన్నది. నా గాడిదల పరివారముతో ఆడుచూ, పాడుచూ సంతోషముగ కాలము గడువు చున్నాను. నాకు ఈ జన్మే మిక్కిలి సంతోషముగా ఉన్నది. సన్న ఆను గ్రహించి దయ చూపుము. నాకదే పదివేలు అని ఆ గాడిద పలికిన మాటలకు ఆ సాధువు ఆశ్చర్యపడి ఆచ్చటి నుండి వెడలి నాడు.

మరల కొంత కాలమునకు ఆ సాధువు ఆ గాడిదను జూచుటకు వచ్చేను. ఆదియుమ చనిపోయినది. ఆ గాడిద ఇప్పుడు ఏ జన్మ ఎత్తినదే ధ్యాన నిమగ్నుడై చూడ ఒక వైశ్వర్ణని ఇంట

చీమర్మై బెల్లిము, పంచదారలపై వ్రాలుచు యచులు జూచుచు
తన పరివారమును వెంటనిడుకొని తిరుగుటను జూచి దాని వద్దకు
వెడలి, నీవు పూర్వ జిస్కులో గాణ్డగా పుట్టితివి. అంతకు
పూర్వము నీవు సంపన్న గృహస్తగా జన్మించితివి. నాకు సేవలు
సల్పి, ఆహారమును పెట్టితివి. నీ సేవలకు సంతసించి వరమడుగ
మంటిని. వరమడుగక పొతివి. నీ అనుగ్రహము చాలు నంటివి.
నాకు మిత్రుడవై యుండి గూడ ఎంత వతనావస్తు చెందితిహే ఆలో
చించుకో. ఇప్పుడైనసు మించిపొయిసది లేదు. పర మడుగుము.
సంశయింప వలదు. అని పలుక ఓ మహాత్మ ! నేను నా పరి
వారముతో సుఖముగా, సంతోషముగా ఉంటిని. నాకు ఏ వరము
తోను పని లేదు. నా వంటి దీనులపై మీ అనుగ్రహ ముండిన
చాలును అని పలుక ఆ సాధువా చీమను పుట్టుకొని కాలు క్రింద
వేసి త్రైకిట్రి చంపినాడు. ఇప్పుడీ చీమ ఆత్మ ఎచ్చటికి పోయి
నదో ధ్యాన నిమగ్నుడై చూడ దాని ఆత్మ సాక్షేత లోకమునకు
వెడలిసది. కావున సోదర భక్తులారా ! సాధు మహాత్ముని రొముక్క
అనుగ్రహము ఎట్టిచో చూడుడు. ఆ మహానుభావుని రొముక్క
దివ్యాను గ్రహము చేత చీమకు స్థాతి కలిగెను గదా ! కనుక
సాధువులను దర్శించుచు వారిని ఆపత్తించుచు, ప్రేమించుచు
ఉండిన మానవులను, మాధవుని వైపుసకు త్రిప్పి తరించునట్లు
చేయుటలో ఇసుమంతయు వెనుకాడరనియే రామ భక్తుడగు
శ్రీ శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసుగారు చెప్పేసని మేటి రామ భక్తుడగు
శ్రీ రామశరవ్జీ గురు మహారాజీ సెలవచ్చిరి.

కావున ఈ మనసా ! రక్తము, మాంసము, అస్తులతో కూడిన
 ఈ శరీరముపై వ్యామోహము నౌదలి, సాధు, సజ్జన సేవ చేసి,
 భగవత్ కృపను పాందుటకు ప్రయత్నించుము. మరల మరల
 రాదు ఈ నర జన్మ. కలువ పుష్ట్య చంద్రుని, కమలము
 సూర్యుని, చాతకము స్వాతి మేఘముల చూచి సంతోషించునట్టు,
 మనమును భగవంతుని ఆశ్రయించిన సుఖము, శాంతి, ఆనంద
 మును పాందుటలో ఇసుమంతయు సందేహము లేదని మహాత్ములు
 చెప్పి చున్నారు.

6. దయాసముద్రుడు-హనుమంతుడు

యృత యృత రఘునాథ కీర్తనమ్

తృత తృత కృత మస్త కాంజలిమ్

బాష్ప వారి పరిపూర్ణ లోచనమ్

మారుతిం నమత రాక్ష సాంతకమ్,

హనుమంతుడు మిక్కిలి దయాసముద్రుడు. హారా రైల్వేసేవన్ మాపుర్కు హనుమాన్ చాలీసా నియమ పూర్వకముగా మంతలము రోజులు పారాయణ చేయవలెనని సంకల్పము కలిగి, చేయుట మొదలు పెట్టినాడు. ఒక మహా భక్తునకు అతిధ్వమిది వారి సమక్షము తోనే ఆవు నేతితో దీపారాధన చేసి పారాయణ చేయ సాగినాడు. మొదటి రోజు పారాయణ జరిపి హరతి నిచ్చుచున్న సమయమున తన ఎదురుగ నున్న రైలు ఇంజనుపై ఒక పెద్ద వానరము ఉండుట చూచినాడు. అతడు పారాయణ పూర్తి చేసి వెడలు చుండ ఆ వానరము వెళ్ళి పోయిసది. మరుసటి రోజున పారాయణ సమయమున అదే వానరము రైలు ఇంజను దిగి ప్రీరింగ్ వద్దకు వచ్చి కూర్చున్నది. అదియును చూచినాడు. ఆ రోజు పారాయణ పూర్తి ఆగు వరకు ఉన్నది. హరతి పూర్తి ఆగుట తోడనే వెడలి పోయినది. ఈ విధముగ ప్రతి దినము ఆ వానరము వచ్చుచు, పోవుచు ఉండుటను గమనించినాడు. ఇట్లు పారాయణ చేయు దినములు దగ్గర పడుచుండ ఒకనాడా వానరము వచ్చి, ఆ రైల్వేసేవన్ మాపుర్ గారి ఒడిలో కూర్చున్నది. అది అతనిని ఏఖిచును ఆసలేదు. అతను ఆ వానరమును ఓమి

ఆనక హనుమంతుడే ఈ రూపమున వచ్చినాడని భావించి, అరటి పండు నిచ్చి మూర్తి మంత విగ్రహముతో పాటు, ఆ వానరేశ్వరునకు హరతి నివ్వు అది ఆచ్ఛటి నుండి వెడలి పోయినది. ప్రతి దినము వచ్చుట చేత స్థేషన్ మాస్టర్కు ఆ వానరమునకు అవినాభావ సంబంధము ఏర్పడినది.

ఒక రోజున చాలీసా పారాయణ జరుగుచుండ ఆ వానరము వచ్చి ఆతని తలపై నెక్కి భుజముల మీదుడా కాళ్ళు ప్రేలాడ వేసి రెండు చేతులతో ఆతని తలపై అదుముచు జుట్టును పీకు చుండెను. ఈ వానర చేష్టలకు ఆతనేమియును చలించ లేదు. యథా విధిగా పారారుణ చేసి హరతి నిచ్చు వరకు అది ఆతని భుజము పైననే ఉన్నది. హరతి పూర్తి ఆయన పిదప అది వెడలి పోయినది.

ఈ విధముగా పారాయణ జరుగుచునే యున్నది. పూర్కా హతి దినము నాడు హరతి ఇచ్చు సమయమునకు వచ్చి ఆచ్ఛటకు చేరిన భక్తుల సమక్షములో కూర్చొని చాలీసా పారాయణ అయ్యెంత వరకు ఉండి హరతిని తీసుకొని ఆరటిపండు, లడ్డు మొదలగుగా గల ప్రసాదముల నారగించి వెడలి పోయినది. మిగిలిన ప్రసాదములను ఆక్కడ మిగిలిన భక్తులకు పంచిరి. ఆతని కష్టములు తోలగినవి. కోర్కెలు నెరవేరినవి.

మరుసచి దినము నుండి ఆ వానరము కనిపించలేదు. ఇట్టి చివ్వమగ్గ లీలలు సీతాదేవికి ప్రేయ పుత్రుడు, రాక్షస వంశ రూపమనెడి తృణముల దహించి వేయుటకు దావానల రూప భగవానే శ్రీరామ చంద్రునకు ప్రేయ భక్తుడు, సేవకుడు, చిరంజీవి ర్మేన హనుమంతుడు ఫూబోటి సాధువుల, భక్తుల సంకల్పములు

నెరవేచ్చి కాపాయటులో సుందేహము తేదని సీతారామధాన్, ఉంకార్
నాథ్ మహారాజ్ గారు ఈ జిరిగిన వృత్తాంతమును చెప్పిరి.

కావున భక్తులారా ! బాలులారా నిత్యము మీరున్ను ఈ
హనుమాన్ చాలీసాసు పారాయణ చేసి భక్త రష్టకుడగు హను
మంతుని ఏల దర్శింపరాదు ?

‘జై మహాపీర బుజరంగ్’

7. తల్లి - దండ్రుల ప్రదక్షిణా ఘరీతము

బాలులారా ! ఒకానోక కల్పములో కార్త్రికేయుడు, గణపతి వివాహ సమయములో నాకు ముందు పెండ్లి అని, నాకు ముందు పెండ్లి అని వివాద పడుచుండగా అందులకు పార్వతీ పరమేశ్వరులు నాయనలారా ! మీలో మీరు కీచులాడుకో వద్దు. మీలో భూ ప్రదక్షిణ ఎవరు ముందుగా చేసి వచ్చేదరో అట్టి వారికి మొదటిగా కళ్యాణము జరుగునని చెప్పిరి. అందులకు సంతోషించి వినాయకుడు తన వాహనమగు మూషికము నెక్కియు, కార్త్రికేయుడు తన వాహనమగు నెమలి నెక్కియు ప్రయాణము చేయు చుండిరి. నెమలికి అధిక వేగము గనుక శక్తి గలదు. కాని మూషిక వాహనుడగు వినాయనకునకు ఎంతసేపు ప్రయాణము సాగించినను బహుకోద్ది దూరము మాత్రమే ప్రయాణము చేయి గలిగినాడు. కార్త్రికేయుని మించి పోపుటకు ఎలుకను ముట్టెపై కొట్టి సాగినాడు. ఆ దెబ్బకు తాళలేక అది ముడ్డిని ఎత్తగా ముందుకు పడినాడు. దానికి కళ్యాణము, లగాములు బిగించి మరల మూషికముపై ఎక్కి కూర్చున్నాడు. కాని ఇప్పుడును బోట్టులాంటి పాట్ట ఉన్న, పాడ వాటి తీండుము గలిగిన గణపతి ఎలుక నెక్కి సపారి చేయుచు, కార్త్రికేయుని దాటి తాను ముందు బోవలెనని ధృఢ నిశ్చయముతో ఈ రెండవ పర్యాయము ముడ్డిపై కొట్టినాడు. అది ఆ దెబ్బకు తట్టుకొన జాలక ముడ్డి నెత్తి ఎగిరినది. గణపతి ముందుకు పడినాడు. ఇట్లు గణపతి ముందునకు పడుచు, లేచుచు, దుమ్ము దులుపు కొనుచు, అవస్థ పడుచు కార్త్రికేయునితో పాటు ప్రయాణము చేయ జాలకురాధేను. నా కంటే ఘనంధుగా కార్త్రికేయుడు

తన వాహనమగు నెమలి నెక్కి అతి వేగముగా పోవు చున్నాడు. నా సోదరునకే ముందు వివాహ మగును. నా తల్లిదండ్రులు నా విషయమున కలిన పరీక్షలు చేయుచున్నారని ఆవేదన పదుచు నిదానముగా మూడిక వాహనారూఢుడై ప్రయాళము చేయు చున్నాడు.

మార్గ మధ్యములో బ్రహ్మా మానస పుత్రుడు, భక్త శ్రేయో భిలాషి నిరంతరము భగవన్నామ కీర్తన చేయుచు ఆనంద డోలక లలో దేలుచు, మునుగుచు నుండు వాడగు నారద మహర్షి వినాయ కుని ముందు నిలుచుండినాడు. గణపతికి ఆతనిని చూచుట తోడనే ఊహింపరాని సంతోషము కలిగినది. తన బాధను పోగొట్టు గల సమర్థుడు నారదుడేనని భావించి తన, కార్త్రికేయుని వివాహ నిర్ణయ విషయములో తల్లిదండ్రులు పెట్టిన నియమమును గూర్చి నారదునకు చెప్పేనాడు. ఆది వినిన నారదునకు మిక్కిలి సంతోషము కలిగినది.

ఔ ! గణపతి ! మీ తల్లితండ్రులు పెట్టిన నియమము చాలా గొప్పది. అని పలుక వినాయకుడు మరల ప్రయాళము సాగించినాడు. ఎంత దూరము పోయినను నారదుని అంగకు దాట లేకుండిరి.

అప్పుడు నారదుడు ఇట్లు పలికినాడు. ఔ ! గణపతి ! నీకు సర్వ శాస్త్రములు తెలియును. సృష్టి, ప్రాతి, లయకారులగు పార్వతీ పరమేశ్వరుల పుత్రుడపు. ఆట్టి నీకు శాస్త్ర విషయము జ్ఞాప్తికి వచ్చుట లేదా ? ఒక్క పర్వాయము నా మాట వినుము అని పలుక, గణపతి నేను భూ ప్రధాక్షణ చేయవలె నన్నాప

కుము. అని పలుక, గణపతి ! నీవు నీ సోదరుడగు కార్తికేయుని దాటి ముందుగా కైలాసముషుకు వెడలుట ఆసరభవము. అతడిప్పుడు ఆతల, కుతల, రసాతల, భువర్రోకములు దాటినాడు. నీవు భూలోక మందే ఉంటివి. కనుక నీవు అతనిని ఏ విధముగా అధిగమించి ముందుకు పొగలవు ? దానికి ఒక్కటే మూర్ఖము గలదు. నీవు చెప్పు మనెదవేని చెప్పుదును. నీవు చేయగలవా ! సిగ్గును, లజ్జను, ఆఖిమాసమును వచులగలవా ? దానికి సిద్ధపడు దువేని నీకు చెప్పుటలో వెనుకాడను. నీకు నీ సోదరుని కన్నమూ ముందుగా వివాహ మగుటలో సంచేషము లేదు. అని నారదుడు ప్రతికినాడు.

వినాయకుడు ఆ నారద మహర్షి పలుకులు విని సంతసించి నారదుని తనకు వివాహ మెట్లగునో ఆది చెప్పుమని వేదుకొనినాడు. వినాయకుని మాటలకు నారదుడు సంతసించి నాయనా ! శాస్త్ర మిట్లు ఉన్నది గదా !

చేర్ల మాతాపోతీ బట్టిభూమిసే,
పితాస్వర్గసే ఉచ్చమాన్ ॥
యమీ సోచకర్ శ్రీ గణపతినే,
క్రీపదక్షిణా తజి అఖిమాన్ ,
వికదంత గజ వదన చతుర్ముఖ
గడ నాయక విశేష సుఖాన
ఆది పూజ్య బిన్ గయే తలీసే
మంగళమయ సుఖద భద్రవాన్

శ్రీ॥ వితా, దర్శః వితాస్వద్రః
 వితాహి పరమం తథః
 పితరి, ప్రమీలిమాహనై ప్రవీయంతే
 సర్వ దేవతాః
 సర్వ తీర్థమయా ! మాతా !
 సర్వ దేవ మయః వితా !

అని శాస్త్ర ప్రమాణము గదా గణపతి నీ వేల ఆట్లు ఆచరిం
 చవు ? అని నారదుడు పలుక, బుద్ధిమంతులలో, గుణవంతులలో
 ప్రశ్నముడగు గణపతి, నారద మహర్షి యొక్క మాటలను విస్మయాడై
 వెనుదిరిగి ప్రత్యక్ష దేవతలగు తల్లితండ్రుల వద్దకు వెడలి, వారికి
 నమస్కరించి, వారుభయులను ఒక వేదికపై కూర్చుండబెట్టి వారికి
 మూడు ప్రదక్షిణలు జేసి సాష్టాంగ నమస్కరము చేసినాడు. లేచి
 నిలుచుండి చేతులతో నమస్కరించుచు తల్లి దండ్రులారా ! నేను
 పై శాస్త్రమసారము ననుసరించి ముమ్మారు భూ ప్రదక్షిణలు సతి
 చెతిని. అని పలుక వారికెంతో సంతోషము కల్గినది. అతని బుద్ధి
 బలమునకు మెచ్చి ప్రజాపతి పుత్రుత్తున పిట్టి, బుద్ధి అను
 సుందర కన్యలను ఇచ్చి పెండ్లి చేసినారు. కార్తికేయుడు భూ
 ప్రదక్షిణ చేసి వచ్చిసరికి గణపతికి వివాహమై యుండుట చూచి
 నాడు. సుబ్రహ్మణ్యుడు కోపాద్రిక్కుడైనాడు. ఓర్పు సన్మగిల్లి
 నది.

నాయనా ! నా సౌయరుడగు గణపతి భూ ప్రదక్షిణ చేయనే
 లేదు. అట్టివానికి నీ వేల బుద్ధి, పిట్టియను సుందరాంగుల నిచ్చి

కల్యాణము చేసితివి. అని ఆవేశముతో అడిగిఅలిగినాడు. నాయనా ! సొష్ట ఒక్క పర్యాయము మాత్రమే భూ ప్రయక్షిలు చేసితివి. మీ సౌధరుడగు గబవతి బుద్ధిమంతుడగుట చేత నారద మహర్షి చెప్పిన మాటలు విని తల్లి దండ్రుల చుట్టూ ముహ్మారు ప్రయక్షిలు చేసినాడు. కాప్టానుసారము ఆతడు పదునాల్గు భువనముల చుట్టు ప్రయక్షిలు చేసేవ ఏ ఫలమో, ఆంతకన్నా ద్విగుణీకర్త ఫలితమును పొందినాడు. కల్యాణము జిల్లిగినది.

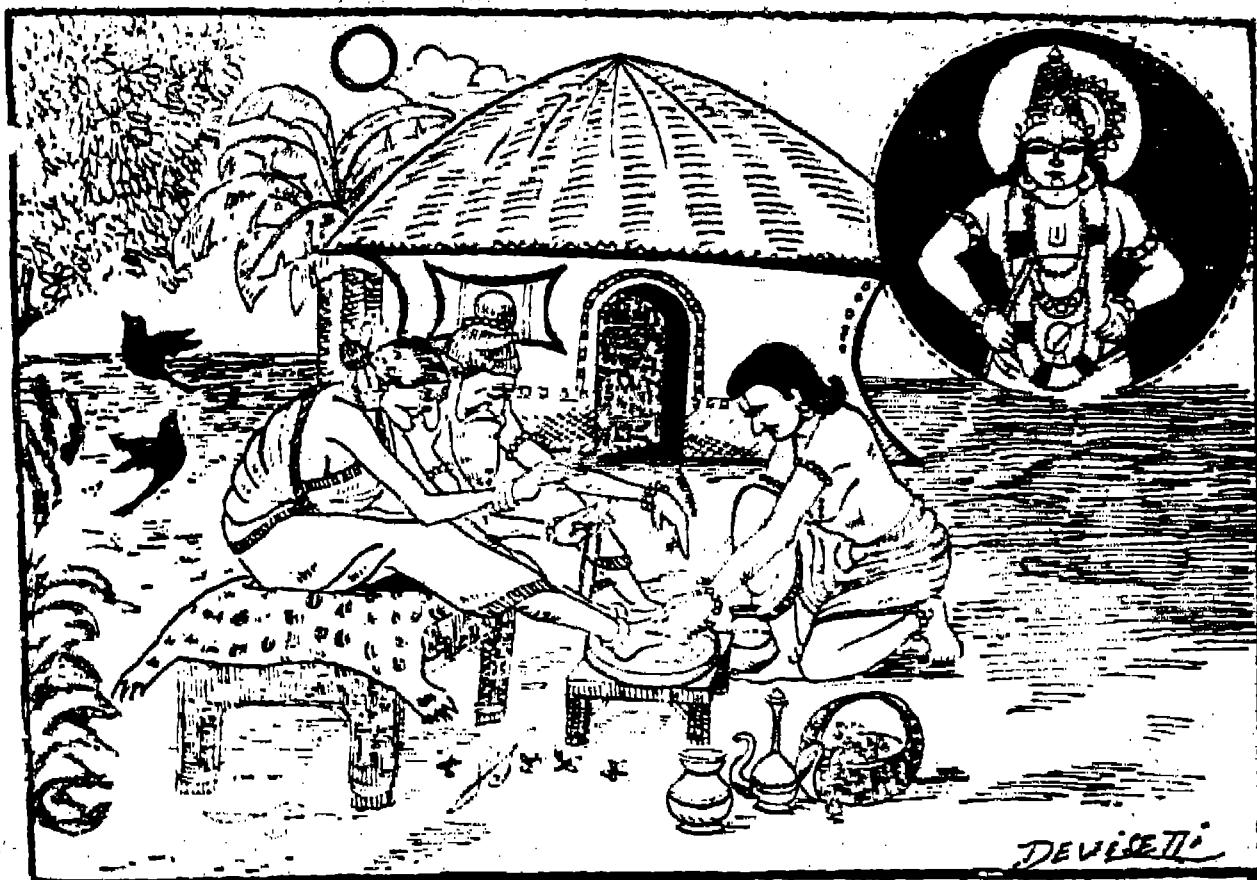
కావున సౌధర బాలులారా ! భారత పూరులారా ! పై వారిని అదర్చముగా పెట్టుకొని, శివాజీ వలె, గాంధీ వలె, ప్రావలు కుమారుని వలె పుండరీకుని వలె మీ మీ తల్లిదండ్రుల సేవలు జీయుచు కాలము గడుపుదురేని మీకు శాంతి, సుఖము, ఆనందము గలుగుటలో ఆశ్చర్య మేమి గలదో ఆలోచింపుడు. నిస్వార్థముతో, నిష్టామముగా సేవలు చేయుట చేతనే గదా ! పైవారికి అమరత్వము లభించినది.

బాల బాలికలారా ! ఇప్పటి నుండే ఆది దంపతుల స్వరూపులగు తల్లి దండ్రులకు, భాగవతులకు, కుంటి, గ్రుడ్డి, పృథ్వులకు నిష్టామ భావనతో సేవలు చేసి తరింతురు గాక.

“శ్రీరామ జయరామ జయ జయ రామ”

8. తల్లిదండ్రులేపార్వతీ వరమేశ్వరులు

శ్రీరామ జయరామ జయజయరామ

ఈ ఆనంత సృష్టిలో గల సర్వజీవులకు మూలకారణము భగవంతుడు. ఆ జీవరాసులకు సుఖము, శాంతి, ఆనందము గావలెనన్న. ఆతని కృప యుండిననే గలుగును. లేకుండిన దుఃఖ భూయిష్టముతో జీవింపవలనీ వచ్చును. ఆట్టి జీవులు పుట్టుచు, గిట్టుచు నానా యోనులలో తిరుగాడ వలసినఁ. సందే హములేదని పురాణాది గ్రంథములు, పెద్దలు చెప్పివి. చెప్పు చున్నారు. చెప్పగలరు.

ఈ కలి కాలమున ప్రత్యక్ష దైవదర్శనము, సంభాషణము, శైవము అతిదుర్గభమైనవిషయము, అర్థధులుగాను ఆ పార్వతీ

పరమేశ్వరులే మన తల్లి దండుల రూపమున జన్మించిరి. ఆట్టి తల్లిదండుల సేవలు చేసిన భగవద్గీతానము, సంఖాషణ సులభ ముగ నగునని మన భక్తి పుండరీకుని జీవితమే నిదర్శనము.

మనోవాక్యాయ కర్మల ద్వారా ప్రత్యక్ష దేవతలగు తల్లి దండుల సేవలు చేయుటయే పుత్రుని కర్తవ్యము. పార్వతీ పరమేశ్వరుల బింబములే తల్లి దండుల స్వరూపమని యొవరు తెలిసికొని వారికి చతుర్వ్యధ సేవలు సల్పుదురో ఆట్టివారే ధన్యలు. వారికి వేరే విధమగు సాధనలతో పనిలేదు. సులభమగు సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, సాయుజ్య, ముక్తులను పొందగలరు. ఏ పుత్రుడు తల్లిదండులకు సేవలుచేయునో ఆట్టి వానికి మోక్షము కంతలామలకము.

తల్లి దండుల సేవలు చేయ వారిని నిందించుచు, బాధించుచు, ఆహార విహారాదులు లభింప చేయకుందురేని ఆట్టి పుత్రులకు రోరవ నరకము దప్పదు. ఎన్న సత్కర్మలు చేసినను తామి ప్రసమము, అంధతా మిస్రమము మహారోరవము, ఆసైప్రతివనం, కాలసూత్రం, నరక బాధలు సుండి విడివడశేరు. ఆట్టివారు జీవితాంతము దుష్టీర్తిని గడింతురు. కష్టముల నౌందుదురు. వారు మరణించినను ఆపకీర్తిషాధు.

మాతా పితలకు సేవలు చేయు పుత్రులు, పుత్రులు మానపులు గారు. వారు నరరూప దేవతలే. ఆట్టి పరమ పుణ్యాలు వేరొక విధముగ భగవానుని ఆరాధింపకయే మోక్షమును పొందుదురు. ఆట్టి తల్లిదండుల సేవలు చేసిన పుత్రులకు భగవంతుడు

స్వయముగా దర్శన మిచ్చును. ఆట్లు దర్శనము పొందిన మహా భక్తులెందరో గలరు. ఆట్టి వారిలో పుండరీకుడు ఒకడు.

మహారాష్ట్ర దేశములో పుండరీకుడు పట్టణము గలదు. అందు పుండరీకుడు బ్రాహ్మణుడు కలడు. ఆతనికి తల్లి దండ్రులనిన మిక్కిలి ప్రేమ. యుక్త వయస్సు వచ్చుట తోడనే తల్లిదండ్రులు పుండరీకునకు వివాహము చేసిరి. ఆమె మిక్కిలి అందగత్తే. పుండరీకుడు భార్య లోయడై వృద్ధులగు తల్లిదండ్రు లను చూడక ఆమెతోనే కాలము గడుపు చున్నాడు. వారు ఆహర విహారాదులకు దూరమై బాధలు సహింప లేకుండిరి.

ఒక దినమున పుండరీకుడు భార్య సమేతుడై హరికథ వినుటకు శ్రీరామ మందిరమునకు వెడలెను. కథా ప్రవచనము రసవత్తరముగా జరుగు చున్నది. వినుటకు వీనులు విందుగా సున్నది. కాశీ మహాత్మ్యమును గూర్చి కథా వాచకు డిట్లు పలుకు చున్నాడు.

కాశీ వంటి పుణ్యక్షేత్రము భూలోకములో లేదు.

ఈ హరమ పావన కాశీపురంలో చనిపోయిన వారలకు శ్రీ శంకరుడు శ్రీరామ తారక మంత్రము నుపడేశించును. ఆందువల్ల వారికి ముక్తి సులభముగా లభించును. కాశీ పట్టణములోనే నివసించువారు అదృష్టవంతులు. వారే ధన్యలు ఆని హలికినాడు పుండరీకుని భార్య ఆ మాటవిన్నది. కథ పూర్తైన పిదప ఇంటికి వచ్చిరి.

నాథా ! రాత్రి మీరు హరికథ వింటిరిగదా ! ఆ కథలో కాశీలో నివాసము చేసిన వారలకు సద్గతులు గలుగునని హరమ

శివుడే స్వయముగా తారక మంత్రము నుపదేశించునని, మర ణీంచిన పిదప ముక్కి యట్టి వారలకు గలుగునని కథకుడు చెప్పేను కదా ! నేను కాళీ లో స్తోరముగా నివసింపవలెనని, అచ్చటనే శరీరము నొదల వలెనని భావించు చున్నాను. మీరు నన్న కాళీకి అవశ్యముగ తీసికొని పాండు అని పల్ని.

పుండరీకుడు ఆమె మాటలు విని, ఓసతీ రత్నమా ! కాళీ పట్టబము యిచ్చటకు చాలా దూరము. వృద్ధులగు తల్లి దండుల నెట్లు తీసికొని పొగలము. మనముగూడను నడువజాలము. అని పల్ని.

అందుల కామె 'ఒనాథ' ! కష్టమైనను సరే నన్న నీవు కాళీకి తీసుకొని వెడలుము. నీవేమి చెప్పినను వినను అని ఆమె పల్ని.

పుండరీకుడు లోలోన బాధపడినను వృద్ధులగు తల్లిదండుల నొదలి కాళీ వెడలుటకు నిశ్చయించుకొని వృద్ధులగు తల్లి దండులకు తన నిర్మయము చెప్ప వారు ఇట్లు పల్ని.

నాయనా ! పుండరీకా ! కాళీ మనకు చాలా దూరములో గలదు. నాకోడలు నుకుమారి. నడువలేదు. నీవు ఎట్లు వెడల గలవు అనిపల్ని ఆమ్మా మేము ఏవిధముగా నయినను కాళీ వెడలి తీరవలసినదే అని పల్ని. భార్యను వెంట నిడుకొని కాళీక బయలుదేరెను.

ఐదు లేక ఆరు మైళ్ళు నడువగా పుండరీకుని భార్యకు కాళ్ళు నొప్పులు కలిగినవి, అర్ధికాళ్ళకు బోబ్బులు ఎక్కినవి. ఆ

కాలి బాధలకు సహింప లేక ఓ నాథా ! నేను నడువతేను. ఇక్కడ నుండి ఒక్క అడుగు తయినను ముందుకు వేయజాలను. అని పల్లెను. పుండరీకుడు ఆమెను తన భుజముల పై కూర్చుండ బెట్టుకొని నడవసాగెను. ఆప్యాయప్యాడు వృద్ధులగు తల్లిదండ్రుల గూర్చి ఆలోచింప సాగినాడు. భుజములపై గల భార్య బరువెక్కి నప్పుడు ఏపున ఎక్కించుకొని ప్రయాళము సాగించుచూ సాగిం చుచూ కాళీ పట్టబమునకు చేరెను.

ఇట్లు కొంత కాలము కాళీలో కాలము గడువు చుండిరి. ఒక రోజున విశ్వవాధుని మందిరమునకు వెడలెను. అక్కడ హరి కథకుడు భగవాల్లిలలను వర్షించుచూ, ఇట్లు పలికినాడు. పుండ రీకుడు ఆ ప్రపంచకుని మాటలను శ్రద్ధతో వినుచూ వున్నాడు. ఆట్టి సమయమున కథకుడు ఇట్లు పలుకు చున్నాడు.

వితా ధర్మః వితా స్వర్దః వితా హి పరమం తపః ।
వితరి గ్రీతిషాపన్మై గ్రీయంతే సర్వదేవతాః ॥
సర్వతీర్థమత్స మాతా సర్వదేవమయః వితా
మాతరం వితరం తస్మాత్ సర్వయత్నేన పూజయేత్
మాతరం వితరం చైవ యస్తు కుర్యాతో గ్రహణీణమ్
గ్రహణ్ణతా తేన సత్కర్మా వసుంధరా ॥

తండ్రే ధర్మ స్వరూపుడు తండ్రే సర్వదేవత. ఏ పుత్రుడు, పుత్రుత కాని తల్లి దండ్రుల సేవ చేయునే ఆట్టి వారిపై ముక్కొటి దేవతలకు అనుగ్రహము కలుగును. తల్లి పదునాలుగు లోకములో గల తీర్థముల కన్నను గొప్పది. తండ్రి సర్వ దేవతా స్వరూపుడు

కనుక మనోవాక్యయ కర్మల ద్వారా పుత్రులు పుత్రీకలు తల్లి దండులకు సేవాధి కర్మలు చేయ వలయును. తల్లి దండులకు ఎవరు ప్రపంచాలలు చేయుదురో అట్టివారు పదునాలుగు భువన ములు ప్రపంచాల చేసినవట్టే. (వినాయకుడు నారదుని సలహా ప్రపకారము తల్లిదండుల చుట్టూ ప్రపంచాల చేయుట చేత పార్వతీ పరమేశ్వరులు సిద్ధి, బుద్ధి అను ఇరువురు కన్యలను యచ్చి పెండి చేసెను గదా!)

జన్మను ఇచ్చిన తల్లి దండులకు సేవ, పూజ అతిథి కర్మలు చేయక ఆహార విహారాదులు సలైనేని అట్టి వాడు ఆధముడు. కొన్ని కల్పముల వరకు కృమి మొదలుగా గల నరక లోక నివాసి యగును. ఏ పుత్రుడు, రోగ పీడితులై వార్ధక్యముతో బాధ పడుచున్న వారై కంటి చూపు కోలుపోవుట చేత దినమొక గండముగా గడుపుచూ, దుఃఖితులగు తల్లి దండుల పదులునో అట్టివాడు రౌరవ నరకమును పొందును. తల్లి దండులను ఆరూధింపక తీర్థయాత్రలు చేసినప్పటికి ఘలితము పొందలేదు. అట్టివాడు పక్కల వలె, కీటకముల వలె ఆటు నిటు సంచరించుట వంటిది.

ఈ సంతోషదాయక మగు విషయము పుండరీకుని చెవిలో పడినది. ఆతనికి తన తల్లి దండుల విషయము జ్ఞాప్తికి వచ్చినది. హృదయములో బాధపడ సాగినాడు. ఆతడు పరిగిడి తల్లి దండుల వద్దకు వచ్చి వారి చరణములపై పడి ఏడ్చుచూ, నేడ్చుచూ యట్టు పలికినాడు.

తల్లి దండులారా నా తప్పులను మన్మించుడు. మాతృ పితృ ప్రదోషాని మహాపాపాని. నరక నివాసమునకు ఆర్థుడును.

నేను మీకు తగిన విధముగా సేవలు చేయలేని దురదృష్టపంతు డను. మీరు నన్ను ఆనుగ్రహించని యొడల నేను అనేక సంవత్సరముల వరకు మహారాజు నరకము ఆనుభవింపవలసి వచ్చును. కనుక క్షమింప వేడుచున్నాను.

ఆ వృద్ధులగు తల్లి దండుల పాదములు పట్టుకొని రోధించు చుండ దయాసముద్రులగు తల్లిదండులు ఇట్లు పలుకసాగిరి. నాయనా ! పుండరీకా ! మా ప్రారబ్ధమును మేము ఆనుభవించు చున్నాము ఇందు యే మాత్రము సీ దోషము లేదు. అని పలుక పుండరీకుడు వారి పాదములపై పడిలేచి తల్లిదండులారా ! నేను విశ్వనాథుని యొక్క అన్నపూర్ణ, యొక్క దర్శనమునకు వెడలను. నా తండ్రే కాళీ విశ్వనాథుడు, నా తల్లే కాళీ అన్నపూర్ణ అని పలికి వారి వద్దనే వుండి వారికి సేవలు చేయుచూ కాలము గడిపేను.

కొంత కాలము తర్వాత ఆ వృద్ధ తల్లిదండులను ఒక కావడిలో రెండువైపుల కూర్చుండబెట్టుకొని ఆ కావడిని భుజముపై బెట్టుకొని కలియుగ వైకుంఠదామ మగు పండరీ పురమునకు ప్రయాళము సాగించినాడు. రాత్రింబవక్కు తల్లి చండులను కావడిలో కూర్చుండ బెట్టుకొని భుజముపై కావడి బెట్టుకొని మోయుచూ, మోయుచు పండరి పురమునకు చేరిని. భక్తుడగు వాడు భగవంతుని సేవించినట్టే తల్లి దండులను కూడ సేవించ వలెను. ఆట్లు కాని వాడు భక్తుడు కాడని తెలిసికొన్న వాడై

తల్లిదండ్రుల సేవలోనే కాలము గడుపుచూ స్వానము చేయించుట, భోజనము చేయించుట, వృద్ధులగు తల్లి దండ్రులు నిద్ర పోయే పరకు పాశ సేవ చేయుట విసన కణ్ణతో విసిరి గాలి తగు లునట్టు చేయుట మొదలగు కార్యములో మునిగి వుండి వారిని విడిచి అటు నిటు వెడులుట లేదు. వారి చరణముల పద్మ పరుండెడి వాడు. ఆతని తల్లి దండ్రుల సేవ విషయములు తప్ప) వేలోక విషయమును గూర్చి ఆలోచించుట లేదు. ఇట్లు తల్లిదండ్రుల సేవలు చేయు చుండగా, చేయు చుండగా మనస్సున గల దుర్గుళములు నశించినవి. ప్రశాంత చిత్తము గల వాడు అయినాడు.

దేహభిమానము పుస్త వ్యక్తికి మనస్సు (చిత్తము) ప్రకా శింప జాలదు. శబ్దా- స్వర్ప, రూప-రస-గంధ మొదలగుగా గల బాహ్య విషయములు పున్నంత పరకు మానవుడు సుఖమునే కోరు చుండును. ఆట్టి వాడు ఆత్మ స్వరూపమును మరచి శరీరమునే ఆత్మగా భావించి దానినే పరిచర్యలుచేస్తూ ఆ శరీర వాంఛలు తీర్చుకొనుచూ సంతోషముతో వుండును. ఆట్టి వానికి భక్తి గలుగ దనుటలో ఆశ్చర్యము లేదు. ఎవరి మనస్సులో విషయాంకు రములు, (కామ, క్రోధ లోహమధములు) వుండవో ఆట్టి వాడే నిజమగు భక్తుడు, నిజమగు జ్ఞాని, ఆట్టి వాని శరీరమే పులకరించును. వాడే ఆనందోత్సాములతో తేలియాడుచూ పుండి తన్న తానుమరచును. వాడే నిజమగు భక్తుడు, జ్ఞాని అనిపించుకొనును.

ఇట్లు పుండరీకుడు తల్లి దండ్రులకు సేవలుచేయు చుండ విషయ వాసనలకు దూరమైనాడు. ఆప్యాడు ఆతని హృదయ కమలమునందు దేదీప్య మానమగు జ్యోతి రూప దర్శన మివ్య

సాగేను. అప్పుడు భగవంతుడు పుండరీకునకు దర్శన మిహ్వ దలచి, ఒక రోజున పుండరీకుడు తల్లి దండుల సేవలో పున్న సమయమున శ్రీ మన్మారాయణమూర్తి దర్శన మిచ్చి ఇట్లు పలుకసాగేను.

ఓ పుండరీకా ఇట్లు చూడుము. నేను నీ ఇష్ట దేవతయగు వితల నాధుడను. నీవు చేయుచున్న మాతాపితల సేవకు సంతసించితిని. నీకు దర్శనము యిచ్చుటకు వచ్చితిని. నీ వాకిట ముంగిట పున్నాను. నీ తల్లి దండులకు సేవలు చేసి నమస్కరింపుము. నీ కోర్కెలు నెరవేర్చెదను అని భగవంతుడు భాషింపగా

భక్త పుండరీకుడు ఇట్లు పలుక సాగినాడు. ఓ పాండురంగా ! వితలా ! నీవిచ్చట కేల వచ్చితివి. నిన్నెవరు పితిచిరి. నీవు పిచ్చి వాడవా యేమి అని పుండరీకుడు పలుక భగవంతుడు యిట్లు పలికినాడు నాయనా పుండరీకా నీవు చేయుచున్న నీ తల్లి దండుల సేవలకు సంతసించి నేను నీకు దర్శన మిచ్చుటకు వచ్చితినని భగవంతుడు పలికినాడు.

ఆ పలుకులకు పుండరీకుడు ఇట్లు పలుకసాగేను. ఓ భగవంతుడా ! దయామయడా ! నీవు ఏ సేవచేయుచున్న నన్న చూచి సంతోషించుచుంటివో ఆట్టి తల్లితండ్రుల సేవలను వేదలి నే నెట్లు రాగలను. కనుక నేను నా వృద్ధ తల్లి దండులను నిద్ర పుచ్చి వచ్చువరకు యొయిటుక రాతిపై నిల్చుండుమూ. అని పలుకుచూలోపల నుండియే ఇట్లుక రాయిని విసిరివేసినాడు.

తల్లి దండుల సేవలు నియమముగా చేయుచున్న పుండరీకుని చూచి భంవతుడు సంతసించి ఇట్లు పలుక సాగినాడు.

ఓ పుండరీకా ! ఆకాశములో నక్కటములు, సూర్యచంద్రులు ఎంత కాలముందురో అంతకాలము యూ పండరీపురములో యూ యాయటుకపై నేను యిట్టే నడుమున చేతులు వుంచుకొని నిల్చండెదను. పూజలందు కొనెదను. భక్తుల కోర్కెలు తీర్చుచుందును. ప్రపంచ ప్రసిద్ధమగు పుణ్యక్షేత్రమగును. ఇది నీకీర్తి యూ భూమండలముపై సూర్యచంద్ర నక్కటములు పున్నంత వరకు నీకీర్తి పతాకమువలె ఆకాశమున ఎగురును. నీవు చేసిన తల్లిదండ్రుల సేవ, భక్తిని గూర్చి కోట్టాను కోట్లమంది కీర్తించెదరు. నీ నామము యూ భువిపై విస్మృతముగా కీర్తింప కలిగినవై యుండును.

అప్పటి నుండి శ్రీ విరలనాథ భగవానుడు ఇటుకపై నిల్చండి భక్తులకు దర్శన మిచ్చుచూ, వారు కోరిన కోర్కెలు తీర్చు చుండుకు జగమెరిగిన విషయమే గదా !

శశికలు కుమారుడు అంధులగు తల్లి దండ్రులకు, పుండరీ కుడు వృద్ధులగు తల్లి దండ్రులకు సేవలు చేసి సృష్టి, స్త్రీతి లయకారుడగు భగవంతునే తన ప్రాంగణమునకు రఫ్పుంచ కలిగెను గదా !

కావున బాలులారా, పెద్దలారా, భక్తులారా పూజనీయులగు తల్లిదండ్రులకు సేవలు చేయుటకు వెనుదీయక నేటి నుండి ప్రారంభింపుడు. సిగ్గు, లజ్జ, అభిమానము వైచలండి.

నోరారా భగవన్నామమును కీర్తించండి.

శ్రీరామ జయ రామ జయ జయ రామ

9. మానవునికన్న పశువే వేలు

రామ - రావణ సంగ్రామము ఫోరాతి షైరముగ జరిగిపుటి. కొట్టు కొలది ఏరులు సంగ్రామములో మడసిరి. విభీషణుడు, ఆతని పరివారము తప్ప మిగిలిన రాక్షసు లెల్లరు నామ చూప రహితులై రక్తపుటేరులలో కొట్టుకొని వెడలుచుండ కాకులు, గ్రద్దలు, కుక్కలు, నక్కలు ఆ నుక్కలు తిను చుస్తువి. సీతకు కావలిగా యుంచిన ప్రీలు మాత్రము మిగిలిరి.

లంక శ్రీ రామునకు స్వాధీనమైనది. శ్రీరామ - విభీషణుల అనుమతితో శ్రీ అంజనేయుడు సీతను బూచుటకు లంకలో గల అసోక వాటికకు వెడలినాడు. సీతాదేవి రాక్షస ప్రీల మధ్య సూర్యండి రామ నామము జపించుచున్నది.

సీతా మాత వుద్ద కెడలి నమస్కరించి, శ్రీరాముడు రావణుని సంహరించినట్లు చెప్పినాడు. సీకు కాపలి యుండి బాధించుచున్న ఈ రాక్షస ప్రీలను చంపుటకు అనుమతి నిమ్మని యడుగ ఆమె యట్లు పలుక సాగినది.

నాయనా! అంజనేయా ఈ రాక్షస ప్రీలను చంపిన లేదా చంట్లాడ గ్రాణిసూ, జుట్లు పీకిసూ, ముక్కలు కొరికిసూ, కట్టు పీకిసూ నిరుపయోగములు. ఈ ప్రీలు ప్రభువు ఆజ్ఞను పాలించుచున్నారు. అట్టి వారిని నీవేల జంపుదువు? కనుక, నాయనా! నా పూర్వ జన్మ పాపకృతమును నేసనుభవించ పలసి నదే గదా!

నే చేసిన దుష్కర్మతే నన్ను వెంకాడు చున్నవి. కనుక పీరిని దండించ వద్దు. పీరిని క్షమించు చున్నాను. అపకారులకు సహితము ఉపకారము చేయుటయే నా విధానము. పూర్వ కాలములో జరిగిన గాథను విని పింతును ఆ గాథను సేను ఆదర్శముగ దీని కొని పీరిని క్షమించి అనుగ్రహించితిని.]

నాయనా ఆంజనేయా వినుము.

శ్లో ॥ అయం , వ్యోమః , సమీపే , తు , తురాణో ,

ధర్మ సంహితః ,

బుణైణి , గతిః , శ్లో కోత్స్తి , తం

నిబోఽ , ష్టవంగమ్ ॥

(వా॥ రా 410వ పేజి 40 శ్లో)

శ్లో ॥ న , వరః పాపమాదత్తే , పరేషాం

పాప కర్మాణాం ,

సమయో , రక్షితవ్యాస్తు , సన్త చార్యత భూషణాః

(44వ శ్లో॥)

అడవి మార్గమున ఒక బాటసారి వెడలు చుండెను. ఒక పెద్దపులి వాని వెంట పడెను. అతడు దానికి చిక్కుకుండా పరుగెత్తుకొని వెడలి - వెడలి ఒక మళ్ళీ చెట్టు నెక్కినాడు. ఆ చెట్టుకొమ్మ పైన అనేక సంవత్సరముల నుండి ఒక ఎలుగు బంటునివాసముండు చున్నది. ఆప్యాడ పెద్ద పులి ఎలుగుబంటుయున్న కొమ్మ క్రిందకు వెడలి యిట్లు పలుక సాగెను.

ఓ బుక్కరాజు ! ఎలుగుబంటు నీవు, నేను ఈ ఆడవిలో సంచరించు జంతువులము. ఈతడు పరదేశవాసి. ఈతని శరీరము మనకు ఆహారమగును. మానవుని నమ్మరాదు. వీలు జూచుకొని చంపు స్వభావము గలవాడు. గనుక మనకు శత్రువు. నీ ప్రక్కు చేరి వాదు. క్రిందకు నెఱ్టుము. నేను ఏనిని చంపి తీందును. అని పెద్దపులి పలుక ఆందులకు బుక్క రాజిట్టు పలుక సాగేను.

ఓ పులి రాజు ! ఈ బాటసారి నేనుండు ప్రదేశమునకు వచ్చి నన్న శరణు వేడివాడు. ఏనిని రక్షించు భారము నామైన గలదు. నీ కోర్కె ప్రకారము ఏనిని క్రిందికి నెఱ్టజాలను. అట్లు నేను వానిని క్రిందికి నెఱ్టిన యొడల ధర్మమునకు హని చేసిన దానిని యుగుదును. ధర్మార్థకత రక్షితః అని గదా శాస్త్రము. ఒక వేళ నా కితడు ఆపకారము చేసినను చేయగాక. కనుక నేనీ బాటసారిని క్రిందకు నెఱ్టనని పల్కు నేక కొమ్మ నాథారము చేపి కొని నిదుర పోసాగేను.

ఆప్యుడా పెద్దపులి, ఇదే తగిన సమయమని భావించి బాట సారి యున్న కొమ్మ వట్ట కెడలి వినయముగ యిట్లు పలక సాగి సది.

ఓ బాటసారీ నీ జోలికి నేనురాను. ఆ నిదిరించుచున్న భూతూకమును క్రిందకు నెఱ్టుము. నీ ప్రాణము గాపాడుకొనుము. అట్లు చేయుదువేని నీపు నీ యంటికి వెడలి భార్య పుత్రులతో నుఖుముగ జీవింప వచ్చునని పలుక ఆప్యుడా బాటసారి డాని మాటలు నమ్మ ఉపకారము చేసి ప్రాపరక్కణ గలుగజేసిన భల్టాక మును క్రిందికి నెఱ్టినాడు.

కాని ఆ ఎలుగుబంటీ నిదురించుచున్నను అభ్యాస వశమున క్రిందకు పడతేదు. రెండవ కొమ్మను గట్టిగ పట్టుకొని పులినేట పడక తప్పుకొన్నది.

అప్పుడు ఆ పెద్దపులి, ఆ ఎలుగుబంటితో బుట్టు పలుక సాగినది.

ఓ ఎలుగుబంటీ ! ఈ బాటసారికి అభయమిచ్చితివి. ప్రాణ దానము చేసితివి. నిదిరించుచున్న నిన్న క్రిందకు దేసి నా కాహరము చేయదలచినాడు. ఎంతటి చుర్మార్గదో చూడుము. అందుకనే ముందుగనే నేను నీకు చెప్పితిని గదా ! మానవుడు దుర్మార్గదు. నమ్మకప్రోఫొ ఆట్టివాళ్లు క్రిందకు నెట్టు మనినను నెట్టుకుంటివి. చిఫరకు నీ ప్రాణములకే ముప్పుంచ్చు కొంకిపి గదా ! అని పెద్దపులి పలికినది.

ఈ మాటలువిన్న ఆ పాంధునకు ఎలుగుబంటీ తన్న క్రిందకు నెట్టునని లేదా చంపునని భయము చెందసాగెను. ప్రాణ ములు అట్లుడిగినట్లుడుక సాగెను. కాని అది అట్లు చేయలేదు.

పెద్దపులి అనెక పర్మాయములు యుక్తి యుక్తములతో గూడిన మాటలు చెప్పిననూ విసుక ఆతనికి ధైర్యమును చెప్పాచు ప్రాణములు గాపాడెను. ఈ పులిరాజు ! ఈ మానవుడు నాకు అహకారముచేసినను నీనోటికి ఆహరంగా మాత్రము కానీయను. నాకపకారి యైనను నేను వీనికి ఉపకారముచేతునని పలికినది. ఆ వెంటాడుతూ వచ్చిన పెద్దపులి భల్లూకమును నిందించుచు వెడలినది. అ

ఉభయులు ఆ పులి బారినుండి రక్షించ బడిరని సీతాదేవి ఆంజ
నేయునితో పలికినది.

కావున బాల బాలికలారా ! అపకారము తలపెట్టునట్టి మాన
వుల నమ్మివద్దు. అపకారికి ఉపకారము చేయుటయే విశేషము.
శ్రీరామ శరణుని వంటి సద్గురుని ఆశ్రయంచి సద్భైదలు చెప్పిం
చుకోండి.

భరతమాతకు ముద్దుబిడ్డలన్న కీర్తి నంపాదించుకోండి

శ్రీరామ జయరామ జయ జయరామ

10. ప్రేమ భక్తి

బాల బాలికలారా ! చిరంజీవులారా ! భగవంతుడు మనల
ననుగ్రహించి మానవ జన్మను ప్రసాదించినాడు. ఈ జన్మ
బహుదుర్లభమని, పురాణాది గ్రంథములును ఆది శంకరుల వంట
మహాత్ములు చెప్పచున్నారు గదా !

(॥కతకోతీ జన్మ సుకృతైర్యైశ్వర్యై నాటభ్యతే॥)

ఆని శ్రీశంకర భగవత్పాదులవారు పలికించి గదా)

అట్టి దివ్యమగు జన్మ లభించినందులకు ఫలిత మేమిటో
ఆలోచింపుడు. నారదుడు పుండరీకుడు. ఆంబరీషుడు, హను
మంతుడు, శ్రీషుకుడు, నామదేవ, బ్రాహ్మణదేవ, మీరాబాయ్, మైరా
కుంభార్, తులసీదాన్, సద్గ్వసాయి, రైదాను, కబీర్దాన్, రామ
దాను మొదలుగా గల వారేమి చేసిరి. నాటి నుండి నేటి వరకు
మనము వారిని కీర్తించుటకు కారణమేమి ? ఆలోచింపుడు

మీరున్నా, చిరంజీవు లేలగారాదు. సద్గుణముల నలవరచుకోండి. భగవంతుని భజింపండి.

పూర్వము ద్వాపర యుగములో జరిగేన నామ మహిమగాధను చెప్పచున్నాను వినండి. మీరున్నా వారివలె నామమును సేరార కీర్తించండి.

ఒకనాడు ఖాండిక్కుడు, కేశిధ్వజుని సమిపించి వీనయముగ్గు నిట్టుడిగినాడు. గురుదేవా ! ద్వాపరయుగములోని మానవులువలె యజ్ఞ యాగాది క్రతువులు నిర్విర్తింపలేరు. బ్రహ్మచర్య నిష్ఠలో కాలము గడుపలేరు గదా ! పూజలు, ప్రతములు చేయజాలరు గదా ! అయినను కలియుగములోని మానవులెట్టు తరింతురో తెలియజేయ ప్రార్థన.

ఆందులకు కేశిధ్వజ మహాముని సంతసించి ఖాండిక్కా ! మంచి ప్రశ్న నడిగితివి. సమాధానము చెప్పచుంటేనీ జూగ్రత్తగ వినుము.

ద్వాపర యుగాంతములో వైకుంఠ నివాసియను శ్రీమన్నారాయణుడు బృందావనములో శ్రీకృష్ణనిగ దేవకీ - వసుదేవులకు పుత్రుడై జన్మించును.

“శ్రీ కృష్ణ గోవింద హరేమురారే హేనాథ నారాయణ వాసు దేవ” అని గోప - గోపికలు కీర్తించుచు ఆ ప్రభువుకు సేవలు చేయుచు తన్నయతను పొందెదరు. పొతోక్కు, ప్రాణియ్య పాయు జ్యు ముక్కులు పొందెదరు. ఆ గోప, గోపికలు భక్తులు యును విల్యుము, అసన ప్రాణాయామాదులు చేయు కున్నను బ్రహ్మచర్య ప్రశ్న

రులై ప్రేమలో శ్రీకృష్ణుని కీర్తించెదరు. హనుమంతుడు రామ వామమును కీర్తించుచు, బ్రహ్మచర్య వ్రతమును పాటించుట చేతనే నూతు యోజనముల విస్తృతము గల సముద్రమును గోప్య దము వలె దాట గలిగెను. అగస్త్య మహర్షి “రామాయణాప” అని పల్గొ, సప్త సముద్ర జలమును పానము జేసెను గదా! దేవతలు, రాక్షసులు అమృతము కొరకు సముద్రము మథింప విషము రాగా పరమ శివుడు శ్రీరామ రామ్భూతాని పలికి ఆ విషమును పానము జేసె గదా అట్టి కాలకూట విషమును పానము జేసినను రామ నామ ప్రభావము వలన మరణింప లేదు గదా! బ్రహ్మచర్యావత దారులై గోప - గోపికలు నిత్యము నిమిషము శ్రీకృష్ణ గోవింద హరే మురారే హేనాథ నారాయణ వాసుదేవ అను మహా మంత్రమును జపించుచు పదునాలుగు భువన భాండముల పృష్ఠకర్త యగు కృష్ణ ప్రభుని, వారి వారి హృదయ మందిరము లలో నిల్చుకొని ఆనందసాగరమున మునుగుచు తన్నయతను చుందురు. ఒక నాడు లీలామానుష తనుధారి శ్రీకృష్ణ ప్రభు సన్మాధిలో జరిగిన వృత్తాంతమును చెప్పుచున్నాను. గోపికా భక్తి యోగీదో, వారి నామ నిష్ట యోగీదో, శ్రీకృష్ణుడు పరీక్ష యెట్లు జేసెనో నీకు తెలియ గలదు.

నీరంతరము మధుర భక్తిలో తన్నయులై సంకీర్తనానంద డేలికలలో దేలియాడు చుండు గోప గోపికల భక్తిని, శ్రీభూతి తస పట్టపు రాబుల రెముక్క శ్రీభూతి భక్తుల పరీక్షించు నిమిత్తము శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ తన లీలల నిట్లు జేసినాడు.

అది యుకనాటి మధ్యాహ్నపు వేళ. కదుపునొప్పి వచ్చినట్లు బాధ పడుసాగినాడు, కాకళాటియముగ నారద మహర్షి శ్రీకృష్ణుని

దర్శనార్థము వచ్చినాడు. నారదుడీ భగవానుడు చేయుచున్న తీలసు జూచి ఏదో భక్తుల పరీక్ష చేయు చున్నాడని భావించుకొని కృష్ణ ప్రభుని సమీపించి యిట్లు ఆడిగినాడు.

నారదుడు : - స్వామి! ఏదో తెలియని బాధపడుచున్నారే ?

శ్రీ కృష్ణ : - ఏమీ లేదు నారదా! కడుపులో మిక్కిలి నౌప్పిగామున్నది.

నారదుడు : - ఆ నౌప్పి తగ్గుటకేమియైనా ఉపాయము గలదా స్వామీ

శ్రీ కృష్ణ : - గలదు నారదా ! నిరంతరము భర్త సేవచేయుచు భగవన్నామంబుథిలో మునుగుచున్నటువరటి భక్తుల పాదజల మునుగ్గోలుదుసేని తగ్గును.

నారదుడు : - అళ్ళి భక్తుల, పతిసేవకుల పాదతీర్థము దీర్కని యెడల ఎట్లు బాధ నివారణముగును.

కృష్ణుడు : - అది వేరు విషయము. ప్రస్తుతముది సేవించిన వెంటనే నా బాధ నివారణముగును శాంతితో మండగలను, ఆని శ్రీకృష్ణుడు పలుక వెంటనే నారదుడు పణ్ణెమును, గ్లామును తీసుకొని శ్రీ కృష్ణుని యొక్క ఆష భార్యలు దగ్గరకు వెడలినాడు. నారదుని రాకు వారెంతగానే సంతోషించిరి. శ్రీ కృష్ణుని బాధముగూర్చి చెప్ప, వారెంతగానే విలపించిరి.

భార్యలు : - నారదా ! ఈ బాధ పరమాత్మకు తగ్గుచెట్లు ?

నారదుడు : - తగ్గునమ్మా : వానికి ఒక్కటే మార్గము గలదు.

భార్యలు : - అదేమిటి నారదా

నారదుడు : - ఏమీలేదమ్మా ! భర్తయే దైవమని నిమ్మపటముగుల్చుచు సంకీర్త నానంద డోలికలలో దేలియాడు చుండు పతివ్రతల పాదతీర్థము సేవించిపు తగ్గునని పలుక, ఆ మాటలకు వారు నేచ్చుకొని యిట్లు

పలికిరి, నారదా మేము మా పాంజలమును గడిగి, మా భర్తకు ఇవ్వాలేము. మేము వారికి దాసీలము, పాంజలములు కడిగిన నీరు భర్త సేవించిన మేము నరకమునకు పోయెదము. మా భర్త మాకు దైవ స్వరూపము. మా పాంజలము దైవమున కిచ్చినట్టేగదా ! ఇందులకు మేము యొప్పుకొనము అట్లు చేసినమాకు రౌరవ నరకము వచ్చి తీరును అని వారెల్లరు పలికిరి.

అప్పుడు నారదుడు నిరంతరము సంకీర్తనానంద డోలికలలో దేలియాడుచు పతి సేవయందే కాలము గడుపుచుండు, గోపికల వద్ద కెడలి కృష్ణుడు పడుచున్న బాధను గూర్చి చెప్పినాడు. వారు వివశ్వలై యిట్లు పలుక సాగిరి. నారదా ! వారికి తగ్గ ఉపాయము లేదా ? అని పలికిరి ఉన్నది అమ్మా ఉన్నది. నిరంతరము సంకీర్తన చేయుచు భర్త సేవలు ఎవరైతే చేయుచుందురో, అట్టి ప్రీ శిరోము లుల పాంజలము సేవించిన తగ్గనట. అని పలుక వారెల్లరు మా పాంజలము ఇచ్చేదమని పళ్లెరము, గ్రాను తెచ్చితివా ? నారదా ! అని పలికిరి. అప్పుడు నారదుడు అమ్మా మీ పాంజలములు గడిగిన జలమును భగవంతున కిచ్చిన వారు సేవించిన యొదల మీరు నరకమున కష్టముల పాలయ్యేదరు అని పలికినాడు.

అప్పుడు గోపికలు యిట్లు పలుకసాగిరి. నారదా ! మేమువీము యినను మాకిష్టమే. మా కృష్ణ ప్రభుని కడుపు బాధ పోగొట్టుటుయే మా ధ్వయము అని వారుపలుక, నారదుడు తనచేతిలోగల పళ్లెమును గ్రానును ఇచ్చి వారి భక్తిని పరీక్షించుచుండు ఇంతలోనే గోపిక లెల్లరు వచ్చి “శ్రీకృష్ణ గోవింద హరే మురారే ఘాఘా నారాయణ

వాసుదేవ” అని కీర్తించుచు వారి వారి పాదములు గడిగి “శ్రీకృష్ణార్పణమస్త” అని పలికి, నారదుని చేతీలో ఆ తీర్థ జలము నుంచిరి. నారదున కెంతయో ఆశ్చర్యముగా నున్నది. శ్రీకృష్ణ ప్రభుని లీలా వినేద క్రిడలు కొనియాడుచు ఆ జలమును తీసికొని వెడలి మయూర నటునా చాతుర్య సంపన్నుడు, గోప గోపికా సేవ్యుడు, మురళీధారి పట్టు పీతాంబర ధారియైన శ్రీకృష్ణనకు గోవిందార్పణ మని సమర్పించినాడు.

రాధాకృష్ణ :- ఆ గోపిక లెల్లరు శ్రీకృష్ణ గోవింద హరే ! మురారే ! హేనాథ నారాయణ వాసుదేవ యనుచు నామమును జేయుచు వారి వారి పాదముల ప్రష్టాఫనసులు జేసిరి. ఆ తీర్థ జలముల నాకిచ్చుచుచు “శ్రీకృష్ణార్పణమస్త” అని పలికిరి. నేను తమరికి “గోవిందార్పణముగ” సమర్పించు చున్నానని పలికినాడు. మయూర మకుట ధారియు వైజయంతిమాలను పట్టు పీతాంబర ధారియగు శ్రీకృష్ణుడు ప్రేమతో సంతోషముగా త్రాగినాడు. కడుపునౌప్పి తగ్గినది. నారదా ! నామ మహిమ ఎంత గొప్పదో చూచి తివా ? అని పలికినాడని ఖాండిక్కునకు కేళిధ్వజుడు చెప్పినాడు.

జప, తప, యజ్ఞ యాగాది క్రతువుల కన్నను నామ స్వర ఐమే గొప్పది యని, శ్రీరామ శరణు మహేశవరులు మొదలుగా గల పెద్దలు పలుకు చున్నారు. కనుక బాల బాలికలారా చాతక పక్కలు, స్వాతి చినుకులు, చక్రవాకము, సూర్య కిరణము, చకోరములు, చంద్ర కిరణములు సర్వకాలములో పానము చేయుచున్నట్లు నిరంతరము నిశ్చల మనస్తులై భగవన్నామ ముసు కీర్తించి తలింతురు గాక.

శ్రీరామ జయ రామ జయ జయ రామ

11. అన్నదానము చేయని మానవులకు సద్గతులు లేవు

బాల బాలికలారా ! మనము తిను పద్మార్థములలో ఎంతో కొంత మన ప్రకృతివారికి పెట్టి తినినమనస్సున కెంతో ఆనందము, శాంతి కలుగును. అట్లు తినని యొడల పశువునకు మనకు బేధ మేమి గలదు. ఇతర జీవుల కొరకు మాహర్షులు ప్రాణత్వాగమే జేసిపి. రంతీచేవుడు నలుబుదిరోజులు ఉపచసించి ఆకలి బాధపడు చున్నాను ఆగించి వచ్చిన అన్నార్థుల నాదుకొనెను గదా !

ఇది సత్యయుగమునాటి మాట. అగప్ర్యమహముని శ్రీరామ చందునితో చెప్పాట జరిగినది.

పూర్వకాలములో సుదేవుడను మహరాజు విదర్భను పాలించు చుండెడివాడు. అతనికి ఇరువులు రాణులు గలరు. వారిరువురకు చెరి యొక పుత్రుడు కలిగినాడు. పెద్దరాణి కుమారుని పేరు శ్వేతుడు చిన్నరాణి కుమారుని పేరు సురథుడు.

తరప్రాణియగు సుదేవుడు గతించినాడు. పెద్దవాడగు శ్వేతుడు రాజ్య పరిపాలసు చేయసాగినాడు. వెయ్యి సంవత్సరములు గడిచినవి.

నల్ల వెంతుకలు తెల్లుబడు సాగినవి. ఆయువు దిన దినము క్షీణించు చున్నదని తెలిసికొని తమ్ముడగు సురథునకు రాజ్య భారము ఆప్యగించి జన సంచారము, పశు పుష్టులు సంచారము,

లేని ఆడవికి వెడలి తపస్సుచేసి బ్రహ్మలోకమున కెడలవలెనని నిశ్చయించుకున్నాడు.

సురథుడు రాజ్యపాలన చేయసాగినాడు. శ్వేతుడు ఆడవిలో గల ఒక సుందర సరోవరము చేరినాడు. త్రీవముగ తపస్సుచేసి నాడు. కొంత కాలమునకు మృత్యుచేవత కౌగిలింతలో చేరినాడు.

శ్వేతుడు బ్రహ్మలోక ప్రాప్తి కొరకు తపస్సుచేసినాడు. బ్రహ్మలోక నివాసము కలిగినది. కాని ఆకలి దప్పులు మాత్రము శ్వేతుని వదలుటలేదు. ఉత్తమ బ్రహ్మలోకమునకు వచ్చినను నాకు అధికముగ ఆకలి-దప్పులు పీడించుటకు కారణ మేమై యుండునే, బ్రహ్మనే అడిగి తెలిసుకొనవలెనని సూక్ష్మ శరీర రూపుడగు శ్వేతుడను కొనెను గాని శరీరము శిథిలమై యుండుట చేత లేవ లేకుండినాడు.

ఎంతో కష్టపడి సృష్టికర్తయగు బ్రిహ్మనుచేరి తప్పకు గల ఆకలి దప్పుల బాధను చెప్పినాడు వాటి నివారణిపాయము తెలుప మన్నాడు.

శ్వేతుని మాటలు బ్రహ్మ విన్నాడు. వాని పలుకల కిట్లు బ్రహ్మ సమాధావ మిచ్చేను.

నాయనా శ్వేతా ! మర్యాలోకములోని శరీరము చెడకుండా వున్నది. నీవు ఆ మాంసమును తిసుచు ఆకలి దప్పులు పొగొట్టు కొనుము. అదే నీకు ఆహారము అని బ్రహ్మ పలుక శ్వేతుడు అశ్చర్యముగ స్వామీ ! నేను సద్గుతులు గలుగుట కొరకు తపస్సాన రించితిని. బ్రహ్మలోక నివాసినైతిని. నా నౌకరులు, ప్రమాదులు

సుస్వదిష్ట పదార్థములు దినుచుండ నేనెట్లు నాశవభక్తిము
చేయగలనని విన్నవించు కొన్నాడు.

ఆతని మాటలకు బ్రహ్మ యిట్లు పలుక సాగినాడు.
నాయనా శ్యేతా ! నాకు నీపై ద్వేషము లేదు. నేనున్న నాపై
వానికి సమాధానము చెప్పవలసి యుండును. ఎవరి ఆహారము
వారికి పొషణకారు తేర్పరచి యున్నాడు. బీజము లేనిదే వృక్షము
లేన్లు దాన రూపమును విత్తనమును నీవు వేయక నీ శరీరమునే
పోషించుకొంటివి. నీవు దేనిని పెంచి పెద్ద చేసితిషే అదే నీకు ఆహా
రము. గనుక నీకేమియు నిచ్చట ఆహారము లభింపదు.

నీవు భగవంతునకు స్వదిష్ట పదార్థములను ఎన్నడూ
నివేదించ లేదు. అతిథి ఆభ్యాగతులకు భోజన పదార్థములు పెట్ట
లేదు. అనాధల నాదరించలేదు.

నీవు నీ శరీరమును వివిధ విధములగు స్వదిష్ట పదార్థము
లచే పోషించితివి. కనుక దానినే భక్తించిన నీకు ఆకలి - దచ్చి
కలు తీరునని బ్రహ్మ పలుకుచూ ఓ శ్యేతా ! సప్త సముద్రముల
పానము జేసిన వింధ్యాచల మధుమళచినే, వాతాపి - ఇల్యులుల
జీర్ణింప జేసుకొన్న వాడును, బుమి కులమునకు మకుటము వంట
వాడగు ఆగస్త్య మహార్షి నీవు మాంసము తినుచుండ ఎప్పుడు
చూచునే తప్పుడు నీకీ గతి దప్పును. అప్పటి వరకు నీకు
నీశవమును దిన్నీట తప్పదు. ఆనంతశేషమఁడే ఆగస్త్య మహార్షి
చేసేన అన్నదానమును గూర్చియు, తపస్సును గూర్చియు చెప్ప
జూలకుండెను గదా ! అతడు దేవతలను గూడా రక్షింప గీల సమ

ర్షుడు అని బ్రహ్మదేవుడు పలుక, శ్యేతుడా విధముగనే తన శవ మాంసమును తిని బ్రతుకు చుండెను.

అనేక వేల సంవత్సరములు తినుచున్నమ్ము ఆశవము తరుగుట లేదు. చెడు వాసవలూ వచ్చుట లేదు. తృప్తిగుదికితాత్మ సరోవరములోని నీరు త్రాగి మరల దేవతా విమానముపై కూబిష్ఠ లోకమునకు చేరు చుండెడి వాడు.

ఈ దుర్గ మారణ్యము లోనికి ఆగస్త్య మహాముని వెట్టు వచ్చును? నాకీ బాధ ఎట్లు తీరునని సమంకట పట్టి మార్గఫు వైపు దృష్టులు గావించి ఆగస్త్యని రాక కొరకుచుచు చుండెనాడు. ఇట్లు కొన్ని వేతి సుంవత్సరములు భతించిన గానీ, ఆతడు రాలేదు. జీవితముపై శ్యేతునకు ఏహ్య భావము కలిగినది.

ఒక రోజున ఆగస్త్యల వారా మార్గమున వెడలుచు దేవ విమానము ఎచ్చటికి వెడలు చున్నదేననీ భావించి అది పోవ మార్గమున పోవచు, అది ఆగిన సరోవరమునకు చేరినాడు. ఆ విమానము నిండుగ అప్పరసలుండి వివిధ విధములుగ కీర్తనలు నాట్యములు చేయుచుండిరి. ఒక వ్యక్తి అందుండి దిగి శవమును తినుటను జూచినాడు. ఆ శస్త్రములు క్షమ్యమైనది.

శ్యేతుని ఆనందమునకు హద్దులు లేకుండెను. బ్రహ్మ వాక్యలు సత్యమైనవి. ఈ ప్రాంగణమున మహార్షులకు మహర్షి యగు ఆగస్త్యల వారు కూడ ఉండి ఉండవచ్చును, లేనియెడల శవము అంతర్థానము కాదుగదా! అని సాలుగువైపుల ఆ సరోవర ప్రాంగణమును వీక్షింప సాగెను,

పుష్టి, ఘల, భరితములగు చెట్ల గుంపు మధ్యన ఆగస్తుల్లి
మహర్షిని చూచినాడు. అతనికి గలిగిన ఆనందము వ్యవస్థనా తీతము.
వెంటనే ఆచ్ఛటి నుండి ఆగస్త్య మహముని వద్దకు వచ్చి పాద
ములైపై పడి నమస్కరించి నాడు. ఆగస్త్యాడాతనిని ఆశీర్వ
దించినాడు.

ఆప్సటి నుండి శ్వేతునకు శవ భక్తిము తప్పినది. దేవతా
హరము లభించు చున్నది.

బాలులారా! అన్నదానము చేయు కుండుటచేత శ్వేతునకు
విగతి కలిగెనో చూడుడు.

ఆగస్త్యనివలె భగవన్నామము చేయిండి దుర్గతి పాలగుచున్న
మానవుల నుద్దరించండి.

శ్రీరామ జయ రామ జయ జయ రామ.

12. రామ నామ మహిమ

‘రైఖ్య రామతే నామ బధ’

“రామ జూంధి ఉదధి లాంఫీగ యే హనుమాన్”

(తులసీదాసు)

శ్రీరామ నామ ప్రభావమును గూర్చి శ్రీరామ శరణు సద్గురు మహాయాదయులు ఇట్లు పలికిరి.

రామ నామము బ్రథ్య కన్నను, శ్రీరాముని కన్నన్ను గొప్పది. అనంతమైనది. చిన్న మత్తి విత్తనములో పెద్ద చెట్లు యిమిడియున్న విధముగ భగవన్నామము సర్వవ్యాపకము చెంది యున్నది. వేదము లనెడి తీగకు పుష్టించి ఘలించి పండిన ఘలము.

ఒకానేక త్రేతాయుగమున సముద్రముపై వానరులు వారధి కట్టు చుండిరి. నల నీలురు వానరుల చేతులలో గల పర్వతములు తీసుకొని సముద్రముపై వేసి సేతు నీర్మాణము చేయు చుండిరి. సముద్రపు అలలకు ఆ పర్వతము అటు నిటు క్షదలక నీటిపైన తేలుటను శ్రీరాముడు చూచి అశ్చర్యము చెంది వారి వద్ద కేగి యిట్లు అడిగినాడు.

ఓ సల నీలులారా ఏ ఆధారము లేక ఈ సీటిపై పర్వతము లెట్లు తేలియాడు చుట్టువి. సిమెంటుగాని, సున్నముగాని, మత్తిగాని లేక యివి ఒక దాని సెకటి ఏల కరచుకొను చున్నవి? విడిపోవుట లేదెందుకని?

ఆందులకానల నీలురిట్లు శ్రీరామునితో పలికిరి. ఓ ప్రభూ మే నామ ప్రభావము వలన ఆవి అతుకు కొనుచున్నవి. మేముక కొండపై 'రా', వేరొక కొండపై 'ము' ప్రాసి నీటిలో వేయు చుండ ఆవి మునుగ కుండ ఒకదాని నౌకటి నీటిపై తేలియాడు చున్నవి అని పలికిరి.

శ్రీరామచంద్రునకు ఆశ్చర్యము కలిగి నా నామములో ఇంత శక్తియున్న నాలో యింకెంత శక్తి గలదోనని ఒక చిన్న రాయిని తీసికొని నీటిలో వేసినాడు. ఆది నీటి మీద తేలలేదు సరిగదా బుదుంగున మునిగినది. శ్రీరాము డందులకు సిగ్గు పడినాడు.

హనుమంతుడీ వింతను జూచి నప్యుచుండ శ్రీరాముడు జూచి హనుమంతా నన్నే మీరు భగవంతుడను చుండిరి. వాన రులు వేసిన పర్వతములు నీటిపై తేలుచున్నవి. నేను చిన్నరాయి వేసిన నీటిలో మునిగినది. దీనికి కారణ మేమిటి ?

మహాప్రభూ శ్రీరామ చంద్రా ! నీ నామము సందంత శక్తి గలదు. నీకర స్వర్ం వలన జీవులకు ఉద్ధారము గలుగును. నీచేతి నుండి విడిచిన జీవులు సంసార మనెడు సముద్రమున మునుగ వలసినదే. నీ కంటే నీనామమునకు శక్తి గలదని పల్గొను. (రామ త్వత్స్వేధికం నామ ఇతిమే నిశ్చితా మతః)

ఒక దినమున ఆంజనాదేవి, కౌసల్య, అగస్త్య మహాముని తల్లి సత్పుంగము జరుపు కొనుచుండిరి. ప్రసంగ పశమున కౌసల్య ఆంజనాదేవితో నిట్లు పలికినది. ఓ ఆంజనా దేవి మా రాముడు సుముద్రమును దాటి రావటుని, అతని వంశములోగల దుష్టులను సంహరించి వచ్చినాడు, అని పలుక ఆంజనాదేవి లుట్లు పలికినది.

అమ్మా మీ రాముడు వంతెనను గట్టి దాని మీదుగ నడిచి వెళ్లినాడు. మా ఆంజనేయుడు ఎగిరి దూకినాడు. కనుక మా వాడే మిన్న అని చెప్పచుండ అగస్త్యుని తల్లి అందుకొని యిట్లు పలుక సాగినది.

మీరియవరును సంభాషణలు ఆపి నా మాట వినుడు. మా అబ్బాయి ఆగస్త్యుడు దూకనూ లేదు, వారథిపై నడువమా లేదు. ఏ శ్రీమ లేక యే ఒక గ్రుక్కులో సముద్రపు నీటిని దాగినాడు. మా వాడే గొప్ప అని పలికినది. ఆ మాటలు విన్న కౌసల్యాదేవికి, అంజనాదేవికి బాధ గలిగినది.

అంతలోనే శ్రీరామచందుడు తల్లి పద్ధకు వచ్చినాడు. శ్రీరాముని చూచి కౌసల్య నాయనా నీవు రాక్షస సంహర మొనర్చి గొప్ప వాడ్తవైతివి అని పలికినది. ఆ మాటలు శ్రీరాముడు విని అమ్మా నేనేమి గొప్పవాడను. హనుమంతుడు సముద్రమును దూకి లంక వెడలి సీత జాడ తేకున్నచో, వానరులు వారథిని నిర్మించ కున్నచో నేను లంక లోనికి వెడలెడు వాడను గాను. యుద్ధము చేసి వచ్చేడు వాడను గాను కనుక నా కంట చూను మంతుడే గొప్పవాడు అని పలికినాడు.

ఏరు నలుగురున్న ప్రదేశమునకు హనుమంతుడు వచ్చి నాడు. ఆ మాటలు విని సముద్రమును రామనామము చేయుచు దుమికితిని. అందులకు అలసి పొలసితిని. కాని ఆగస్త్య మహర్షుల వారు ఏ శ్రీమ లేక యే ఒక పృణిసిద్ధిలో వ్రాగినాడు. నా కంటే ఆగస్త్యడే గొప్పవాడు అని హనుమంతుడు పలికి పోనముగా

నున్నాడు. కాకతాళీయముగ ఆగస్త్యాదు తన తల్లి వద్దకు వచ్చి నాడు. అప్పుడు ఏరందరును గలసి ఆగస్త్యాని నీవు గొప్పవాడవని కీర్తించిరి.

అప్పుడు ఆగస్త్య మహాముని యిట్లుపలికి నాడు. నేనెట్లు గొప్ప వాడను ? నాలో సముద్ర మునింకింప జేయు శక్తి ఏమి గలదు ? అదియు రామ నామము నుండియే వచ్చినది. ‘రామా యస్వాహ’ అని పలికి ఆ సముద్రపు నీటిని పుడిసెడు పట్టి త్రాగి తిని. కనుక రామా నాకన్న నామమే గొప్పది అని పలుక, అచ్చట చేరిన వారెల్లరు సంతోషించిరి.

భావున బాలులారా ! భక్తులారా ! అజామిళుడెట్టి పాపియో వాల్మీకట్టి పాపియే, చింతామణి మెయదలుగా గల వారు ఘోరాతి ఘోర పాపములు చేసినప్పటికిని, మరణసమయమున భగవ న్నామమును స్వరించి ముక్తి పాందిరి గదా ! ఏరిని గూడా మనము నేటికిని స్వరించు కొనుచున్నాము గదా ! చిరంజీవు లైనారు గదా !

గఱపతి రామనామమును వ్రాసి ప్రపంచాలు సల్పుటు చేత ప్రపథమ పూజ్య పదవిని పాందెను గదా ! సముద్ర మధున సమయమున హలాహలము వచ్చి భువన భాండముల భస్మింప జేయుచుండ దేవతల కోర్కెపై రామ నామము స్వరించి పాశము చేసిన శివుడు మరణింప లేదు గదా ! హనుమంతుడు రామ నామమును స్వరించి చిరంజీవి అయ్యె గదా ! ధృవుడు, నారద పరాశర అంబురీపాదులు భగవన్నామము స్వరించియే తరించుటయే గాక, చిరంజీవులైరి గదా ! ఈ ఘోర కలియుగమలో కూడ మీరాబాయికి

తన ఆడుబిడ్డ కాలసర్వ విషమివ్యగా రామ నామము స్నేరించి
పానము చేసెననియూ, మరణింప లేదనియూ ఆమె జీవిత
చరిత్ర చెప్పి చున్నది గదా ! కనుక బాలులారా ! మీరున్న
తదేకాగ్రత చిత్తులై నోరార రామ, కృష్ణ, గోవింద నామములు
కీర్తించి, స్నేరించి చిరంజీవు లయ్యేదరు గాక !

శ్రీరామ జయ రామ జయ జయ రామ

శ్రీ హనుమతే సమః

హనుమాన్ చాలీసా

శ్రీనురు చరణ సరోజ రజ, నిజమన ముకుర సుధారి ॥

వరణో రఘువర విమలయత, జో దాయక, ఫల చారి ॥

శ్రీ గురుచరణ కమలములోని రజస్సుచే నామసప్నాను
అధ్యమును శుభ్రము చేసికొని ధర్మర్థ కామ మోక్షములను చతు
ర్యథ పురుషార్థముల నౌసంగు శ్రీరామచందుని విమల కీర్తిని
వర్ణించెరిదను.

బుద్ధిహీన తమ్ జూనికై, సుమిరో పవన కుమార్ !

బల బుద్ధి విద్యా దేహు మోహి పరహు, కలేక వికార్.

ఈ శరీరము బుద్ధి హీనతచే గలిగినఁడని తెలిసికొని
పవన కుమారుని స్మరించెదను. ఆతఁడు నాకు బలమును, బుద్ధిని,
విద్యను, నౌసంగుటయే గాక కామాది వికారముల పలన గలిగిన
క్షేషములను హరించు గాక.

—: చోపాఇ :—

చో॥ జయ హనుమాన జ్ఞాన గుణ సాగర

జయ కవిత తిహూలోక ఉజాగర

రామదూత అతులిత బలభాషా

అంజని ప్రత పవనసుత నామా

మహావీర విగ్రహ బజరంగీ

కుమతి నివార సుమతికే సంగీ

కంచన పరణ విరాజ సువేశా
 కానున కుండల కుంచిత కేళా
 హథ వ్రజ అయ త్వోజౌ విరాజై
 కాంధే మూంజె జనేండో భూజై
 కంకర సువన కేళరీ నందన
 తేజ గ్రహతావ హహో జన వందన
 విధ్యావాన నుణీ అతి చాతుర
 రామ కాజ కరివేకో అతుర
 గ్రహము చరిత సునివే కో రసియూ
 రామ అఖిన సీతా మన బసియూ
 సూక్ష్మ రూప ధరి సియహీ దిఖావా
 వికట రూప ధరి లంక జిరావా
 భీమ చూప ధరి అసుర సంహరే
 రామచంద్రకే కాజ సంవారే
 రాయ సజీవన అఖిన జియాయే
 శ్రీ రఘువీర హరహి ఉరు లాయే
 రఘువతి కీస్తీ బహుత బత్తా తు
 కహో భరత సమ తుమ్మియేయభూ తు
 సహన వదన తుమ్మో యక్కగాయై
 అన కహి శ్రీపతి కంత లగ్గాయై
 సనకాదిక గ్రథస్కృది ముసితొ
 నారద శారద సహిత అహితొ

యము కుబేర దిగ్వింగ జీవతే
 కవి కోవిద కషాణ సక్కె, కషాతే
 తుము ఉపకార సుగ్రీవ హో తీవ్వా
 రాము మిలాయ రాజపద దీవ్వా
 తుమ్మరో చుంగై విభీషణ మానా
 లంకేర్వైర భయే నబ జన జొనా
 యున సహగ్రన యోజన వర భానూ
 లైలోర్వైతాహి మధుర ఫల జొనూ
 ప్రపథు చుగ్రదికా మేలిముఖ మాహి
 జలధి లాంఘినయే అచరజనాహి
 దుర్దము కాజ జిదతకే జేతే
 సునము ఆస్కరణహ తుమ్మరే - తేతే
 రామదు ఆరే తుము రథవారే
 పైశాతన ఆజ్ఞా బినుపైతారే
 నబ సుఖు లపై తుమ్మరీ శరనా
 తుము రథక కాపై కో దరనా
 అపన తేజ సమ్మరో ఆపై
 తీనోలోక హంకతే కాంపై
 భూత విశాచ నికట నహి ఆపై
 మహావీర జబ నామ సునాపై
 నాపై రోగ హరై నబ హీతా
 జవత సిరంతర హనుమత వీరా

సంకటసే హనుమాన్ చుడ్దావై
 మన గ్రత్యు వచన ధ్యాన జో లావై
 సబ వర రామ తపస్సీ రాజు
 తినకే కాజి సకల తుమ పాజు
 జౌర మనోరథ జోకో ఇ లావై
 తాసు అమిత బీవన ఫల చొవై
 చారో యుద పరతావ తుమ్మరా
 పైపర సిద్ధి జనత ఉజీయారా
 సాధు సంతకే తుమ రథ చౌరె
 అసుర నికందన రామ దులాడె
 అష్ట సిద్ధి నవ నిధి కే దాతా
 అస వర దీన్న జొనకీ మాతా
 రామ రసాయన తుమ్మరె పాపా
 పాదర తుమ రఘువతికే దాపా
 తుమ్మరె భజన రామకో భావై
 జన్మ జన్మకే దుఖబిసరావై
 అంతకాల రఘువతి పురజు ఈ
 జిహోజన్మి హరిభ్రక కహి ఈ
 జౌర దేవతా చిత్తన ధరే ఈ
 హనుసుతసే ఇ నర్వసుఖ కర ఈ
 సంకట హావై ఏటై సబ వీరా
 జో సుమి రత హనుమత బల వీరా

జై జై జై హమమాన్ గుపొళ్లు

కృపాకరో గురుదేవకీ నాళ్లు
 యహ శత బూర్ పాతకర జో తు
 చూటమో బంది మహా సుఖు మోళ్లు తు
 జోయాహ పత్రై హనుమావ చాలీసా
 మోళ్లు ఇ సిద్ధి సాభీ గౌరిపో
 తులసీదాస నదా హరిచేరా
 కీజై నాథ హృదయ మహాదేరా ॥

“దోష”

పవవతవయ సంకట మరణ
 మందత మూరతి రూప్
 రామ లభున సీతా సమీత
 హృదయ ఇన్హూ సురభూష
 ఇతి హనుమాన్ చాలీసా సంపూర్ణం.

హనుమాన్జీ కి హోరణి

ఆరతి కీజై హనుమాన్ అలాక్తి ,
 దుష్ట దలన రఘునాథ కలాక్తి ॥
 జూకే బలసే గిరివర కాంపై ,
 రోగదోష జూకే నికట నరుఖాంపై ॥
 అంజని పుత మహాబలాళ్లు ,

నెంతనకే గ్రహమ సదా నహశు
 దేవీరా రఘునాథ పతాయే ,
 లంకా జూరి సియ సుధిలాయే ॥
 లంకా సోకోట్ నమ్మివనీ ఖాతః ॥
 జూత పవనసుత ఖారన లాతః ॥
 లంకా జూరి అషుర సంహారే ,
 సియా రామజీకే కాజి నవారే ॥
 లక్ష్మీణ మూర్ఖుత పడే సుకారే ,
 అని సజీవన లక్ష్మీణ గ్రహాణ ఉఖారే
పైలివథాల తోరిజమ కాదే ॥
 అహి రావనకీ భుజూ ఉఖారే ,
 బాయేఁ భుజూ అసురచలమారే ॥
 దాహీనే భుజూసంత జనతారే ,
 సుర నరముని ఆరతీ ఉతారే ॥
జై జై జై హనుమాన ఉఖారే ॥
 కంచనధార కష్టార లౌఖాతః ॥
 ఆరతి కరత అంజనా మాతః ॥
 జో హనుమాన (జీ) కి ఆరతి నావై
 బని వైకుంత పరమహద పొవై ॥

బజరంగ్ బాల్

(శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసు)

పూజా విధానము : శ్రీ హనుమంతుల వారి షాటోగాని, విగ్రహము గాని కావలయును.

శ్రీచందనము, పుష్పములు, ఊదోత్తులు మొదలగువానితోను, ఆపునేతితో దీపారాధన ముఖ్యం, లేకుండిన నువ్వులనూనెతో చేయ వచ్చును. అపు నేయి కలిపి చేసిన మంచిది. రోజున్నా ఒకే కాలమున ప్రారంభము చేసిన మంచిది.

ని వే ర న

అనటి పండ్లు, పానకం, వడపప్పు, పట్టికబెల్లం, ఎండు గ్రాక్ష మొదలగునవి.

ప్రార్థన

ఇతులిత బలధామం హేమశైలాభ దేహం
దనుజవనకృషానుస, జ్ఞానినామగ్రగణ్యం
సకల గుణనిధానం వానరాణామధీకం
రఘువతి గ్రీయభక్తుం వాకజాతం నమామి
గోప్యదీకృత వారాశిం మళకీకృత రాక్షసం
రామాయణ మహామాలా
రత్నం వందే నిలాత్మణమ్
యైత యైత రఘువాభ కీర్తనం
తైత తైత కృతమస్త కాంజలిమ్
ఖాప్పవారి పరిపూర్వు లోచనమ్
మాచుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్

మనోజనం మారుత తుల్యచేసం
 జితేంద్రియం బుద్ధిమతం వరిష్టం
 వాతాత్మజం వానర యూధముఖ్యం
 శ్రీరామయుతం శిరసా నమాసి

వీణా " వామే కైలం వైరిభివం విశద్భం ఉంకమున్యాతః
 ధ్యానం స్వర్ణవర్ణంచ ధ్యాయేత కుండలిమ్ హరిమ్ "

తాత్పర్యము :-

శత్రువుల నాశనము చేయుటకు ఎడమ చేతియందు
 పర్వతమును ధరించినవాడును, మేలిమి బురగారు వంటి శరీర
 చ్ఛాయగలవాడును, దివ్య రత్న జటితమగు కుండలములచే
 ప్రపకాశించువాడును నగు హనుమంతుని ధ్యానింపవలెను..

నిక్షయ పేమ పతీతి తే, వినయ కరై ననమాన
 తేమా కే కారజ సకల శుభ, సిద్ధ కరై, హనుమాన

ఐయ హనుమంత సంత హిత కారి

సును లీజై పథు వినయ హమారి"

జన కె కాజ జీలంబ న తీజై"

అతుర దౌరి మహానుభ దీకై

జైసే కూది సింధు కే పారా

సురసా బదను పైతి బిస్తారా

అనే జూయ్ లంకిసీ రోకా

మారేషు లాత్ నళ సురలోకా

జాయ్ బిభీషణు కో దుఖు దీన్మా
 సీతా నిరథి పరమ పద లీన్మా
 బాగ ఉబూరి సీంధు మహ బోరా
 అతి ఆతుర జమ కాతురతోరా
 అచ్చుయు కుమార మారి సంహరా
 లూమే లపైటి లంక కో జూరా
 లాహ సమాన లంక జరీ గళ
 జయ జయధుని సురపుర సభ భక్త
 అఱు విలంబ కేషీ కారన ప్రాయీ
 కృపా కరుషు ఉర అంబర జూమీ
 జయ జయ లభును గ్రహణ కే బాతా
 అతుర ప్రైవీ దుఖు కరుషు నిపాతా
 జయ హనుమాన జయతి బుల సాగర
 సుర సమూహ సమరధ భట నాగర
 ఓం హను హను హను హనుమంత హతీలై
 వైరిహి మారు వ్రజకీ కీతై
 ఓం గ్రీం గ్రీం గ్రీం హనుమంత కపీసి
 ఓం హూం హూం హూం హను అరి ఉర నీసా
 జయ అంజనీకుమార బులవంతా
 సంకరనువన వీరహనుమంతా
 పదన కరాల కాల కుల ఘూలక
 రామ సహయ సదూ గ్రహతిపొలక
 ఘూత గ్రసేత పీసాచ నిసాచర

అగని బేతాల కూల మారీ మర
 లన్వే మారు తోహి సపథ రామ క్ర
 రాఖు నాథ మరజాద నామ కీ
 సత్య పైశాము మరి సపథ పొత్త కై
 రామదూత ధరు మారు భూష కై
 జయ జయ జయ హనుమంత అగాధ
 దుఖ పొవత జన కేహి అవరాధ
 పూజూ జప తప నేమ అబారా
 నహి జానత కచు చాన తుమ్మరా
 వన ఉవవన హగ గీరి గృహ మాహి
 తుమ్మరేబల హౌ దరపత నాహి
 జనకసుతూ హరి చాస కష్టహౌ
 తూ కీ సపథ బిలంబ న లాహౌ
 జయ జయ జయ ధువి పైశాత అకాసా
 సుమిరత పైశాయ్ దునహ దుఖ నాసా
 చరన వకరి కర జోరి మనాహౌ
 యహి అవునర అబ కేహి గోహరాహౌ
 ఉత ఉత వలు తోహి రాము దోహుకు
 పాయిః హరో కర జోరి మనాశ
 భం చం చం చం చరుచుపుతో చలంతూ
 భం హను హను హను హను హను హనుమంతూ
 భం హం హం హంక దేత కపి చంచల
 భం సం సం సహమి హరానే ఖలటల

అపనే జనక తురత ఉబారో
 సుమిదత పెంయ్ ఆనంద హమారో
 యహ బజరంగ్ బాణ జమీ మారై
 తాచీ కహో షీరి కవన ఉట్టారై
 పాత కరై బజరంగ్ బాణ కీ
 హనుమత రచ్చ కరై పొనకీ
 యహ బజరంగ్ బాణ జో భారై
 తాసో భూత ప్రేత సబు కొండై
 ధూహ దేశ జో జాపై హమేళా
 తాక తన నమీ రహై కలేసా
 ఉర ప్రతితి దృఢ సరనస్త్వా
 పాతకరై ఫరి ధ్యాన
 ఖాదా సబ హర కరై సబ కామ
 సఫల హనుమాన్ ॥

శ్రీధౌ భక్తులతో ఈబజరంగ్ బాణ సెవరు పరింతురో
 అష్టివారికి భూత, ప్రేత, పిశాచ భూధలు, గ్రలుగప్ప, సంకటము
 తొలగును. అష్టసిద్ధులు గలుగునని శ్రీశ్రీగోప్యామి తులసీదాసుగారు
 చప్పుచ న్నారు. శ్రీధౌ విశ్వాసములు ముఖ్యము.

హనుమరుణి ధ్యాన శ్లోకములు

శ్లో ॥ హనుమాన అంజనాసూనుః
వాయుపుత్రో మహబలః
రామేష్టః ఫల్లభ సఖుః
ఎంగాక్షోఽమిత విక్రమః
ఉద ధిక్రమణకైచ సీతా శోక వినాశకః
లక్ష్మణ బ్రాహ్మదాతా చ దక్షించన్యో దర్శప
ద్వాదశైతాని నామాని కమీంచన్యో మహత్తునుః
స్వ్యాపకాలే పతేన్నిత్యం యుత్సాలే విశేషతః
తస్యమృత్యు భయం వాస్త్రి సర్వ్యైత విజయుభవేత్ ॥

శ్లో ॥ అంజనేయం మహావీరం
ర్జుహృవిష్టు శివాత్మకమ్ ,
భార్య సమృక్షాభాషం
రామదూతం నమామ్యహమ్ ॥

శ్లో ॥ మనోజనం మారుత తుల్యానసం
జితేంద్రియర జుద్దిమత్తాం వరిష్టం
వాతాత్మజం వానర యూధ ముఖ్యం
శ్రీరామదూతం శిరసౌ నమామి.

